การเพิ่มสมรรถนะต้านแผ่นดินไหวของอาคารเตี้ย ด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

นายอาทิกวี อัศวรักษ์

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย SEISMIC IMPROVEMENT OF LOW-RISE BUILDING USING LIGHTWEIGHT CONCRETE FRICTION WALLS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2016 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเพิ่มสมรรถนะต้านแผ่นดินไหวของอาคารเตี้ยด้วย
	กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
โดย	นายอาทิกวี อัศวรักษ์
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	_ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี)	
	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว)	
Chulalongkorn Unive	<u>.</u> กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ณัฐวุฒิ ธนศรีสถิตย์)	

อาทิกวี อัศวรักษ์ : การเพิ่มสมรรถนะต้านแผ่นดินไหวของอาคารเตี้ยด้วยกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทาน (SEISMIC IMPROVEMENT OF LOW-RISE BUILDING USING LIGHTWEIGHT CONCRETE FRICTION WALLS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. ทศพล ปิ่นแก้ว, 170 หน้า.

อาคารเตี้ยจำนวนมากออกแบบและก่อสร้างก่อนกฎกระทรวงด้านแผ่นดินไหวมีผลบังคับใช้ ทำให้โครงสร้างมีความต้านทานแผ่นดินไหวต่ำกว่าเกณฑ์ที่ใช้ออกแบบอาคารใหม่ในปัจจุบัน การเสริม ้ความแข็งแรงหรือเพิ่มความสามารถในการสลายพลังงานให้กับอาคารเหล่านี้ แม้จะสามารถทำได้แต่ มักมีค่าใช้จ่ายสูงหรือกระทบต่อการใช้งานปกติทำให้ไม่เป็นที่นิยม งานวิจัยนี้ศึกษาความเป็นไปได้และ ประสิทธิภาพของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ซึ่งติดตั้งแทนที่ผนังก่ออิฐเดิมเพื่อเพิ่มสมรรถนะ ในการต้านทานแผ่นดินไหวให้กับอาคาร โดยระบบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่นำมา ประยุกต์ใช้นี้ประกอบด้วยแผ่นโลหะที่สร้างแรงเสียดทานและกำแพงหล่อคอนกรีตมวลเบาเพื่อสร้าง แรงกดทับ ซึ่งข้อดีของระบบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเมื่อเปรียบเทียบกับระบบสลาย พลังงานทั่วไป คือ มีราคาถูก ไม่ต้องการการบำรุงรักษาและไม่ส่งผลกระทบต่อความสวยงามหรือการ ใช้งานปกติของอาคาร งานวิจัยนี้พิจารณาอาคารเตี้ยคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 4 ชั้น ก่อสร้างในเขต ภาคเหนือของประเทศไทยโดยไม่ได้มีการออกแบบรับแรงแผ่นดินไหว แต่มีการเพิ่มสมรรถนะต้านทาน แผ่นดินไหวด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน งานวิจัยศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ค่าแรงเสียดทานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสลายพลังงานของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยพิจารณากรณีค่าแรงเสียดทานต่างกัน 5 ค่า ซึ่งแปรเปลี่ยนตามหน่วยน้ำหนักของกำแพง ผลการ ้วิเคราะห์โครงสร้างอาคารด้วยวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวสมมติจำนวน 12 คลื่นที่ มีความรุนแรงในระดับออกแบบ แสดงให้เห็นว่าอาคารที่ติดตั้งระบบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดการเคลื่อนตัวของอาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่ากำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้เฉลี่ย 53% ส่งผลให้ความเสียหายที่เกิดในเสา อาคารลดลง ทั้งนี้พบว่าค่าความเสียหายเฉลี่ยลดจากระดับ CP เหลือ LS ซึ่งเป็นความเสียหายที่อยู่ใน ระดับความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้อาคารตามเกณฑ์มาตรฐานการออกแบบดังนั้นการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานให้กับอาคารเตี้ยจึงอาจเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการเพิ่มสมรรถนะต้านทาน แผ่นดินไหวให้กับโครงสร้างอาคารเตี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2559	

5670582321 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEYWORDS: LIGHTWEIGHT CONCRETE WALL / FRICTION DAMPER / ENERGY DISSIPATION / SEISMIC PERFORMANCE / LOW-RISE BUILDING

ATHIKAVEE ASVARAKSH: SEISMIC IMPROVEMENT OF LOW-RISE BUILDING USING LIGHTWEIGHT CONCRETE FRICTION WALLS. ADVISOR: ASSOC. PROF.TOSPOL PINKAEW, Ph.D., 170 pp.

Many low-rise buildings have been designed and constructed before seismic code enforcement. Their earthquake resistances are therefore lower than those of the new buildings. Strengthening or increasing energy dissipation to these buildings are not popular due to high cost or negative effect on building service. This research studies the performance of lightweight concrete friction wall which is designed to replace existing walls to enhance seismic resistance of the buildings. The lightweight concrete friction wall consist of two metal plates to create friction surface and light weight concrete wall to generate normal force. The advantages of lightweight concrete friction wall comparing with traditional damper are lower cost, maintenance free and minimal effect on existing architecture. This paper considers a 4-story reinforced concrete lowrise building in Northern Province of Thailand. Its earthquake resistance is enhanced by replacing existing infilled walls by lightweight concrete friction walls. The study employed the nonlinear dynamic analysis of the building subjected to 12 design basis earthquake (DBE) records for 5 levels of friction forces adjusted by varing the wall unit weights. Results show that the building with application of lightweight concrete friction wall exhibits significantly lateral displacement reduction. Story drift of the buildings yields 53% average reduction compared to the building without walls. Damage level in columns can reduce from collapse prevention level (CP) to life safty level (LS) which make lightweight concrete friction wall fullfill minimum requirement of new design standards. Therefore the installation of lightweight concrete friction wall might be an efficient alternative for seismic rehabilitation of existing low-rise buildings.

Department: Civil Engineering Field of Study: Civil Engineering Academic Year: 2016

Student's Signature	
Advisor's Signature	

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับทฤษฎี และแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างทำวิจัย อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างมากมาโดยตลอด

ขอกราบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ธนศรีสถิตย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณา แนะนำและตรวจแก้ไขปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโยธา ในการแลกเปลี่ยนความรู้ งานวิจัยรวมถึงกำลังใจในการทำงานจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุดผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่ให้ความอุปการะและเป็น กำลังใจให้แก่ข้าพเจ้าโดยตลอดมา ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

หน้า
บทคัดย่อภาษาไทยง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ
กิตติกรรมประกาศฉ
สารบัญช
สารบัญตารางฏ
สารบัญรูปฒ
บทที่ 1 บทนำ
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
1.3 ขอบเขตงานวิจัย
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
บทที่ 2 งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.1.1 การควบคุมความเสียหายของอาคาร5
2.1.2 รูปแบบการวิบัติของผนัง10
2.1.3 โครงสร้างที่ติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน14
2.1.4 ผนังที่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน19
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2.2.1 สมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้างที่มีตัวหน่วงเสียดทาน
2.2.1.1 ผลการตอบสนองของการสั้นแบบอิสระ (Free vibration)
2.2.1.2 ผลการตอบสนองของการสั่นแบบฮาร์โมนิค

	หน้า
2.2.1.3 อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าสำหรับการสั่นแบบอิสระ	34
2.2.1.4 อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าสำหรับการสั่นแบบฮาร์โมนิค	35
2.2.2 การวิเคราะห์และประเมินโครงสร้างเดิมตามมาตรฐาน ASCE41	37
2.2.2.1 กระบวนการวิเคราะห์	37
2.2.2.2 หลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Acceptance criteria)	39
2.2.2.3 ระดับสมรรถนะของโครงสร้างตามมาตรฐาน ASCE41	40
2.2.2.4 วัฏจักรฮิสเทอริติค (Hysteretic Loop)	41
2.2.2.5 โครงต้านแรงดัดคอนกรีต	43
2.2.2.6 แบบจำลองคานและเสา	45
2.2.3 การจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	46
2.2.3.1 การจำลองสติฟเนสของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	46
2.2.3.2 แบบจำลองพฤติกรรมไม่เชิงเส้นของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	48
บทที่ 3 พฤติกรรมของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานต่อการสั่นแบบฮาร์โมนิค	50
3.1 แบบจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	51
3.2 ผลการตอบสนองต่อการสั่นแบบฮาร์โมนิค	52
3.2.1 การหาผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง 1 ชั้น	53
3.2.2 การเปรียบเทียบผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง 1 ชั้น	54
บทที่ 4 อาคารพาณิชย์และคลื่นแผ่นดินไหว	59
4.1 อาคารพาณิชย์ตัวอย่าง	59
4.1.1 การจำลองเสา	62
4.1.2 การจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	65
4.1.3 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง	66
4.1.4 การวิเคราะห์โครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว	68

٩	หน้า
4.2 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา	. 69
4.3 การปรับขนาดคลื่นแผ่นดินไหว	. 82
บทที่ 5 การเสริมประสิทธิภาพอาคารด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	. 84
5.1 พฤติกรรมของอาคารภายใต้การวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น	. 84
5.2 ผลตอบสนองและความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับออกแบบ	. 88
5.2.1 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง	. 89
5.2.1.1 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)	. 89
5.2.1.2 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)	. 92
5.2.1.3 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)	. 95
5.2.1.4 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)	. 98
5.2.1.5 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)1	101
5.2.1.6 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)1	104
5.2.1.7 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)1	107
5.2.1.8 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)1	110
5.2.1.9 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills- 01, Wildlife Liquef. Array (1987)1	113

5.2.1.10 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-	
02, Brawley Airport (1987)	116
5.2.1.11 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission	
Creek Fault (1992)	119
5.2.1.12 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North	
Palm Springs (1992)	122
5.2.2 ความเสียหายของอาคารตัวอย่าง	125
5.2.2.1 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง	125
5.2.2.2 ค่ามุมหมุนพลาสติคในเสา	129
5.2.2.3 ค่าการสลายพลังงานในเสาของอาคารตัวอย่าง	131
5.2.2.4 ค่าแรงเฉือนที่ฐาน	136
5.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา	138
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา	149
รายการอ้างอิง	152
ภาคผนวก ก แบบโครงสร้างอาคารตึกแถวแถวอนุรักษ์ 4 ชั้น	156
ภาคผนวก ข การปรับแก้ค่า modal damping ratio ของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระ	165
ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบผลของการจำลองผนังก่ออิฐในอาคารตัวอย่าง	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	170

ល្ង

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบระบบการสลายพลังงานแบบพาสซีฟ	9
ตารางที่ 2.2 รูปแบบการวิบัติของอาคารตัวอย่าง Mehrabi และคณะ (1996)	11
ตารางที่ 2.3 รูปแบบการวิบัติของโครงข้อแข็งที่มีผนังอิฐก่อ Murty และ Jain (2000)	12
ตารางที่ 2.4 คุณสมบัติและผลการทดสอบ	20
ตารางที่ 2.5 รูปแบบที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูปและพฤติกรรมที่ควบคุม	
ด้วยแรง	39
ตารางที่ 2.6 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ	
ิ วิเคราะห์โครงสร้างคานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-	
13	44
ตารางที่ 2.7 การแบ่งประเภทของเสาคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับการวิเคราะห์ไม่เชิงเส้น ตามผล	
ของแรงเฉือน และรายละเอียดของเหล็กเสริมตามขวาง	44
ตารางที่ 2.8 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ	
วิเคราะห์โครงสร้างเสาคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-	
13	45
ตารางที่ 4.1 รายละเอียดการเสริมเหล็กในเสา	62
ตารางที่ 4.2 ค่าคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างจากโปรแกรม Perform3D	67
ตารางที่ 4.3 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา	69
ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์อาคารด้วยวิธีสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น	86
ตารางที่ 5.2 น้ำหนักอาคารและค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η)	86
ตารางที่ 5.3 ความเสียหายที่เกิดในเสาอาคารตัวอย่างจากการวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิง	
เส้น	88
ตารางที่ 5.4 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta	
(1979)	90

ตารางที่ 5.18 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02,	
Bishop-LADWP South St (1986)	.111
ตารางที่ 5.19 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant	110
Valley-02, DISHOP-LADWP SOUTH St (1900)	. 1 1 2
ตารางที่ 5.20 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)	.114
ตารางที่ 5.21 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว	
Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)	. 115
ตารางที่ 5.22 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02,	
Brawley Airport (1987)	.117
ตารางที่ 5.23 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว	
Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)	.118
ตารางที่ 5.24 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek	
Fault (1992)	.120
ตารางที่ 5.25 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers,	
Mission Creek Fault (1992)	. 121
ตารางที่ 5.26 ค่าการเคลื่อนตัวสงสดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers. North Palm	
Springs (1992)	. 123
ตารางที่ 5 27 ค่าการเคลื่อนตัวสับพัทธ์สงสดของอาคารตัวอย่างกายใต้แย่นดินไหว Landers	
North Palm Springs (1992)	124
	100
ตารางท 5.28 คาระดบสมรรถนะของอาคารตวอยาง	.128
ตารางที่ 5.29 ค่ามุมหมุนพลาสติคในเสาของอาคารตัวอย่างที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด	
ทาน	. 129
ตารางที่ 5.30 ค่า $E_{_{In,col}}/E_{_{Push}}$ ของอาคารตัวอย่าง	.133
ตารางที่ 5.31 ค่า $E_{_{In,fw}}/E_{_D}$ ของอาคารตัวอย่าง	.134
ตารางที่ 5.32 ค่าแรงเฉือนที่ฐานอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับออกแบบ	.137

ตารางที่ 5.33 การเปรียบเทียบค่าแรงเฉือนที่ฐานกับน้ำหนักในแนวดิ่ง (DBE)	.138
ตารางที่ 5.34 ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรง	
สูงสุดที่พิจารณา	.139
ตารางที่ 5.35 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่	
พิจารณา	.144
ตารางที่ 5.36 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรง	
สูงสุดที่พิจารณา	.145
ตารางที่ 5.37 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่	
พิจารณา	.146
ตารางที่ 5.38 ค่าแรงเฉือนที่ฐานอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา .	.148
ตารางที่ 5.39 การเปรียบเทียบค่าแรงเฉือนที่ฐานกับน้ำหนักในแนวดิ่ง (MCE)	.148

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญรูป

รูปที่ 2.1 รูปแบบการวิบัติของโครงข้อแข็งคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีผนังอิฐก่อ	. 10
รูปที่ 2.2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการรับแรงด้านข้างอันเนื่องมาจากผลของผนังก่อ	. 11
รูปที่ 2.3 รูปแบบการวิบัติของโครงเฟรมที่มีผนังก่อ: (a) การวิบัติแบบแตกร้าวที่มุม (Corner Crushing) และ การวิบัติแบบแรงอัดในแนวทแยง (Diagonal Compression); (b) การวิบัติด้วย การเลื่อนแบบเฉือน (Sliding Shear), การวิบัติที่โครงเฟรม (Frame Failure) และ การแตกร้าว ในแนวทะแยง (Diagonal Cracking)	. 13
รูปที่ 2.4 รูปแบบการวิบัติของผนังก่อภายใต้แรงกระทำด้านข้างโดยพื้นที่สีเทาแสดงส่วนที่ไม่ได้ รับแรงอัด (a) การวิบัติด้วยการโยกเนื่องจากแรงดัด (Flexure-Rocking) และการบดอัดที่ปลาย แผ่น (Toe-Crushing); (b) การวิบัติด้วยการเลื่อนแบบเฉือน (Sliding Shear); (c) การแตกร้าว	
ในแนวทะแยง (Diagonal Cracking)	. 14
รูปที่ 2.5 ตัวหน่วงเสียดทานต้นแบบ	. 14
รูปที่ 2.6 การติดตั้งอุปกรณ์เพื่อทดสอบตัวหน่วงเสียดทาน	. 15
รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างโมเมนต์ดัดในคานและมุมหมุนของคาน (a) ไม่มีการติดตั้งตัว หน่วงเสียดทาน (b) มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน	. 16
รูปที่ 2.8 ผลกระทบของแรงกดที่มีผลต่อพฤติกรรมฮิสเทอริติคของตัวหน่วงเสียดทาน	. 16
รูปที่ 2.9 รูปแปลนและรูปตัวของอาคารตัวอย่าง	. 18
รูปที่ 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า R และ η ของอาคารที่มีช่วงคาน 5 เมตร ความสูง 4, 6, 8, 10 และ 12 ชั้น	. 18
รูปที่ 2.11 รายละเอียดของโครงเฟรมตัวอย่าง	. 19
รูปที่ 2.12 รายละเอียดของชิ้นส่วน FSF	. 19
รูปที่ 2.13 ตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังและการติดตั้งในโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก	. 21
รูปที่ 2.14 แบบจำลองและความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือน-การเคลื่อนที่ของตัวหน่วงเสียดทาน รูปแบบผนัง	. 21
รูปที่ 2.15 โครงเฟรมตัวอย่าง (a) ไม่มีตัวหน่วง, (b) มีตัวหน่วง, (c) หน้าตัดเสา	. 21

รูปที่ 2.16 ผลตอบสนองแบบประวัติเวลาของการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุด (a) ไม่มีตัวหน่วง, (b)	
F_n =0.3MPa, (c) =0.37MPa, (d) =0.56MPa, (e) =0.70MPa, (f) =0.93MPa	. 22
รูปที่ 2.17 รูปแบบการจัดวางตัวหน่วงในอาคาร 10 ชั้น (Model A)	. 23
รูปที่ 2.18 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุด (Model A)	. 23
รูปที่ 2.19 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุด (Model B)	. 23
รูปที่ 2.20 การติดตั้งอุปกรณ์ทดสอบและรูปตัดของอุปกรณ์สลายพลังงาน	24
รูปที่ 2.21 แบบจำลองโครงสร้าง	24
รูปที่ 2.22 ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสำหรับพฤติกรรมแบบเสียดทาน	. 25
รูปที่ 2.23 ผลการตอบสนองแบบประวัติเวลาของแรงและการเคลื่อนที่บริเวณจุดบนสุดของผนัง เส้นทึบ(ผลการทดสอบ), เส้นประ(ผลการวิเคราะห์)	. 25
รูปที่ 2.24 วงรอบฮิสเทอริติคของแรงและการเคลื่อนที่ ซ้าย(ผลการทดสอบ), ขวา(ผลการ วิเคราะห์)	25
รูปที่ 2.25 ลักษณะของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระที่มีตัวหน่วงเสียดทาน	26
รูปที่ 2.26 ผลตอบสนองของโครงสร้างภายใต้ค่า γ_f ที่แตกต่างกันโดย (a) มีการเคลื่อนที่เริ่มต้น เท่านั้น (b) มีความเร็วเริ่มต้นเท่านั้น (c) มีทั้งการเคลื่อนที่เริ่มต้นและความเร็วเริ่มต้น	30
รูปที่ 2.27 วงรอบฮิสเทอริติคของโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงค่า γ_f สำหรับการสั่นแบบอิสระ	. 31
รูปที่ 2.28 การเคลื่อนที่ที่ถูก normalized เมื่อเปลี่ยนแปลงค่า γ_h ในกรณีการสั่นพ้อง	. 33
รูปที่ 2.29 วงรอบฮิสเทอริติคของโครงสร้างที่ทำการเปลี่ยนแปลงค่า _% สำหรับการสั่นแบบฮาร์ โมนิค	34
รูปที่ 2.30 ค่าอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าเนื่องจากผลการเปลี่ยนแปลง ในการสั่นแบบอิสระ	. 35
รูปที่ 2.31 อัตราส่วนความหน่วงที่การตอบสนองแบบคงตัวโดยการเปลี่ยนแปลงค่า γ_h	. 37
รูปที่ 2.32 การแสดงหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับชิ้นส่วนในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างแรง และการเสียรูป	38
รูปที่ 2.33 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของชิ้นส่วนโครงสร้าง	. 39
รูปที่ 2.34 ความสัมพันธ์ไม่เชิงเส้นของงแรงและการเสียรูปของชิ้นส่วนโครงสร้าง	41

รูปที่ 3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่และเวลาของผลเฉลย และ Perform3D
(Damping ratio 1.4%, 3%)
รูปที่ 3.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่,ความเร็ว,แรงเสียดทาน กับ เวลาจากโปรแกรม
Perform3D
รูปที่ 3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนและการเสียรูปของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน 58
รูปที่ 4.1 รูปทัศนมิติ
รูปที่ 4.2 แปลนอาคาร
รูปที่ 4.3 รูปด้านอาคาร
รูปที่ 4.4 แปลนโครงสร้าง เสา คาน พื้น ชั้นที่ 1
รูปที่ 4.5 การกำหนดหน้าตัดเสาในโปรแกรม Perform3D63
รูปที่ 4.6 การหาแผนภาพ P-M ในโปรแกรม spColumn
รูปที่ 4.7 การกำหนดค่าแรงและการเสียรูปของจุดหมุนพลาสติกในโปรแกรม Perform3D
รูปที่ 4.8 การกำหนด Yield Surface ในเสาของโปรแกรม Perform3D
รูปที่ 4.9 การรวมพฤติกรรมของเสาในโปรแกรม Perform3D64
รูปที่ 4.10 การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของกำแพงคอนกรีตเบาแบบ
เสียดทานในโปรแกรม Perform3D
รูปที่ 4.11 การกำหนดระนาบการเลื่อนไถลของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
รูปที่ 4.12 การกำหนดน้ำหนักของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานในโปรแกรม Perform3D66
รูปที่ 4.13 โหมดการเคลื่อนตัวในทิศทาง H2 ของอาคารที่ไม่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน67
รูปที่ 4.14 โหมดการเคลื่อนตัวในทิศทาง H2 ของอาคารที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน 68
รูปที่ 4.15 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)
รูปที่ 4.16 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกน
รอง70
รูปที่ 4.17 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)71

รูปที่ 4.18 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979) ในแนวแกน
ทธิกานธริน นิวนกาน วยาง
รูปที่ 4.19 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)72
รูปที่ 4.20 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979) ในแนวแกน
หลักและแนวแกนรอง72
รูปที่ 4.21 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)73
รูปที่ 4.22 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979) ในแนวแกน หลักและแนวแกนรอง
รูปที่ 4.23 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)74
รูปที่ 4.24 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979) ในแนวแกน หลักและแนวแกนรอง74
รูปที่ 4.25 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)75
รูปที่ 4.26 คลื่นแผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984) ในแนวแกนหลักและ แนวแกนรอง
รูปที่ 4.27 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)
รูปที่ 4.28 คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986) ในแนวแกนหลักและ
<pre>"""</pre>
รูปที่ 4.30 คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986) ใน แนวแกนหลักและแนวแกนรอง
รูปที่ 4.29 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)77
รูปที่ 4.31 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)78
รูปที่ 4.32 คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987) ใน แนวแกนหลักและแนวแกนรอง
รูปที่ 4.33 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)79

รูปที่ 4.34 คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987) ในแนวแกน หลักและแนวแกนรอง	. 79
รูปที่ 4.35 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)	. 80
รูปที่ 4.36 คลื่นแผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992) ในแนวแกนหลักและ แนวแกนรอง	. 80
รูปที่ 4.37 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)	. 81
รูปที่ 4.38 คลื่นแผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992) ในแนวแกนหลักและ แนวแกนรอง	. 81
รูปที่ 4.39 สเปคตรัมตอบสนอง SRSS ที่คูณปรับค่าแล้ว	. 82
รูปที่ 4.40 ค่าเฉลี่ยสเปคตรัมตอบสนอง SRSS	. 83
รูปที่ 5.1 รูปแบบการให้แรงด้านข้างกับอาคาร	. 85
รูปที่ 5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนที่ฐานและการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคาร	. 85
รูปที่ 5.3 รูปแบบความเสียหายระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ในเสาอาคารตัวอย่างที่ไม่มีการ ติดตั้งกำแพง	. 87
รูปที่ 5.4 รูปแบบความเสียหายระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ในเสาอาคารตัวอย่างที่มีการ ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	. 87
รูปที่ 5.5 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979).	. 89
รูปที่ 5.6 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)	. 90
รูปที่ 5.7 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)	. 91
รูปที่ 5.8 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)	. 92
รูปที่ 5.9 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)	. 93

รูปที่ 5.10 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)9	94
รูปที่ 5.11 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)	95
รูปที่ 5.12 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)	96
รูปที่ 5.13 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)	97
รูปที่ 5.14 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)	98
รูปที่ 5.15 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)	99
รูปที่ 5.16 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)	00
รูปที่ 5.17 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)	01
รูปที่ 5.18 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)	02
รูปที่ 5.19 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)	03
รูปที่ 5.20 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)	04
รูปที่ 5.21 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)	05
รูปที่ 5.22 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)	06

รูปที่ 5.23 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)1	.07
รูปที่ 5.24 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)	.08
รูปที่ 5.25 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)	.09
รูปที่ 5.26 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop- LADWP South St (1986)1	10
รูปที่ 5.27 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)	11
รูปที่ 5.28 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)	12
รูปที่ 5.29 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)	13
รูปที่ 5.30 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)	14
รูปที่ 5.31 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills- 01, Wildlife Liquef. Array (1987)	15
รูปที่ 5.32 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)1	16
รูปที่ 5.33 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)	17
รูปที่ 5.34 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills- 02, Brawley Airport (1987)1	18
รูปที่ 5.35 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)1	19

รูปที่ 5.36 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)	. 120
รูปที่ 5.37 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)	. 121
รูปที่ 5.38 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)	. 122
รูปที่ 5.39 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)	. 123
รูปที่ 5.40 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)	. 124
รูปที่ 5.41 ความเสียหายในระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ของอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพง ภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)	. 125
รูปที่ 5.42 ความเสียหายในระดับปลอดภัยต่อชีวิต (LS) ของอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)	. 126
รูปที่ 5.43 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่มีกำแพงและมีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว	. 127
รูปที่ 5.44 ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง	. 128
รูปที่ 5.45 ความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุมหมุนพลาสติคในเสาและค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η)	
รูปที่ 5.46 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานรวมในโครงสร้างและค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (<i>n</i>)	ן 131.
รูปที่ 5.47 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานในโครงสร้างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 882 และค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (<i>ŋ</i>)	
รูปที่ 5.48 ความสัมพันธ์ระหว่าง $E_{ln.col}/E_{Push}$ และ η	.134
รูปที่ 5.49 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในกำแพงและค่าแรงเสียด	
ทานของก้าแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน	.135

รูปที่ 5.50 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงเฉือนที่ฐานและค่าแรงเสียดทานของกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทาน (DBE)	8
รูปที่ 5.51 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)13	9
รูปที่ 5.52 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)	0
รูปที่ 5.53 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)	0
รูปที่ 5.54 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)	.0
รูปที่ 5.55 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)14	-1
รูปที่ 5.56 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)	-1
รูปที่ 5.57 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)	1
รูปที่ 5.58 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop- LADWP South St (1986)	2
รูปที่ 5.59 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)	2
รูปที่ 5.60 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)	2
รูปที่ 5.61 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)	3
รูปที่ 5.62 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)	3

รูปที่ 5.63 ค่าการเคลื่อนตัวเฉลี่ยของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่	
พิจารณา	144
รูปที่ 5.64 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์เฉลี่ยของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรง	
สูงสุดที่พิจารณา	145
รูปที่ 5.65 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่มีกำแพงและมีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด	
ทานภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา	147
รูปที่ 5.66 ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างภายใต้แผนดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่	
พิจารณา	147

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหว เช่นเหตุการณ์ แผ่นดินไหวในวันที่ 5 พฤษภาคม 2557 เวลา 18.08น. ซึ่งมีขนาด 6.3 ริคเตอร์ศูนย์กลาง แผ่นดินไหวอยู่ที่ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย แรงสั่นสะเทือนรู้สึกได้ใน พื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง น่าน พะเยา รวมถึงจังหวัดเลยและหนองคายใน ภาคอีสาน และอาคารสูงบางแห่งในกรุงเทพมหานครรู้สึกถึงการสั่นไหว เหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้ง นี้ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 คน และ บาดเจ็บมากกว่า 100 คน ทำให้บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างได้รับ ผลกระทบและเกิดความเสียหายเป็นบริเวณกว้าง โดยมีมูลค่าความเสียหายมากกว่า 700 ล้าน บาท ในปัจจุบันการออกแบบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างต้องคำนึงถึงผลกระทบของแผ่นดินไหวโดย

กฎกระทรวงกำหนดการรับน้ำหนักความต้านทานความคงทนของอาคารและพื้นดินที่รองรับ อาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว พ.ศ.2550 บังคับใช้เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550 นอกจากนี้ยังมีมาตรฐานการประเมินและการเสริมความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างอาคาร ในเขตที่อาจได้รับแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว (มยผ.1303-57) เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ ออกแบบเสริมกำลังอาคารเก่าให้มีสมรรถนะต้านทานแผ่นดินไหว ในการออกแบบอาคารใหม่ หรือ เสริมกำลังอาคารที่มีอยู่แล้ว เพื่อรับแรงแผ่นดินไหว วิศวกรส่วนใหญ่มักจะไม่จำลองผนังก่อ ในแบบจำลองโครงสร้างโดยพิจาณาว่าผนังไม่ใช่ส่วนของโครงสร้างที่จะรับแรง ทำให้พฤติกรรม ของอาคารภายใต้แรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวแตกต่างไปจากความเป็นจริงมาก

ในอดีตมีงานวิจัยในต่างประเทศหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่าผนังก่อมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมทางแผ่นดินไหวของอาคารอย่างมาก ในงานวิจัยนี้จึงศึกษาแนวทางในการเปลี่ยนแปลง ผนังดังกล่าวให้มีคุณสมบัติในการช่วยต้านทานแผ่นดินไหวโดยใช้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทาน ซึ่งเป็นกำแพงที่สามารถควบคุมรูปแบบการวิบัติของกำแพงและมีความสามารถในการสลาย พลังงานโดยอาศัยหลักการของตัวหน่วงเสียดทาน กำหนดให้กำแพงเป็นอิสระจากโครงอาคาร (Isolated infill) มีการเว้นซ่องว่างด้านข้างของกำแพงคอนกรีตกับเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมการวิบัติของเสาแบบเสาสั้น (Short column effect) อันเกิดเนื่องมาจากการ วิบัติของกำแพงแบบการวิบัติแบบแตกร้าวที่มุม (Corner crushing) และมีการติดตั้งแผ่นโลหะไว้ เฉือนเลื่อน (Sliding shear) และก่อให้เกิดแรงเสียดทานโดยอาศัยน้ำหนักของตัวกำแพงเอง ตัว กำแพงหล่อด้วยวัสดุมวลเบาเพื่อลดน้ำหนักกดและแรงแผ่นดินไหว

การศึกษานี้พิจารณาพฤติกรรมในการรับแรงแผ่นดินไหวของอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น โดย เป็นอาคารที่มีลักษณะแพร่หลายในประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการ ปรับปรุงประสิทธิภาพอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเพื่อเสริม ความต้านทานแผ่นดินไหวของอาคาร โดยศึกษาพฤติกรรมของอาคารด้วยโปรแกรม Perform3-D

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- เสนอแบบจำลองที่เหมาะสมในการจำลองพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นของกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานเพื่อต้านทานแผ่นดินไหว
- 2. ศึกษาพฤติกรรมของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่ใช้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
- สึกษาความเป็นไปได้ในการใช้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานในการเสริมความ ต้านทานแผ่นดินไหวของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

- พิจารณาสร้างแบบจำลองพฤติกรรมของโครงข้อแข็งคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ซึ่งมีการเลื่อนตัวตามสัมประสิทธ์เสียดทานและน้ำหนักตัว กำแพง
- ศึกษาพฤติกรรมของตัวอย่างอาคารพาณิชย์คอนกรีตเสริมเหล็ก 4 ชั้น
- 3. ไม่พิจารณาผลของแรงแผ่นดินไหวที่กระทำในแนวดิ่ง
- ทำการวิเคราะห์แบบจำลองด้วยโปรแกรม Perform3-D เพื่อพิจารณาผลของแรงกระทำ แผ่นดินไหวในแนวแกนหลักของอาคาร
- 5. พิจารณาพฤติกรรมไม่เชิงเส้นและความเสียหายเฉพาะในส่วนโครงสร้างเสาอาคาร
- 6. ไม่พิจารณาผลของพฤติกรรมนอกระนาบของกำแพง

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

 ทราบถึงพฤติกรรมของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กภายใต้แรงแผ่นดินไหวในกรณีที่มีการ ปรับปรุงอาคารด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน และกรณีไม่มีการปรับปรุงอาคาร

- ทราบถึงประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ในการปรับปรุงอาคารพาณิชย์ให้ต้านทาน แผ่นดินไหวด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
- 3. ข้อเสนอแนะในการนำเอาไปประยุกต์ใช้กับอาคารรูปแบบอื่นๆ

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

- ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงข้อแข็งคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีผนังก่อ/ตัวหน่วงสลาย พลังงานแบบเสียดทาน/ผนังมวลเบา
- 2. พัฒนาแบบจำลองโครงข้อแข็งคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
- 3. วิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารพาณิชย์คอนกรีตเสริมเหล็กตัวอย่างความสูง 4 ชั้น
- สร้างแบบจำลองอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีและไม่มีการปรับปรุงด้วยกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานด้วยโปรแกรม Perform3-D
- วิเคราะห์อาคารตัวอย่าง ด้วยวิธีสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น และ วิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้นโดย ใช้คลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 12 คลื่นที่มีโอกาสในการเกิดซ้ำ 2% ใน 50 ปี
- ศึกษาอิทธิพลของการปรับปรุงโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานที่มีต่อพฤติกรรมอาคารภายใต้แรงแผ่นดินไหว และ เปรียบเทียบ พฤติกรรมของอาคารที่มีและไม่มีการปรับปรุงด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน
- สรุปผลงานวิจัย
   Chural one konn University

บทที่ 2 งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาความสามารถในการรับแรงด้านข้างของโครงเฟรมที่มีกำแพงนั้น ผล ของกำแพงอาจจะช่วยเพิ่มหรือลดความสามารถในการรับแรงด้านข้าง โดยพฤติกรรมดังกล่าว ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เมื่อมีก่อสร้างกำแพงเข้าไปในโครงเฟรมโดยที่ไม่ได้มีการแยกจุดเชื่อมต่อ ระหว่างกำแพงและโครงเฟรม จะทำให้พฤติกรรมของโครงเฟรมเปลี่ยนแปลงไปจากที่ผู้ออกแบบ ได้ตั้งใจไว้ ในการออกแบบโครงสร้างเพื่อต้านทานแรงแผ่นดินไหวจึงมีความจำเป็นต้องจำลอง พฤติกรรมของกำแพงเข้าไปด้วยเพื่อที่จะสามารถอธิบายรูปแบบการวิบัติของอาคารได้อย่าง ถูกต้อง

Dai และ Sun (2008) ได้ลงพื้นที่สำรวจความเสียหายในเขตเหวินฉวน มณฑลเสฉวน ใน เหตุการณ์แผ่นดินไหวขนาด 8.0 Ms โดยสามารถจำแนกประเภทของความเสียหายได้เป็น 6 ประเภทได้แก่ ความเสียหายที่ผนัง, ความเสียหายที่จุดต่อคานเสา, ความเสียหายที่ชั้นดาดฟ้า, ความเสียหายที่ชั้นล่าง และ การพังทลายของอาคาร จากรายงานพบว่าผนังก่อส่งผลเป็นอย่าง มากต่อความสามารถในการต้านทานแผ่นดินไหวของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ความเสียหาย บริเวณโคนเสาอันเนื่องมาจากผนังก่อมักเกิดจากการออกแบบที่ผิดพลาด และความเสียหาย บริเวณช่วงกลางอาคารมักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสติฟเนสโครงสร้างชั้นนั้นเมื่อเทียบกับชั้น ที่อยู่โดยรอบ

Doğangün และคณะ (2013) ทำการศึกษาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอาคารคอนกรีต เสริมเหล็กในเมือง Simav ประเทศตุรกี เนื่องจากแผ่นดินไหวขนาด 5.9 M ในปี 2011 ในรายงาน กล่าวว่าข้อมูลทางธรณีวิทยาของเมืองนี้เกิดจากดินตะกอนน้ำพา (Alluvial deposits) โดยชั้นดิน ต่างๆจะประกอบด้วยชั้นดินเหนียวและชั้นทรายจึงคาดการณ์ว่าจะได้รับผลกระทบจากการขยาย คลื่นเนื่องจากชั้นดินอ่อน โดยมาตรฐานการออกแบบในพื้นที่ดังกล่าวจะใช้ค่าความเร่งในการ ออกแบบอยู่ที่ 0.4 g ความเสียหายที่พบมากจะเกิดขึ้นบริเวณชั้น 1 เนื่องจากความสูงของชั้นล่าง สูงกว่าชั้นอื่นๆ และมีผนังก่อระหว่างเสาน้อยเนื่องจากต้องการพื้นที่เปิดโล่งเพื่อใช้ในการค้าขาย ในงานวิจัยนี้ยังกล่าวไว้ว่าแนวทางการเสริมกำลังที่เหมาะสมที่สุดสำหรับอาคารที่มีปัญหาการมี ชั้นที่อ่อนแอ (Weak story) คือการเพิ่มสติฟเนสโดยการเพิ่มผนังก่อ ถึงแม้ว่าผนังก่อจะสามารถ เพิ่มสติฟเนสด้านข้างของอาคารได้ แต่ตัวผนังก็ได้รับความเสียหายเพราะผนังส่วนใหญ่เป็นแบบ ไม่มีเหล็กเสริมอันจะก่อให้เกิดปัญหาการร่วงหล่นของวัสดุก่อตามมา Kam และ Pampanin (2011) กล่าวถึงความเสียหายจากแผ่นดินไหวขนาด Mw 6.2 ในเขตศูนย์กลางการเศรษฐกิจ (Central Business District) ของเมือง ไครสต์เชิร์ช ประเทศ นิวซีแลนด์ โดยอาคารส่วนใหญ่ (81%) ใน CBD จะเป็นอาคารสูง 1-2 ชั้น โดยอาคารประเภทโครง เฟรมคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีผนังก่อนั้น จัดเป็นอาคารซึ่งพบได้ทั่วไป โดยเป็นผนังอิฐก่อแบบไม่มี เหล็กเสริม พฤติกรรมของโครงเฟรมที่มีผนังก่อนั้นซับซ้อนมาก หากไม่มีการแยกจุดต่อระหว่าง โครงเฟรมและผนัง จะทำให้โครงเฟรมมีพฤติกรรมเหมือนกำแพงรับแรงเฉือนและมีการวิบัติแบบ เปราะ

แม้โดยส่วนใหญ่จะพบว่าผนังก่อนั้นสามารถเพิ่มกำลังรับแรงด้านข้างของโครงเฟรม คอนกรีตเสริมเหล็กได้เป็นอย่างดี แต่ผนังก่อนั้นอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบการวิบัติของโครงสร้างที่ ออกแบบไว้จากการวิบัติด้วยแรงดัดในโครงเฟรมไปเป็นการเฉือนที่หัวเสา เพื่อหลีกเลี่ยงรูปแบบ การวิบัติดังกล่าวงานวิจัยขึ้นนี้จะเสนอการปรับปรุงสมรรถนะอาคารให้ต้านทานแผ่นดินไหวด้วย ผนังคอนกรีตเบาแบบเสียดทานซึ่งมีการเว้นข้าง โดยใช้มวลของผนังที่เบาลงและความเสียดทานที่ เพิ่มความสามารถในการสลายพลังงานการสั่นไหวของอาคาร ทำให้ลดแรงภายในโครงสร้างได้ เป็นอย่างดีอีกด้วย

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การควบคุมความเสียหายของอาคาร

อาคารในปัจจุบันที่มีการออกแบบโครงสร้างเพื่อต้านทานแรงแผ่นดินไหวนั้น แนวทาง ในการออกแบบโครงสร้างจะพิจารณาให้โครงสร้างมีกำลังเพียงพอเพื่อให้อาคารสามารถต้านทาน แผ่นดินไหวในระดับออกแบบและชิ้นส่วนของโครงสร้างมีความเหนียวเพียงพอที่จะสลายพลังงาน ออกจากระบบได้โดยไม่ทำให้อาคารเกิดการพังทลายในกรณีเหตุการณ์แผ่นดินไหวรุนแรง สำหรับ อาคารในอดีตที่ไม่ได้มีการออกแบบโครงสร้างเพื่อต้านทานแผ่นดินไหวนั้นแนวทางการเสริมกำลัง ของโครงสร้างแบบเดิมจะเป็นการเสริมความสามารถในการรับแรงของโครงสร้างในช่วงอิลาสติค เท่านั้นโดยไม่ได้มีการเพิ่มความเหนียวให้แก่โครงสร้างเลย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวแนวทางในการ ควบคุมการสั่นไหวของอาคารในรูปแบบต่างๆจึงถูกเสนอขึ้นและมีการนำไปใช้ในอดีตมากมายโดย Castaldo (2014) ได้ทำการศึกษาและสรุปแนวทางในการควบคุมการสั่นไหวของอาคารออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ แบบแอคทีฟ (Active control) แบบกึ่งแอคทีฟ (Semi-active control) และ แบบพาสซีฟ (Passive control) โดยการควบคุมการสั่นไหวสองแบบแรกนั้นจำเป็นต้องมีการ ตรวจวัดค่าความเร่งผิวดินที่เกิดขึ้นและการตอบสนองของอาคารก่อนจะไปทำการสั่งการระบบ ควบคุมการสั่นไหวของอาคารอีกทีซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงานในการทำงานเป็นอย่างมาก การควบคุมอาคารแบบพาสซีฟสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภทได้แก่ Tendon control, Base isolation, Passive aerodynamic control และ Passive damper control โดยการควบคุมอาคารด้วยตัวสลายพลังงานแบบพาสซีฟ (Passive damper control) สามารถ จำแนกได้เป็น 4 ประเภทได้แก่ ตัวหน่วงความหนืด (Viscous fluid), ตัวหน่วงแบบ Viscoelastic, ตัวหน่วงแบบ Hysteretic และ ตัวหน่วงเสียดทาน (Friction damper) โดยจุดประสงค์ของการ ควบคุมอาคารแบบพาสซีฟโดยการใช้อุปกรณ์สลายพลังงานแบบพาสซีฟเพื่อลดความเสียหายต่อ โครงสร้างให้ได้มากที่สุดโดยการสลายพลังงานออกไปจากระบบซึ่งการควบคุมอาคารในรูปแบบนี้ ไม่ต้องการพลังงานเพื่อควบคุมระบบแต่จะใช้การเคลื่อนตัวของอาคารในการสลายพลังงานแทน หลังจากเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวตัวสลายพลังงานดังกล่าวอาจเกิดความเสียหายเนื่องจากตัว สลายพลังงานทำหน้าที่รับความเสียหายแทนโครงสร้าง หลังจากนั้นจึงต้องมีการเปลี่ยนชิ้นส่วน ของตัวสลายพลังงานที่เสียหายทดแทน

Symans และคณะ (2008) ได้ทำการสรุปแนวทางในการใช้งานระบบสลายพลังงานใน การเสริมประสิทธิภาพในการต้านทานแผ่นดินไหวในอาคารประเภทโครงเฟรมโดยระบบสลาย พลังงานดังกล่าวจะทำหน้าที่ลดความเสียหายจากการสลายพลังงานแทนชิ้นส่วนโครงเฟรมที่ต้อง สลายพลังงานจากแผ่นดินไหวด้วยพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในโครงเฟรม โดยระบบสลายพลังงานแบบ พาสซีฟที่ใช้ในการป้องกันโครงสร้างจากแรงแผ่นดินไหวที่พบใช้กันอย่างแพร่หลายได้แก่ Viscous fluid damper, Viscoelastic solid damper, Friction damper และ Metallic damper นอกจากนี้ยังมีระบบสลายพลังงานอื่นที่สามารถจัดอยู่ในระบบสลายพลังงานแบบพาสซีฟอัน ได้แก่ Tuned mass damper, Tuned liquid damper, Recentering damper และ Phase transformation damper โดยการสลายพลังงานของระบบสลายพลังงานแบบพาสซีฟนั้นอาจ พิจารณาได้จากสมการพลังงานของระบบดังแสดงในสมการที่ 2.1

$$E_{I} = E_{S} + E_{K} + E_{D} + E_{H}$$
(2.1)

โดย

 E_{I}

= พลังงานรวมจากแผ่นดินไหว (Input energy)

- E_s = พลังงานความเครียด (Strain energy) ที่สะสมในโครงสร้าง
- E_{K} = พลังงานจลน์ (Kinetic energy) จากการเคลื่อนที่ของมวล
- E_D = พลังงานรวมจากการหน่วงความหนืด (Viscous damping energy)

ความเสียหายที่เกิดขึ้นในโครงสร้างนั้นจะเป็นผลเนื่องมาจากพลังงานจากพฤติกรรม แบบฮิสเทอริติค (*E_H*) ที่ความต้องการ (Demand) มีค่าสูงกว่าความสามารถที่โครงสร้างจะรับได้ (Capacity) และแนวทางในการเพิ่มความสามารถของโครงสร้างนั้นอาจไม่คุ้มค่าในทางปฏิบัตินัก แนวทางในการติดตั้งอุปกรณ์สลายพลังงานแบบพาสซีฟจึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกว่าในการลด ภาระให้กับโครงสร้าง การติดตั้งตัวหน่วงความหนืด (Viscous fluid damper) จะช่วยลดค่าการ เคลื่อนตัวของโครงสร้างได้เนื่องจากมีการเพิ่มค่าความหน่วงให้แก่โครงสร้าง การใช้ตัวหน่วงโลหะ (Metallic damper) จะช่วยลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้เนื่องจากมีการเพิ่มค่าสติฟเนสข องระบบและมีการสลายพลังงานในตัวอุปกรณ์เอง ซึ่งระบบที่มีการติดตั้งอุปกรณ์สลายพลังงาน แบบพาสซีฟนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงของพจน์ของพลังงานจากการหน่วงและพลังงานจาก พฤติกรรมแบบฮิสเตอริติคในสมการที่ 2.1 ดังแสดงในสมการที่ 2.2ก และ 2.2ข ซึ่งมีการเพิ่มผล ของการสลายพลังงานของอุปกรณ์สลายพลังงานแบบพาสซีฟ

$$E_D = E_{D,Structure} + E_{D,Devices}$$
(2.21)

$$E_{\rm H} = E_{\rm H, Structure} + E_{\rm H, Devices} \tag{2.20}$$

โดย

E _{D,Structure}	= พลังงานจากการหน่วงความหนืดของโครงสร้าง
$E_{D,Devices}$	= พลังงานจากการหน่วงความหนืดของอุปกรณ์สลาย พลังงาน
$E_{H,Structure}$	= พลังงานจากพฤติกรรมฮิสเทอริติคของโครงสร้าง
$E_{H,Devices}$	= พลังงานจากพฤติกรรมฮิสเทอริติคของอุปกรณ์สลาย
	พลังงาน

ทำการเปรียบเทียบการควบคุมอาคารแบบพาสซีฟที่นิยมใช้ในการเสริมประสิทธิภาพ ในการต้านทานแผ่นดินไหวของอาคารในเขตทวีปอเมริกาเหนือ โดยเปรียบเทียบระหว่างตัวหน่วง 4 ประเภทได้แก่ตัวหน่วงความหนืด (Viscous fluid), ตัวหน่วงแบบ Viscoelastic, ตัวหน่วงแบบ Hysteretic และ ตัวหน่วงเสียดทาน (Friction damper) โดยกล่าวถึงรูปแบบการก่อสร้าง (Basic device construction) แบบจำลองพฤติกรรมแบบฮิสเทอริติคของตัวหน่วง (Idealized hysteretic behavior) แบบจำลองทางกายภาพ (Physical model) และข้อดี-ข้อเสียของตัว หน่วงในแต่ละรูปแบบดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตัวหน่วงเสียดทานจะทำการสลายพลังงานโดยแรงเสียดทานระหว่างพื้นผิวของวัสดุที่ เลื่อนโดยมีตัวอย่างตัวหน่วงเสียดทานเช่น ตัวหน่วงที่ใช้แรงกดจากแผ่นเหล็กและสลักเกลียว (Slotted-bolted damper), ตัวหน่วงเสียดทานที่ติดตั้งอยู่บนค้ำยันทะแยงของโครงสร้างโดย ควบคุมค่าแรงเสียดทานจากแรงบิดในสลักเกลียว (Cross-bearing friction damper) และ ตัว หน่วงเสียดทานแบบทรงกระบอกซึ่งใช้แผ่นทองแดงในการสร้างแรงเสียดทาน (Cylindrical friction damper) โดยพฤติกรรมของตัวหน่วงเสียดทานจะจำลองโดยใช้แบบจำลองแรงเสียด ทานคูลอมป์ (Coulomb model of friction) ดังแสดงในสมการที่ 2.3

$$P = \mu N \operatorname{sgn}(\dot{u}) \tag{2.3}$$

โดย	Р	= แรงเสียดทานที่สร้างโดยตัวหน่วง
	μ	= ค่าสัมประสิทธ์แรงเสียดทาน
	Ν	= แรงกระทำตั้งฉากกับพื้นผิว
	sgn	= ฟังก์ชั่นเครื่องหมาย โดยมีค่าเท่ากับ -1, 0, 1

โดยแบบจำลองของตัวหน่วงเสียดทานแสดงในตารางที่ 2.1 โดยแบบจำลองแรงเสียด ทานคูลอมป์นั้นจะสมมุติให้แรงกระทำและสัมประสิทธ์แรงเสียดทานมีค่าคงที่ตลอดระยะเวลาที่ พิจารณา โดยผลตอบสนองของตัวหน่วงเสียดทานภายใต้แรงกระทำด้านข้างนั้นในช่วงแรกการ เคลื่อนตัวของโครงสร้างจะถูกจำกัดไว้ จนกว่าแรงกระทำด้านข้างมีค่าสูงกว่าค่าแรงเสียดทานของ ตัวหน่วงจึงจะมีการเลื่อนไถลของหน่วง โดยวงรอบฮิสเทอริติคของตัวหน่วงเสียดทานมีรูปร่างเป็น รูปสี่เหลี่ยม ค่าแรงสูงสุดจะมีค่าเท่ากับค่าแรงเสียดทานของตัวหน่วงแต่มีทิศทางตรงข้ามดังแสดง ในตารางที่ 2.1 ตัวหน่วงประเภทนี้จะมีการเพิ่มค่าสติฟเนสเริ่มต้น (Initial stiffness) ให้แก่ โครงสร้าง อย่างไรก็ตามหากไม่มีกลไกในการสร้างแรงดึงกลับ (Restoring force mechanism) ตัวหน่วงประเภทนี้อาจมีการเคลื่อนตัวถาวรได้

	Viscous Damper	Viscoelastic Damper	Metallic Damper	Friction Damper
Basic Constructio			BRB	
Hysteretic Behavior	Pog Displacement	BOG Displacement	By Displacement	Displacement
Physical Model	Force	Force	Idealized Model Not Available	Force
Advantages	 Activated at low displacements Minimal restoring force For linear damper, modeling of damper is simplified Properties largely frequency and temperature- independent Proven record of performance in military applications 	 Activated at low displacements Provides restoring force Linear behavior, therefore modeling of damper is simplified 	 Stable hysteretic behavior Long-term reliability Insensitivity to ambient temperature Materials and behavior familiar to practicing engineers 	 Large energy dissipation per cycle Insensitivity to ambient temperature
Disadvantages	 Possible fluid seal leakage (reliability concern) 	 Limited deformation capacity Properties are frequency and temperature- dependent Possible debonding and tearing of VE material (reliability concern) 	 Device damaged after earthquake; may require replacement Non-linear behavior; may require non-linear analysis 	 Sliding interface conditions may change with time (reliability concern) Strongly non-linear behavior; may excite higher modes and require non-linear analysis Permanent displacements if no restoring force mechanism provided

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบระบบการสลายพลังงานแบบพาสซีฟ

2.1.2 รูปแบบการวิบัติของผนัง

Mehrabi และคณะ (1996) ได้ทำการศึกษางานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับการวิบัติของผนัง อิฐก่อในโครงเฟรม โดยได้ทำการศึกษางานวิจัยในช่วงปี 1960 ถึง 1990 ซึ่งทำการทดสอบการ วิบัติของผนังอิฐก่อในโครงเฟรมเหล็กและโครงเฟรมคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยพบว่ารูปแบบการ วิบัติของผนังก่ออิฐในโครงเฟรมนั้นมีรูปแบบหลากหลายดังแสดงในรูปที่ 2.1 โดยในงานวิจัยนี้ได้ ทำการศึกษาอาคารตัวอย่างจำนวน 10 อาคารโดยเปรียบเทียบประเภทของอิฐก่อ สัดส่วนของ ผนัง และแรงกระทำด้านข้าง โดยรูปแบบการวิบัติของอาคารตัวอย่างสรุปได้ตามตารางที่ 2.2

รูปที่ 2.1 รูปแบบการวิบัติของโครงข้อแข็งคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีผนังอิฐก่อ

Specimen number (1)	Type of frame (2)	Type of masonry units	Panel aspect ratio (h/L)	Lateral load	Vertical distribution (kips)	Failure mechanism
1	weak	no infill	0.67	66	-	Flexural
2	weak-repaired (1)*	hollow	0.67	66	-	D1
3	weak-repaired (2)*	solid	0.67	66	-	С7
4	weak	hollow	0.67	44	22	D1+E3
5	weak	solid	0.67	44	22	С7
6	strong	hollow	0.67	44	22	D1
7	strong	solid	0.67	44	22	E3
8	weak-repaired (4)*	hollow	0.67	44	22	C7+E3
9	weak-repaired (8)*	solid	0.67	44	22	C7
10	weak	hollow	0.48	44	22	D1+E3
11	weak	solid	0.48	44	22	C7
12	weak-repaired (10)*	solid	0.48		33	С7

ตารางที่ 2.2 รูปแบบการวิบัติของอาคารตัวอย่าง Mehrabi และคณะ (1996)

Murty และ Jain (2000) ได้ทำการศึกษาประโยชน์ของผนังอิฐก่อในการเสริม ประสิทธิภาพของโครงเฟรมคอนกรีตเสริมเหล็กในการรับแรงแผ่นดินไหว โดยการที่มีผนังอิฐก่อ ภายในโครงเฟรมนั้น ถึงแม้ว่าจะเพิ่มความสามารถในการรับแรงด้านข้างของโครงเฟรม แต่ผนัง ก่อก็ยังเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับแรงด้านข้างของโครงเฟรมไปด้วย โดยเปลี่ยนจากพฤติกรรม แบบ Frame action ไปเป็นพฤติกรรมแบบ Truss action (รูปที่ 2.2) ซึ่งจะส่งผลให้เสาต้องรับ แรงอัดเพิ่มขึ้น

เมื่อการก่อสร้างผนังไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องทั้งอาคาร โดยรูปแบบการถ่ายแรงใน โครงสร้างก็จะเป็นการผสมกันระหว่าง frame action และ truss action ยกตัวอย่างเช่น softstory effect คือ การที่ชั้นดังกล่าวมีผนังน้อยหรือไม่มีเลยเมื่อเทียบกับชั้นที่อยู่ติดกัน, shortcolumn effect คือการที่มีการก่อผนังไม่เต็มความสูงของชั้นนั้น และ plan-torsion effect คือ การที่แนวผนังบนแปลนไม่ได้สมมาตร โดยพฤติกรรมแบบลูกผสมเหล่านี้จะทำให้แรงไปรวมที่บาง ชิ้นส่วนของโครงสร้างมากเกินกว่าที่ได้ออกแบบไว้ หรือสามาถเปลี่ยนแปลงรูปแบบการวิบัติของ โครงสร้างได้

รูปแบบการวิบัติของผนังก่อนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างกำลังของโครงเฟรมและ กำลังของผนังก่ออิฐ ดังแสดงในตารางที่ 2.3 โดยค่าความเหนียวของผนังก่อนั้นนอกจากจะขึ้นกับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นแล้วยังขึ้นกับ คุณสมบัติของอิฐก่อ การเสริมเหล็กรับแรงแผ่นดินไหว ในโครงเฟรมและผนัง และ การกระจายตัวของผนังอิฐก่อในอาคารด้วย

	Weak infill	Strong infill		
		• Diagonal cracks in infill		
weak frame		• Plastic hinges in columns		
Frame with weak joints and	• Corner crushing of infill	• Diagonal cracks in infill		
strong members	• Cracks in beam-column joints	• Cracks in beam-column joints		
Strong frame	Horizontal sliding in infill	-		

ตารางที่ 2.3 รูปแบบการวิบัติของโครงข้อแข็งที่มีผนังอิฐก่อ Murty และ Jain (2000)

Asteris และคณะ (2011) ได้ทำการศึกษารูปแบบการวิบัติของผนังก่อจากผลการ ทดสอบและผลการวิเคราะห์ในช่วงปี 1950 โดยสามารถจำแนกรูปแบบการวิบัติของผนังก่อได้ เป็น 5 รูปแบบดังนี้

- การวิบัติแบบแตกร้าวที่มุม (Corner Crushing) เป็นรูปแบบการวิบัติของผนังก่อที่ เกิดการแตกร้าวที่มุมที่มีแรงกระทำ ดังแสดงในรูปที่ 2.3(a) โดยรูปแบบการวิบัติ ประเภทนี้จะพบในผนังก่อที่มีผนังอิฐก่อกำลังต่ำ ที่ล้อมรอบด้วยโครงเฟรมกำลังสูง แต่มีจุดต่อกำลังต่ำ
- การวิบัติแบบแรงอัดในแนวทแยง (Diagonal Compression) เป็นรูปแบบการวิบัติที่ เกิดการแตกร้าวบริเวณช่วงกลางของผนัง การวิบัติประเภทนี้เป็นผลมาจากการโก่ง เดาะนอกระนาบ (Out of plane buckling) โดยจะพบในผนังก่อที่มีรูปร่างชะลูด ดัง แสดงในรูปที่ 2.3(a)

- การวิบัติด้วยการเลื่อนแบบเฉือน (Sliding Shear) พบในโครงสร้างที่ปูนก่อมีกำลังต่ำ และโครงเฟรมมีกำลังสูง โดยรูปแบบการวิบัติจะเป็นการเลื่อนตัวในแนวราบด้วยแรง เฉือนบริเวณจุดต่อของอิฐก่อ ดังแสดงในรูปที่ 2.3(b)
- การแตกร้าวในแนวทะแยง (Diagonal Cracking) การแตกร้าวในแนวทะแยงตาม แนวการรับแรงอัดในผนัง การวิบัติในรูปแบบนี้มักจะพบพร้อมกับการวิบัติด้วยการ เลื่อนแบบเฉือน โดยจะพบได้ในโครงสร้างที่มีผนังก่อกำลังสูง กับ โครงเฟรมที่มีกำลัง ต่ำ หรือ โครงเฟรมกำลังสูงที่มีจุดต่อกำลังต่ำ ดังแสดงในรูปที่ 2.3(b)
- การวิบัติที่โครงเฟรม (Frame Failure) จะพบในโครงสร้างที่มีผนังก่อกำลังสูง กับ โครงเฟรมที่มีกำลังต่ำ หรือ โครงเฟรมกำลังสูงที่มีจุดต่อกำลังต่ำ ดังแสดงในรูปที่
   2.3(b) โดยจะพบการวิบัติด้วยจุดหมุนพลาสติคที่เสา หรือจุดต่อระหว่างเสา-คาน

รูปที่ 2.3 รูปแบบการวิบัติของโครงเฟรมที่มีผนังก่อ: (a) การวิบัติแบบแตกร้าวที่มุม (Corner Crushing) และ การ วิบัติแบบแรงอัดในแนวทแยง (Diagonal Compression); (b) การวิบัติด้วยการเลื่อนแบบเฉือน (Sliding Shear), การวิบัติที่โครงเฟรม (Frame Failure) และ การแตกร้าวในแนวทะแยง (Diagonal Cracking)

Penna และคณะ (2014) ได้ศึกษาการจำลองอาคารก่ออิฐด้วยแบบจำลองมหภาคโดย ใช้ equivalent frame โดยไม่พิจารณาผลของพฤติกรรมนอกระนาบในการจำลองผนังพบว่า รูปแบบการวิบัติเนื่องจากแรงกระทำด้านข้างของผนังจะเป็นการวิบัติด้วยแรงเฉือน และ การวิบัติ ด้วยแรงดัด รวมไปถึงการวิบัติด้วยแรงเฉือนเนื่องจากการเสียรูปเนื่องจากแรงดัด ดังแสดงในรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 รูปแบบการวิบัติของผนังก่อภายใต้แรงกระทำด้านข้างโดยพื้นที่สีเทาแสดงส่วนที่ไม่ได้รับแรงอัด (a) การ วิบัติด้วยการโยกเนื่องจากแรงดัด (Flexure-Rocking) และการบดอัดที่ปลายแผ่น (Toe-Crushing); (b) การวิบัติ ด้วยการเลื่อนแบบเฉือน (Sliding Shear); (c) การแตกร้าวในแนวทะแยง (Diagonal Cracking)

2.1.3 โครงสร้างที่ติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน

Morgen และ Kurama (2004) ทำการเสนอผลการทดสอบและการวิเคราะห์ตัวหน่วง เสียดทานเพื่อใช้ในโครงเฟรมรับแรงดัดที่ใช้ชิ้นส่วนคอนกรีตหล่อสำเร็จแบบอัดแรงภายหลังชนิด ไม่มีแรงยึดเหนี่ยว (Unbonded post-tensioned precast concrete building moment frame structure) โดยโครงสร้างดังกล่าวมักมีค่าการเคลื่อนตัวของอาคารสูงกว่าที่ยอมรับโดยข้อ กำหนดการออกแบบเนื่องจากมีความสามารถในการสลายพลังงานต่ำ งานวิจัยนี้จึงเสนอแนวทาง ในการลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารโดยการติดตั้งอุปกรณ์สลายพลังงานต้นแบบที่เสนอขึ้นโดย ตัวหน่วงเสียดทานดังกล่าวทำงานโดยอาศัยการเสียดทานระหว่างพื้นผิวโลหะสองชนิดในการ สลายพลังงาน โดยในงานวิจัยนี้ใช้แผ่นโลหะกลมซึ่งมีส่วนผสมของตะกั่ว-ทองสัมฤทธิ์และแผ่น เหล็กกล้าไร้สนิมที่เชื่อมต่อกับคานและเสา โดยมีแรงกดจากสลักเกลียวที่ไขผ่านแผ่นโลหะทั้งหมด เป็นตัวสร้างแรงกดโดยมีรายเอียดตามรูปที่ 2.5 ตัวหน่วงเสียดทานจะถูกติดตั้งไว้บริเวณจุดต่อ ระหว่างคานและเสาโดยติดตั้งไว้ด้านบนและล่างของคาน

รูปที่ 2.5 ตัวหน่วงเสียดทานต้นแบบ

ทำการทดสอบโดยจำลองขึ้นส่วนคานและเสาจากอาคารตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดย เป็นอาคารสำนักงานสูงหกชั้น ออกแบบให้อยู่ในเขตที่มีความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสูง และประเภท ของชั้นดินเป็นแบบปานกลาง โดยแบบจำลองที่ทำการทดสอบมีขนาด 80% ของขนาดโครงสร้าง จริงทำการทดสอบพฤติกรรมของโครงสร้างที่มีการติดตั้ง และไม่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน โดยให้แรงกระทำแบบวัฐจักร ในรูปที่ 2.6 แสดงการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อทำการทดสอบคาน คอนกรีตหล่อสำเร็จ โดยคานจะวางตัวในแนวดิ่ง เสาและจุดรองรับวางตัวอยู่ในแนวราบ จุดต่อ ระหว่างคานและเสาเชื่อมต่อกันด้วยลวดอัดแรงระบบไม่มีการยึดเหนี่ยว

รูปที่ 2.6 การติดตั้งอุปกรณ์เพื่อทดสอบตัวหน่วงเสียดทาน

รูปแบบการเสียรูปของโครงสร้างจะเริ่มจากการขยับตัวของรอยต่อระหว่างคานและเสา ซึ่งในขั้นตอนนี้ชิ้นส่วนโครงสร้างจะยังไม่ได้รับความเสียหาย ซึ่งตัวหน่วงเสียดทานที่ทำการศึกษา จะใช้การเคลื่อนตัวนี้ในการสลายพลังงานออกไปจากระบบ จากผลการทดสอบภายใต้แรงกระทำ แบบวัฐจักรนั้นได้ความสัมพันธ์ระหว่างโมเมนต์ดัดในคานและมุมหมุนของคานดังแสดงในรูปที่ 2.7 โดยพบว่าคานตัวอย่างที่ไม่มีการติดตั้งตัวหน่วงสลายพลังงานนั้นจะมีค่าการสลายพลังงานที่ น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับคานตัวอย่างที่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน นอกจากนั้นการติดตั้ง ตัวหน่วงเสียดทานนั้นยังส่งผลให้ความสามารถในการรับโมเมนต์ดัดของคานมีค่าสูงขึ้นด้วย โดย รูปที่ 2.7 (a) นั้นเป็นคานที่มีความลึกคาน 32 นิ้ว ซึ่งมีความสามารถในการรับโมเมนต์สูงสุด ใกล้เคียงกับคานในรูป (b) ซึ่งเป็นคานที่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทานโดยมีความลึกของคาน 24 นิ้ว

เมื่อทำการศึกษาผลของค่าแรงกดในตัวหน่วงเสียดทาน (F_{dn}) โดยพิจารณาพฤติกรรม ฮิสเทอริติคของคานตัวอย่าง 6 คาน โดยคานทั้งหมดมีค่าแรงดึงในลวดเท่ากันและใช้พื้นผิววัสดุที่ ก่อเกิดแรงเสียดทานเดียวกัน แต่มีการทดสอบพฤติกรรมของคานภายใต้ค่าแรงกด 6 ค่า

(a) ไม่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน (b) มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน

จากผลการทดสอบแสดงในรูปที่ 2.8 (a) พบว่าค่าการสลายพลังงานจากพฤติกรรมไม่ เชิงเส้นในแต่ละวงรอบนั้นสามารถคำนวณได้จากการหาพื้นที่ปิดล้อมในแต่ละวงรอบ (D_h) โดย พื้นที่ดังกล่าวจะมีขนาดใหญ่ขึ้นเมื่อค่าแรงกดของตัวหน่วงเสียดทานมีค่าสูงขึ้น เมื่อพิจารณาตาม มาตรฐาน ACI T1.1-01 กำหนดให้ค่าอัตราส่วนการสลายพลังงานสัมพัทธ์ (Relative energy dissipation ratio, β) มีค่าไม่น้อยกว่า 0.125 โดยค่า β คำนวณจากการหาอัตราส่วนของพื้นที่ ปิดล้อมในแต่ละวงรอบ (D_h) หารด้วยพื้นที่สี่เหลี่ยมด้านขนานที่ล้อมรอบวงรอบฮิสเทอริติค (แสดงด้วยเส้นประในรูปที่ 2.8 (a))

รูปที่ 2.8 ผลกระทบของแรงกดที่มีผลต่อพฤติกรรมฮิสเทอริติคของตัวหน่วงเสียดทาน

โดยโครงเฟรมที่มีค่า β น้อยกว่า 0.125 จะถือว่ามีค่าความหน่วงของโครงเฟรมไม่ เพียงพอ เมื่อโครงสร้างอยู่ภายใต้การสั่นไหวเนื่องจากแผ่นดินไหว โครงสร้างจะคงสภาพการสั่น ไหวของโครงสร้างไปอีกระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาเรื่องความล้าของโครงสร้างและเกิด การเคลื่อนตัวที่สูงเกินไป

รูปที่ 2.8 (b) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงกดและค่า β โดยพบว่าคานตัวอย่างที่ ไม่มีตัวหน่วงเสียดทาน (ค่าแรงกด, F_{dn} เท่ากับ 0) มีค่า β ต่ำกว่า 0.125 ซึ่งต่ำกว่าที่มาตรฐาน กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาจากความสัมพันธ์ในรูปพบว่าเมื่อมีการเพิ่มค่าแรงกดค่า β จะเพิ่มตามไป ด้วย โดยค่าแรงกดของตัวหน่วงเสียดทานที่ให้ค่า β อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้มีค่าแรงกดสูงกว่า 20 kips

Samani และคณะ (2015) ได้ทำการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงค่าแรงเลื่อน ไถล (Slippage load) ในตัวหน่วงเสียดทาน ที่ส่งผลต่อค่า R (Reponse modification factor) ของโครงเฟรมเหล็ก โดยทำการศึกษาอาคารตัวอย่างซึ่งเป็นโครงเฟรม 2 มิติดังแสดงในรูปที่ 2.9 โดยอาคารตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความสูง 4, 6, 8, 10 และ 12 ชั้น โดยศึกษาโครงเฟรมที่มีช่วง ความยาวคาน 5 เมตร และ 7 เมตร ที่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทานรูปทรงกระบอกในบริเวณช่วง กลางของอาคารดังแสดงในรูปที่ 2.9 การวิเคราะห์โครงสร้างทำโดยการสร้างแบบจำลองใน โดยทำการจำลองพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นของคานและเสาด้วย โปรแกรม OpenSees แบบจำลองแบบไฟเบอร์ (Fiber element) และตัวหน่วงเสียดทานถูกจำลองด้วยชิ้นส่วนที่ไม่มี ความยาว (Zero-length element) ซึ่งติดตั้งอยู่บริเวณกึ่งกลางของค้ำยันในช่วงกลางอาคารโดย พฤติกรรมของตัวหน่วงเสียดทานจะถูกกำหนดด้วยความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูป ้ค่าแรงเลื่อนไถลในตัวหน่วงเสียดทานนั้นจะถูกกระจายไปในแต่ละชั้นโดยกระจายตัวตามค่าแรง เฉือนในแต่ละชั้นและตามโหลดการสั่นพื้นฐานโหมดแรก โดยการกระจายค่าแรงเลื่อนไถลในตัว หน่วงเสียดทานในรูปแบบดังกล่าวจะมีความเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์มากกว่าการใช้ค่าแรง เลื่อนไถลในตัวหน่วงเสียดทานเท่ากันทั้งอาคาร จากนั้นทำการวิเคราะห์เพื่อหาผลตอบสนองของ ้อาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 4 คลื่น

ผลตอบสนองของอาคารที่มีช่วงคาน 5 เมตรผู้วิจัยนำเสนอในรูปของความสัมพันธ์ ระหว่างค่า R และค่าแรงเลื่อนไถลในรูปมาตรฐาน (Normalize slippage load, η) โดยค่าแรง เลื่อนไถลในรูปมาตรฐานหาได้จากอัตราส่วนของค่าแรงเลื่อนไถลในตัวหน่วงเสียดทานของชั้นที่ 1 หารด้วยน้ำหนักรวมของทั้งโครงสร้าง ($\eta = f_{s1}/w$) จากการศึกษาพบว่าอาคารที่มีความสูง 4 ชั้น ค่า η ที่ทำให้ค่า R มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 0.16 โดยเมื่อความสูงของอาคารสูงสุด ค่า η ที่ทำให้ค่า Rสูงสุดจะลดลงตามลำดับโดยอยู่ที่ 0.14, 0.11, 0.12, 0.09 ตามลำดับ โดยอาคารที่มีความสูงมาก ขึ้นจุดเหมาะสมของค่าแรงเลื่อนไถลก็จะลดลงตามไปด้วย สำหรับผลการศึกษาค่าแรงเลื่อนไถลที่ เหมาะสมของอาคารที่มีช่วงคาน 5 เมตรอยู่ในช่วง 0.08 ≤ η ≤ 0.16 และสำหรับอาคารที่มีช่วง คาน 7 เมตรอยู่ในช่วง 0.09 ≤ η ≤ 0.20 หรือคิดเป็นค่าแรงเลื่อนไถลของตัวหน่วงเสียดทานอยู่ ในช่วง 8-20% ของน้ำหนักอาคาร

รูปที่ 2.9 รูปแปลนและรูปตัวของอาคารตัวอย่าง

รูปที่ 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า R และ η ของอาคารที่มีช่วงคาน 5 เมตร ความสูง 4, 6, 8, 10 และ 12 ชั้น

2.1.4 ผนังที่มีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทาน

Mohammadi และ Akrami (2010) ทำการทดสอบพฤติกรรมในการรับแรงด้านข้าง แบบวัฐจักรของผนังในโครงเฟรมเหล็กรูปพรรณ โดยผนังประกอบด้วยคอนกรีตเสริมเส้นใยเหล็ก ซึ่งมีการติดตั้งฟิวส์เสียดทาน (Frictional sliding fuses, FSFs) ไว้บริเวณกึ่งกลางความสูงของผนัง ดังแสดงในรูปที่ 2.11 ฟิวส์เสียดทานประกอบไปด้วยแผ่นเหล็ก 3 แผ่นดังรูปที่ 2.12 โดยแผ่น A และ แผ่น B จะยึดติดเข้าด้วยกันและติดตั้งกับผนังที่อยู่ด้านบน แผ่น C จะถูกออกแบบให้เลื่อนตัว ได้โดยอาศัยการเลื่อนตัวผ่านช่องเปิดในแผ่น B ซึ่งช่องเปิดนี้จะช่วยให้ผนังมีการเลื่อนตัวในแนว ระนาบของผนังได้แต่ป้องกันการเลื่อนตัวของผนังในแนวนอกระนาบ ชิ้นส่วนทั้งหมดจะยึดติดกัน ด้วยสลักเกลียวโดยการควบคุมแรงบิดในสลักเกลียวจะทำให้สามารถควบคุมกำลังในการรับแรง ของฟิวส์เสียดทานได้โดยค่าสัมประสิทธิแรงเสียดทานของพื้นผิวโลหะในงานวิจัยนี้มีค่าเท่ากับ 0.3

ในงานวิจัยนี้ทำการทดสอบผนังตัวอย่างจำนวน 3 ตัวอย่างได้แก่ EIF-0.35, EIF-0.5 และ EIF-Cabled โดยค่าตัวเลขที่อยู่ด้านหลังตัวอย่างสองขิ้นแรกสื่อถึงกำลังของฟิวส์เสียดทานที่ เทียบเท่ากับกำลังที่ได้จากการคำนวณความสามารถในการรับแรงประลัยของโครงเฟรมที่มีผนัง ก่อ โดยกำลังของฟิวส์เสียดทานคิดเป็น 35% และ 50% ของโครงเฟรมที่มีผนังก่อตามลำดับ ผนัง ตัวอย่าง EIF-Cabled จะเป็นการใช้สายเคเบิลในการสร้างแรงกดให้ฟิวส์เสียดทานแทนการใช้การ ใช้สลักเกลียวโดยผนังตัวอย่างนี้ออกแบบให้มีกำลังเท่ากับ 35% ของโครงเฟรมที่มีผนังก่อ

รูปที่ 2.11 รายละเอียดของโครงเฟรมตัวอย่าง

จากการทดสอบพบว่าซิ้นงานที่ใช้สายเคเบิลเกิดการเลื่อนตัวของฟิวส์เสียดทานตั้งแต่ เริ่มการทดสอบเนื่องจากแรงดึงในสายเคเบิลไม่ได้กระทำกับผิวเสียดทานโดยตรง สำหรับผนัง ตัวอย่างอีก 2 ผนังนั้นพบว่าเมื่อมีการเพิ่มแรงกระทำที่กระทำต่อโครงเฟรมจะพบรอยแตกบริเวณ หน้าสัมผัสของผนัง (Interface cracking) จากนั้นจะเริ่มมีพบรอยแตกในแนวทแยงบริเวณผนัง (Infill cracking) และเกิดการเลื่อนตัวของฟิวส์เสียดทานตามลำดับโดยรายละเอียดของค่ากำลัง และการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของโครงเฟรมแสดงในตารางที่ 2.4 จากการคำนวณค่ากำลังในการรับ แรงประลัยของโครงเฟรมที่มีผนังก่อนั้นสามารถรับแรงได้ 145 kN แต่จากผลการทำสอบกำลังใน การรับแรงประลัยของโครงเฟรมที่มีผนังก่อนั้นสามารถรับแรงได้ 145 kN แต่จากผลการทำสอบกำลังใน การรับแรงประลัยของโครงเฟรมที่มีผนังก่อติดตั้งฟิวส์เสียดทานนั้นอยู่ที่ 210.7 kN, 267.6 kN และ 314.7 kN สำหรับตัวอย่าง EIF-Cabled, EIF-0.35 และ EIF-0.5 ตามลำดับซึ่งค่ากำลังรับแรง ที่ต่ำที่สุดมีค่าสูงกว่าโครงเฟรมที่ไม่มีฟิวส์เสียดทานอยู่ถึง 45% และค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ที่จุด ที่โครงเฟรมวิบัตินั้นมีค่าสูงกว่า 2.5% ซึ่งสูงกว่าโครงเฟรมที่มีผนังก่อที่วไปอย่างน้อย 5 เท่า

Specimen FSF sliding strength (kN)	FSF sliding	Initial	FSF sliding		Interface cracking		Infill cracking		Ultimate		
		Stiffness	Strength	Drift	Strength	Drift	Strength	Drift	Strength	Drift	
	(kN/mm)	(kN)	(%)	(kN)	(%)	(kN)	(%)	(kN)	(%)		
EIF-0.35	51	24.3	80.28	0.389	30	0.15	50	0.214	267.6	2.5	
EIF-0.5	73	31.86	136.9	0.53	25	0.13	60	0.2	314.7	3.5	
EIF-	Assumed: 51	12.06	From the f	Poginning	-20		57	0.59	210.7	4	
Cabled	Practically: 0	13.70	13.90	nom tie t	Segurining	<20	-	51	0.00	210.7	4

ตารางที่ 2.4 คุณสมบัติและผลการทดสอบ

Cho และ Kwon (2004) ได้ทำการเสนอตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังเพื่อใช้ในการ เสริมสมรรถนะในการรับแรงด้านข้างของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยตัวหน่วงเสียดทาน รูปแบบผนังมีส่วนประกอบ 3 ส่วนได้แก่ ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก เหล็กรูปตัวยู (U-shape) และ เหล็กรูปตัวที (T-shape) ดังแสดงในรูปที่ 2.13 โดยเหล็กรูปตัวยูจะติดตั้งอยู่บนกำแพงคอนกรีต เสริมเหล็กและเหล็กรูปตัวที่จะติดตั้งบริเวณท้องคานด้านบน ตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังจะมี พื้นผิวที่สร้างแรงเสียดทานบริเวณขาของเหล็กรูปตัวที ในพื้นผิวสัมผัสดังกล่าวจะมีการติดตั้งแผ่น เทฟลอน (Teflon) เพื่อสร้างแรงเสียดทานโดยแผ่นเทฟลอนในการศึกษานี้สมมุติให้มีสัมประสิทธิ์ แรงเสียดทานเท่ากับ 0.1193 และมีอุปกรณ์ควบคุมแรงกดด้วยโหลดเซลไฮดรอลิคเพื่อใช้ในการ ควบคุมแรงเสียดทานในตัวหน่วง โดยแบบจำลองของผนังใช้ชิ้นส่วนประเภทสปริงรับแรงเฉือน โดยพิจารณาเฉพาะพฤติกรรมในการรับแรงเฉือนของผนังในแนวราบในทิศทางตามความยาวของ ผนังเท่านั้น โดยมีแบบจำลองและความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนและการเคลื่อนที่แสดงตามรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.13 ตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังและการติดตั้งในโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

รูปที่ 2.14 แบบจำลองและความสัมพันธ์ระหว่างแรงเนือน-การเคลื่อนที่ของตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนัง

ทำการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยโปรแกรม PC-ANSR โดยทำการทดสอบพฤติกรรมของ ตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังด้วยการวิเคราะห์โครงเฟรมชั้นเดียวตามรูปที่ 2.15 โดยให้แรง กระทำต่อโครงสร้างเป็นความเร่งแบบฮาโมนิคที่มีความเร่งสูงสุดเท่ากับ 0.4g และทำการ เปรียบเทียบพฤติกรรมของโครงสร้างในกรณีที่ไม่มีตัวหน่วงเสียดทานรูปแบบผนังและกรณีที่มีตัว หน่วงเสียดทานรูปแบบผนังโดยเปรียบเทียบค่าแรงกด (F_n) ที่กระทำต่อแผ่นเทฟลอนจำนวน 5 ค่าโดยมีค่าเท่ากับ 0.30, 0.37, 0.56, 0.70 และ 0.90 MPa จากผลการศึกษาพบว่าการเพิ่มแรง เสียดทานส่งผลให้การเคลื่อนตัวของโครงสร้างมีค่าลดลงดังแสดงในรูปที่ 2.16

รูปที่ 2.15 โครงเฟรมตัวอย่าง (a) ไม่มีตัวหน่วง, (b) มีตัวหน่วง, (c) หน้าตัดเสา

รูปที่ 2.16 ผลตอบสนองแบบประวัติเวลาของการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุด (a) ไม่มีตัวหน่วง, (b) F_n=0.3MPa, (c) =0.37MPa, (d) =0.56MPa, (e) =0.70MPa, (f) =0.93MPa

จากนั้นทำการศึกษาผลตอบสนองของอาคารสูงสิบชั้นโดยศึกษารูปแบบการจัดวางตัว หน่วงในอาคาร (Model A) โดยศึกษาเปรียบเทียบอาคารที่ไม่มีตัวหน่วงและมีมีการติดตั้งตัวหน่วง ที่บริเวณชั้นที่ 1-3, 1-7 และ 1-10 ดังแสดงในรูปที่ 2.17 โดยในการศึกษานี้ใช้คลื่นแผ่นดินไหว 1940 El Centro โดยมีการคุณปรับค่าความเร่งสูงสุดของคลื่นแผ่นดินไหวให้มีค่าเท่ากับ 0.84g เพื่อใช้การกระทำกับอาคาร มีค่าแรงกด (*F*_n) เท่ากับ 0.93 MPa โดยจากการศึกษาบว่าค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารที่ไม่มีตัวหน่วงจากการวิเคราะห์มีค่าใก้ลเคียงกับผลที่ได้จากการศึกษาก่อน หน้านี้ ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารที่การติดตั้งตัวหน่วงมีค่าลดลงเมื่อแรงเสียดทานมี ค่าสูงขึ้นโดยมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดคิดเป็น 0.88, 0.43 และ 0.27 เท่าเมื่อเทียบกับ อาคารที่ไม่มีการติดตั้งตัวหน่วงโดยค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดแสดงในรูปที่ 2.18 เมื่อ เปรียบเทียบความเสียหายของอาคารเมื่อเกิดจุดหมุนพลาสติคในโครงสร้างพบว่าแบบจำลองที่ ไม่ได้ติดตั้งตัวหน่วงและติดตั้งตัวหน่วงบริเวณชั้น 1-3 พบจุดหมุนพลาสติคในเสา เมื่อมีการติดตั้ง ตัวหน่วงตั้งแต่ 7 ชั้นขึ้นไปจะไม่พบจุดหมุนพลาสติดในเสาเลย

รูปที่ 2.18 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุด (Model A)

ทำการทดสอบผลการตอบสนองของอาคารเดิมอีกครั้งโดยทำกาศึกษาผลของการ เปลี่ยนแปลงค่าแรงกดในตัวหน่วง โดยอาคารตัวอย่าง (Model B) จะมีการติดตั้งตัวหน่วงทุกชั้น ตลอดความสูงของอาคารโดยมีการแปรค่าแรงกด (η) ของตัวหน่วงจำนวน 3 ค่า มีค่าเท่ากับ 0.45, 0.93 และ 1.48 MPa โดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารลดลงเมื่อมีการ เพิ่มค่าแรงเสียดทาน

รูปที่ 2.19 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุด (Model B)

Sasani และ Popov (2001) ได้เสนอแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อทำการวิเคราะห์ ผลตอบสนองของผนังคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีการติดตั้งอุปกรณ์สลายพลังงานแบบเสียดทาน โดย งานวิจัยนี้จะทำการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กับผลการทำลองที่ได้ทำการทดสอบเมื่อปี 1997 ซึ่งมีผนังตัวอย่างในการทดสอบดังแสดงในรูปที่ 2.20 โดยผนังคอนกรีตเสริมเหล็กจะถูกติดตั้งเข้า กับโครงเฟรมเหล็กด้วยสลักเกลียวบริเวณฐาน และมีการติดตั้งอุปกรณ์สลายพลังงานแบบเสียด ทาน 3 จุด บริเวณด้านบนของผนังโดยรายละเอียดของอุปกรณ์สลายพลังงานแสดงใน รูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 การติดตั้งอุปกรณ์ทดสอบและรูปตัดของอุปกรณ์สลายพลังงาน

แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.21 โดยประกอบไปด้วย ชิ้นส่วนผนัง ชิ้นส่วนอุปกรณ์สลายพลังงานแบบเสียดทานและ ชิ้นส่วน NEEG (Nonlinear element with expandable gap) เพื่อใช้ศึกษาพฤติกรรมของจุดต่อบริเวณฐานของผนังในกรณี ที่ไม่มีการยึดรอยต่อด้วยกาวอีพ๊อกซี่ ชิ้นส่วนสองชิ้นหลังใช้แบบจำลองของ Bouc และ Wen ใน การจำลองพฤติกรรมฮิสเตอริติคของชิ้นส่วน โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของ อุปกรณ์สลายพลังงานแบบเสียดทานดังแสดงในรูปที่ 2.22

รูปที่ 2.21 แบบจำลองโครงสร้าง

รูปที่ 2.22 ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสำหรับพฤติกรรมแบบเสียดทาน

จากผลการวิเคราะห์ผลตอบสนองของโครงสร้างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์โมนิคโดย อุปกรณ์สลายพลังงานแบบเสียดทานมีการทำงานเพียง 1 ตัวและกำหนดให้จุดต่อบริเวณฐานเป็น แบบยึดแน่นโดยมีการยึดสลักเกลียวด้วยกาวอีพ๊อกซี่ เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบและผลการ วิเคราะห์พบว่าข้อมูลการเคลื่อนตัวและแรงในโครงสร้างแบบประวัติเวลามีความสอดคล้องกันดัง แสดงในรูปที่ 2.23 และ รูปที่ 2.24

รูปที่ 2.23 ผลการตอบสนองแบบประวัติเวลาของแรงและการเคลื่อนที่บริเวณจุดบนสุดของผนัง เส้นทึบ(ผลการทดสอบ), เส้นประ(ผลการวิเคราะห์)

รูปที่ 2.24 วงรอบฮิสเทอริติคของแรงและการเคลื่อนที่ ซ้าย(ผลการทดสอบ), ขวา(ผลการวิเคราะห์)

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 สมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้างที่มีตัวหน่วงเสียดทาน

Seong และคณะ (2012) ได้ทำการศึกษาเซิงวิเคราะห์พฤติกรรมในการควบคุมการสั่น ไหวของโครงสร้างที่มีหนึ่งองศาอิสระ (Single degree of freedom, SDOF) ภายใต้แรงกระทำ ด้านข้าง โดยโครงสร้างมีการติดตั้งตัวหน่วงเสียดทานระหว่างชั้นเพื่อลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ โครงสร้าง โดยตัวหน่วงเสียดทานจะทำงานโดยใช้หลักการของ Coulomb damping โดยการใช้ แรงเสียดทานในการสลายพลังงานจลย์ออกไปในรูปแบบของพลังงานความร้อน แรงเสียดทานจะ ถูกสร้างขึ้นจากการเสียดสีระหว่างผิวสัมผัสระหว่างพื้นผิวโดยมีทิศทางของแรงเสียดทานตรงข้าม ตามรูปที่ 2.25 เพื่อทำการเสนอผลเฉลยรูปแบบปิด (Closed form solution) สำหรับสมการการ เคลื่อนที่ของโครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว (Dynamic equation of motion) ที่มีพจน์ของ แรงเสียดทานหรือแรงเลื่อนไถล (Slip load) โดยสมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้างหลังจากการ เลื่อนไถล (Slip motion) สามารถเขียนอยู่ในรูปอย่างง่ายได้ดังแสดงในสมการที่ 2.4 โดยสมการ ไม่พิจารณาผลของสติฟเนสของตัวค้ำยัน (Bracing stiffness, *k*,)

$$m\ddot{u} + c\dot{u} + ku + f_d \operatorname{sgn}(\dot{u}) = F(t)$$
(2.4)

โดยที่โครงสร้างมีมวล m,ค่าคงที่การหน่วง c และสติฟเนส k พจน์ของตัวหน่วงเสียด ทานอธิบายด้วยค่าแรงเสียดทาน f_d ค่าแรงเสียดทานจะถูกออกแบบให้มีค่าน้อยเมื่อเทียบกับแรง ที่กระทำต่อโครงสร้างเพื่อให้การสลายพลังงานของตัวหน่วงเสียดทานสามารถทำงานได้อย่าง ต่อเนื่อง u, $\dot{u}$ และ $\ddot{u}$ คือการเคลื่อนที่สัมพัทธ์, ความเร็วสัมพัทธ์ และความเร่งสัมพัทธ์ของ โครงสร้างตามลำดับ โดยพิจารณาเทียบกับการเคลื่อนที่ของผิวดิน $\operatorname{sgn}(\dot{u})$ เป็นฟังก์ชัน เครื่องหมาย (Sign function) โดยมีค่าเป็น -1, 0 และ 1 โดยสัมพันธ์กับทิศทางของความเร็ว $\dot{u} < 0$, $\dot{u} = 0$ และ $\dot{u} > 0$ ตามลำดับ F(t) คือ แรงภายนอกสามารถเขียนในรูป $-m\ddot{u}_g$ โดย $\ddot{u}_g$ คือ ความเร่งที่ผิวดิน

รูปที่ 2.25 ลักษณะของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระที่มีตัวหน่วงเสียดทาน

โดยงานวิจัยนี้จะนำเสนอผลตอบสนองของการสั่นแบบอิสระ (Free vibration), ผลการ ตอบสนองของการสั่นแบบฮาร์โมนิค (Harmonic vibration) และการหาค่าอัตราส่วนความหน่วง เทียบเท่า (Equivalent viscous damping ratio) ในรูปของอัตราส่วนแรงเสียดทาน (Friction force ratio, γ_f)

2.2.1.1 ผลการตอบสนองของการสั่นแบบอิสระ (Free vibration)

ผลการตอบสนองของโครงสร้างเนื่องจากการสั่นแบบอิสระจะมีสมการการเคลื่อนที่ ของโครงสร้างโดยการการแทนค่า F(t) เท่ากับศูนย์ ในสมการที่ 2.5 โดยทิศทางของแรงเสียด ทานจะมีทิศทางตรงข้ามกับความเร็วของโครงสร้างเสมอ ทำให้มีคำตอบของสมการเชิงอนุพันธ์ สองคำตอบ คือ คำตอบสำหรับการเคลื่อนที่ไปในทิศทางหนึ่ง และคำตอบสำหรับการเคลื่อน กลับไปในทิศทางตรงข้าม โดยเครื่องหมายของทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเริ่มต้น (Initial condition) โดยผลเฉลยรูปแบบปิดของ u(t) ที่มีเงื่อนไขเริ่มต้นคือ $u(0) = u_i$ และ $\dot{u}(0) = \dot{u}_i$ ผลเฉลยมาตรฐาน (Normalized form) ของการเคลื่อนที่สามารถแสดงได้ตามสมการ ที่ 2.5

$$\overline{u}(t) = e^{-\xi\omega_n t} \left[\left(\overline{u}_i + \gamma_f \right) \cos \omega_D t + \left(\frac{\dot{\overline{u}}_i + \xi\omega_n \left(\overline{u}_i + \gamma_f \right)}{\omega_D} \right) \sin \omega_D t \right] - \gamma_f$$
(2.5)

โดย
$$\overline{u}(t) = \frac{u(t)}{\mu}$$
, $\mu = u_i + \frac{\dot{u}_i}{\omega_n}$, $\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}}$, $\omega_D = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$, $\overline{u}_i = \frac{u_i}{\mu}$, $\dot{\overline{u}}_i = \frac{\dot{u}_i}{\mu}$, $\dot{\overline{u}}_i = \frac{\dot{u}_i}{\mu}$ และค่าอัตราส่วนแรงเสียดทาน $\gamma_f = \frac{f_d}{\mu k}$

้สำหรับผลเฉลยมาตรฐานของความเร็ว ($ar{u}(t)$) สามารถหาได้ดังแสดงในสมการที่ 2.6

$$\dot{\bar{u}}(t) = e^{-\xi\omega_n t} \left\{ \dot{\bar{u}}_i \cos \omega_D t - \left[\alpha \dot{\bar{u}}_i + (\xi \alpha \omega_n + \omega_D) (\bar{u}_i + \gamma_f) \right] \sin \omega_D t \right\}$$
(2.6)
โดยที่ $\alpha = \frac{\xi}{\sqrt{1 - \xi^2}}$

เวลาที่ทำให้เกิดค่าการเคลื่อนที่สูงสุดในรอบถัดไป (t_p) สามารถหาได้จากการให้ สมการที่ 2.6 มีค่าเท่ากับศูนย์ เมื่อ $\dot{u}_i$ มีค่าเป็นบวกจะหา t_p ได้ตามสมการที่ 2.7

$$t_{p} = \frac{1}{\omega_{D}} \tan^{-1} \left(\frac{\dot{\overline{u}}_{i}}{\alpha \dot{\overline{u}}_{i} + (\xi \omega_{n} \alpha + \omega_{D}) (\overline{u}_{i} + \gamma_{f})} \right)$$
(2.7)

สมมุติให้การเคลื่อนที่และความเร็วเริ่มต้นมีค่าเป็นบวก ค่าการเคลื่อนที่สูงสุดในรอบ ถัดไปที่ถูกทำให้อยู่ในรูปมาตรฐานด้วยค่า μ เมื่อเวลาเท่ากับ t_p สามารถหาได้จากการแทนค่า t = t_p ลงในสมการที่ 2.5

$$\overline{u}_{0} = e^{-\alpha\beta} \left[\left(\overline{u}_{i} + \gamma_{f} \right) \cos\beta + \left(\frac{\dot{\overline{u}}_{i} + \xi \omega_{n} \left(\overline{u}_{i} + \gamma_{f} \right)}{\omega_{D}} \right) \sin\beta \right] - \gamma_{f}$$
(2.8)

$$\widehat{\mu} = \tan^{-1} \left\{ \frac{\dot{\overline{u}}_{i}}{\alpha \dot{\overline{u}}_{i} + \left(\xi \omega_{n} \alpha + \omega_{D} \right) \left(\overline{u}_{i} + \gamma_{f} \right)} \right\}$$

หลังจากโครงสร้างเคลื่อนที่มาถึง $\overline{u}_0$ แล้วการเคลื่อนตัวของโครงสร้างจะมีลักษณะ เหมือนกับการเคลื่อนตัวด้วยการสั่นแบบอิสระด้วยเงื่อนไขการเคลื่อนที่เริ่มต้นเท่ากับ $\overline{u}_0$ จนกว่า ทิศทางของการเคลื่อนที่จะมีทิศกลับข้าง เมื่อโครงสร้างมีการกลับทิศของการเคลื่อนที่เงื่อนไข เริ่มต้นของการเคลื่อนที่ในรอบถัดไปจะเป็น $\overline{u}_i = 0$ และ $\overline{u}_i = \overline{u}_0$ หลังจากเวลาเท่ากับ t_p โครงสร้างจะเคลื่อนที่กลับและเริ่มไถลด้วยความเร็ว $\overline{u} < 0$ โดยช่วงเวลานี้เริ่มต้นที่ $\tau_1 = t_p$ จนกระทั่งถึงจุดสูงสุดถัดไปซึ่งตรงกับเวลาที่ $\tau_2 = t_p + \frac{\pi}{\omega_D}$ ดังนั้นจะได้ผลเฉลยมาตรฐานของ การเคลื่อนที่ในช่วงเวลา $\tau_1 \le t \le \tau_2$ ตามสมการที่ 2.9

$$\overline{u}(t) = \left(\overline{u}_0 - \gamma_f\right) e^{-\xi \omega_n (t - \tau_1)} \left[\cos \omega_D \left(t - \tau_1\right) + \alpha \sin \omega_D \left(t - \tau_1\right)\right] + \gamma_f$$
(2.9)

ผลเฉลยมาตรฐานของการเคลื่อนที่ในช่วงถัดไปก็จะมีลักษณะสมการคล้ายกับสมการที่ 2.9 ดังนั้นจะได้ผลเฉลยมาตรฐานของการเคลื่อนที่ในช่วงเวลา $\tau_2 \leq t \leq \tau_3$ ตามสมการที่ 2.10

$$\overline{u}(t) = \left(\overline{u}_1 + \gamma_f\right) e^{-\xi \omega_n (t - \tau_2)} \left[\cos \omega_D \left(t - \tau_2\right) + \alpha \sin \omega_D \left(t - \tau_2\right)\right] - \gamma_f \qquad (2.10)$$

โดย
$$au_3 = t_p + \frac{2\pi}{\omega_D}$$
 และค่า $\overline{u}_1 = \overline{u}(\tau_2)$ สามารถหาได้จากสมการที่ 2.9

จากสมการที่ 2.9 และ สมการที่ 2.10 สามารถเขียนให้อยู่ในรูปทั่วไปสำหรับครึ่งรอบที่ n (*τ*_n ≤ *t* ≤ *τ*_{n+1}) ได้ตามสมการที่ 2.11

$$\overline{u}(t) = \left[\overline{u}_{n-1} + \left(-1\right)^{n} \gamma_{f}\right] e^{-\xi \omega_{n}(t-\tau_{n})} \begin{bmatrix}\cos \omega_{D} \left(t-\tau_{n}\right) \\ +\alpha \sin \omega_{D} \left(t-\tau_{n}\right)\end{bmatrix} + \left(-1\right)^{n-1} \gamma_{f} \qquad (2.11)$$

โดย
$$au_n = t_p + (n-1) rac{\pi}{\omega_D}$$
 และ $\overline{u}_{n-1} = rac{u_{n-1}}{\mu}$

ค่า *u*_{n-1} คือ ค่าสูงสุดของการเคลื่อนที่ที่จุดยอดหรือจุดต่ำสุดของรอบการสั่นก่อนหน้า โดยถ้า *n* เป็นเลขคี่จะได้ค่าการเคลื่อนที่ที่จุดสูงสุด และถ้า *n* เป็นเลขคู่จะได้ค่าการเคลื่อนที่ที่จุด ต่ำสุด จากสมการที่ 2.11 จำเป็นที่จะต้องรู้ค่าของ *ū*_{n-1} ซึ่งจะเป็นเงื่อนไขการเคลื่อนที่เริ่มต้นของ ครึ่งรอบที่ *n* เพื่อที่จะหาค่า *ū*(*t*) ดังนั้นจะสามารถหาค่าของการเคลื่อนที่สูงสุดและต่ำสุดได้จาก สมการที่ 2.12

$$\overline{u}_{n} = (-1)^{n} \,\overline{u}_{0} e^{-n\alpha\pi} + \frac{(-1)^{n-1} \,\gamma_{f} \left(e^{-\alpha\pi} + 1\right) \left(e^{-n\alpha\pi} - 1\right)}{\left(e^{-\alpha\pi} - 1\right)} \tag{2.12}$$

สุดท้ายแล้วผลเฉลยรูปแบบปิดของการตอบสนองของโครงสร้างที่มีหนึ่งองศาอิสระ ภายใต้การสั่นแบบอิสระสามารถแสดงได้ด้วยสมการที่ 2.11 และสมการที่ 2.12

ถึงแม้ว่าแรงดึงกลับ (Restoring force) จะมีค่าน้อยกว่าแรงเสียดทาน แต่โครงสร้างจะ ยังคงสั่นกลับไปมาด้วยผลของแรงเฉื่อยอยู่ เพราะโครงสร้างยังคงมีความเร็วอยู่ $(\dot{u} \neq 0)$ แต่ โครงสร้างจะหยุดการสั่นก็ต่อเมื่อโครงสร้างเคลื่อนที่ไปที่ระยะทางมากที่สุดซึ่งเป็นจุดที่ความเร็ว เท่ากับศูนย์และแรงดึงกลับภายในสปริง ณ จุดนั้นมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับแรงเสียดทาน $u_n k \leq f_d$ ซึ่งสามารถแสดงอยู่ในรูปของค่าอัตราส่วนแรงเสียดทาน $\overline{u}_n / \gamma_f \leq 1$ เมื่อแทนสมการ ที่ 2.12 ลงใน $\overline{u}_n / \gamma_f \leq 1$ จะได้ว่า

$$\frac{(-1)^{n} \overline{u}_{0} e^{-n\alpha\pi}}{\gamma_{f}} + \frac{(-1)^{n-1} \left(e^{-\alpha\pi} + 1\right) \left(e^{-n\alpha\pi} - 1\right)}{\left(e^{-\alpha\pi} - 1\right)} \le 1$$
(2.13)

จากสมการที่ 2.13 เราจะสามารถหาจำนวนครึ่งรอบที่โครงสร้างจะหยุดการเคลื่อนที่ $\left(N_{f}
ight)$ ได้จากสมการที่ 2.14a และ 2.14b

$$\lambda_f \le N_f < \lambda_f + 1 \tag{2.14a}$$

$$\lambda_f = \frac{1}{\alpha \pi} \ln \left[\frac{1}{2} \left(e^{-\alpha \pi} - 1 \right) \left(1 - \frac{\overline{u}_0}{\gamma_f} \right) - 1 \right]$$
(2.14b)

สมการที่ 2.14b แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อจำนวนรอบที่โครงสร้างจะ หยุดเคลื่อนไหว คือค่าอัตราส่วนแรงเสียดทาน (γ_f) ซึ่งเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงเสียดทาน และค่า α ซึ่งเป็นค่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนความหน่วง

หลังจากได้ผลเฉลยรูปแบบปิดของการตอบสนองของการสั่นแบบอิสระแล้วผู้ทำวิจัยได้ ทำการคำนวณการตอบสนองของโครงสร้างที่มี $\xi = 0.03$, $\omega_n = 2$ rad/s โดยทำการ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเริ่มต้น และค่าของ γ_f ทั้งหมด 4 ค่า คือ 0.1, 0.2, 0.3 และ 0.4 ดังแสดงใน *รูปที่ 2.26* ซึ่งจะเห็นว่า การเคลื่อนที่ของโครงสร้างจะลดลงเมื่อค่าของ γ_f มากขึ้น และที่ตำแหน่ง สุดท้ายของโครงสร้างหลังจากที่ไม่เกิดการเคลื่อนที่แล้วจะขยับจากศูนย์มาเพียงเล็ก เนื่องจากผล ของแรงสปริงภายในโครงสร้างน้อยกว่าแรงเสียดทานทำให้โครงสร้างไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อได้

รูปที่ 2.26 ผลตอบสนองของโครงสร้างภายใต้ค่า γ_f ที่แตกต่างกันโดย (a) มีการเคลื่อนที่เริ่มต้นเท่านั้น (b) มี ความเร็วเริ่มต้นเท่านั้น (c) มีทั้งการเคลื่อนที่เริ่มต้นและความเร็วเริ่มต้น

พลังงานที่ใส่ให้กับโครงสร้างด้วยแรงภายนอกจะถูกสลายพลังงานออก จากการเลื่อน ไถลกลับไปมาของตัวหน่วงเสียดทานซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากวงรอบฮิสเทอริติค (Hysteretic loop) ระหว่างค่าแรงเสียดทานกับการเคลื่อนที่จนกระทั่งหยุดการเคลื่อนที่ โดยพื้นที่ของแต่ละ รอบในวงรอบฮิสเทอริติค จะแสดงถึงการสลายพลังงานของระบบ เมื่อทดสอบกับโครงสร้างเดิมที่ ให้การเคลื่อนที่เริ่มต้นเท่ากันแต่เปลี่ยนแปลงค่า γ_f จะได้ผลตามรูปที่ 2.27 จะเห็นว่าจุดสุดท้าย ของวงรอบจะไม่เท่ากันและวงรอบที่มีค่า γ_f น้อยจะมีจำนวนรอบในการไถลที่มากกว่า

รูปที่ 2.27 วงรอบฮิสเทอริติคของโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงค่า γ_{f} สำหรับการสั่นแบบอิสระ

2.2.1.2 ผลการตอบสนองของการสั่นแบบฮาร์โมนิค

การหาผลเฉลยเชิงวิเคราะห์ (Analytical solution) สำหรับการหาผลตอบสนองของ โครงสร้างที่มีตัวหน่วงเสียดทานภายใต้แรงกระทำแบบสุ่มเช่นแผ่นดินไหวนั้นทำได้ยาก โดยจะทำ การสมมุติให้โครงสร้างที่แรงเสียดทานมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับขนาดของแรงฮาร์โมนิค (Amplitude of harmonic loading) โครงสร้างจะมีผลตอบสนองในสถานะอยู่ตัว (Steady-state response) เป็นรูปแบบฮาร์โมนิค หากแรงเสียดทานมีค่ามากเมื่อเทียบกับแรงฮาร์โมนิคจะทำให้ผลตอบสนอง ของโครงสร้างมีรูปแบบสต็อปโมชั่น (Stop motion) ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลข (Numerical procedure) ในการหาผลตอบสนองของโครงสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากกว่าและผล เฉลยที่ได้ออกมาก็ไม่แสดงถึงพฤติกรรมในการสั่นไหวของโครงสร้าง ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงไม่ พิจารณาถึงกรณีดังกล่าว การหาผลตอบสนองรูปแบบปิด (Closed-form solution) ในงานวิจัยนี้ จะสมมุติว่าแรงเสียดทานของตัวหน่วงเสียดทานมีค่าน้อยเมื่อเทียบกับขนาดของแรงฮาร์โมนิค เท่านั้น เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมแบบสต์อปโมชั่น

ในกรณีของการสั่นพ้องเรายังสามารถแบ่งช่วงการคำนวณตามทิศทางของความเร็ว เหมือนกับการหาผลเฉลยของการสั่นอิสระในหัวข้อก่อนหน้า ดังนั้นการหาผลเฉลยแบบปิดของ การตอบสนองจะหาได้ทั้งการตอบสนองแบบชั่วครู่ (Transient response) และการตอบสนองใน สถานะอยู่ตัว (Steady state response) โดยการแทน $F(t) = -m\ddot{u}_{g}$ ด้วย $F(t) = F_{0}\sin\omega t$ ลงในสมการที่ 2.4 โดยค่า ω จะมีค่าเท่ากับค่าความถี่ธรรมชาติ (Natural frequency) ของ โครงสร้าง (ω_n) ดังนั้นผลเฉลยมาตรฐานรูปแบบปิดของการเคลื่อนที่สำหรับช่วงเวลาแรก $(0 \le t \le \pi / \omega)$ ภายใต้แรงฮาร์โมนิคที่มีเงื่อนไขเริ่มต้นเป็นศูนย์ เป็นดังสมการที่ 2.15

$$\overline{x}(t) = \left[\frac{1}{2\xi} + \gamma_h\right] e^{-\xi\omega(t-T_1)} \left[\cos \omega_D(t-T_1) + \alpha \sin \omega_D(t-T_1) \right]$$

$$-\frac{1}{2\xi} \cos \omega(t-T_1) - \gamma_h$$
(2.15)

โดยที่

ที่ $\gamma_h = f_d / F_0$, $\overline{x} = x / x_{st}$, $x_{st} = F_0 / k$

 x_{st} คือ การเคลื่อนที่จากแรงสถิต (static response)

 $T_{\!_1}$ คือ เวลาเริ่มต้นของช่วงเวลาที่สนใจ สำหรับช่วงเวลานี้มีค่าเท่ากับ ศูนย์

หลังจากเวลา π / ω ทิศทางการเคลื่อนที่หรือแรงเสียดทานจะมีทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้นจะหาการตอบสนองของโครงสร้างในช่วงเวลาถัดไป $(\pi / \omega \le t \le 2\pi / \omega)$ ได้จากสมการที่ 2.16

$$\overline{x}(t) = \left[\overline{x}_{1} - \frac{1}{2\xi} - \gamma_{h}\right] e^{-\xi\omega(t-T_{2})} \begin{bmatrix}\cos\omega_{D}(t-T_{2}) \\ +\alpha\sin\omega_{D}(t-T_{2})\end{bmatrix} + \frac{1}{2\xi}\cos\omega(t-T_{2}) + \gamma_{h}$$
(2.16)

โดยที่ $T_{_2}$ คือเวลาเริ่มต้นของช่วงเวลาที่สนใจ สำหรับช่วงเวลานี้มีค่าเท่ากับ $\,\pi$ / ω

จากสมการที่ 2.15 และ 2.16 จะได้ผลเฉลยมาตรฐานรูปแบบปิดสำหรับการเคลื่อนที่ใน รอบที่ n ซึ่งอยู่ในช่วงเวลา $T_n \leq t \leq T_{n+1}$ ได้จากสมการที่ 2.17 โดยมีเงื่อนไขเริ่มต้นของแต่ละ รอบคือการเคลื่อนที่สูงสุดที่จุดดัดกลับเท่านั้น เนื่องจากที่การเคลื่อนที่สูงสุดความเร็วของ โครงสร้างจะเป็นศูนย์

$$\overline{x}(t) = \left[\overline{x}_{n-1} + \frac{(-1)^{n-1}}{2\xi} + (-1)^{n-1}\gamma_h\right] e^{-\xi\omega(t-T_n)} \\ \times \left[\cos\omega_D(t-T_n) + \alpha\sin\omega_D(t-T_n)\right] \\ + \frac{(-1)^n}{2\xi}\cos\omega(t-T_n) + (-1)^n\gamma_h$$
(2.17)

โดยที่ $\overline{x}_{\scriptscriptstyle n-1} = x_{\scriptscriptstyle n-1} \, / \, x_{\scriptscriptstyle st}$ และ $T_{\scriptscriptstyle n} = (n-1) \pi \, / \, \omega$

จากสมการที่ 2.17 จะเห็นว่า การเคลื่อนที่มาตรฐานจะขึ้นอยู่กับค่าอัตราส่วน ความหน่วง (ξ) และค่า γ_h เพื่อที่จะได้ผลเฉลยรูปแบบปิดสำหรับแต่ละรอบนั้นจำเป็นที่ต้อง คำนวณค่า x̄_{n-1} ซึ่งเป็นค่าการเคลื่อนที่สูงสุดหรือต่ำสุดของรอบก่อนหน้า โดยค่าการเคลื่อนที่ สูงสุดหรือต่ำสุดของแต่ละรอบหาได้จากสมการ 2.18

$$\overline{x}_{n} = \frac{(-1)^{n} (e^{-n\xi\pi} - 1)}{(e^{-\xi\pi} - 1)} \times \left[(e^{-\xi\pi} + 1)\gamma_{h} + \frac{(e^{-\xi\pi} - 1)}{2\xi} \right]$$
(2.18)

เมื่อแทนสมการที่ 2.18 ลงในสมการที่ 2.17 จะได้การเคลื่อนที่ที่ถูก normalized โดย ไม่ต้องทำการวิเคราะห์ทุกรอบการเคลื่อนที่ ผู้วิจัยได้ทำการหาผลตอบสนองของโครงสร้างที่มีค่า $m = 5102 \text{ kg}, \ \xi = 0.03 \text{ และ } \omega_n = 12.57 \text{ rad/s}$ โดยการเปลี่ยนแปลงค่า γ_h เพื่อแสดงให้เห็นว่า แอมพลิจูดของการตอบสนองในสถานะอยู่ตัวเมื่อเกิดการสั่นพ้องขึ้นอยู่กับค่า γ_h อย่างมาก ดัง แสดงในรูปที่ 2.28 จะเห็นว่าเมื่อค่า γ_h เพิ่มมากขึ้น แอมพลิจูดของการตอบสนองจะลดลง แสดง ว่า γ_h มีผลต่ออัตราส่วนความหน่วงโดยตรง

รูปที่ 2.28 การเคลื่อนที่ที่ถูก normalized เมื่อเปลี่ยนแปลงค่า γ_h ในกรณีการสั่นพ้อง

วงรอบฮิสเทอริติคของการสั่นพ้องที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า โดยมีเงื่อนไขเริ่มต้นที่ศูนย์ แสดงดังรูปที่ 2.29 ซึ่งแต่ละรอบของวงรอบฮิสเทอริติคจะแสดงถึงการสลายพลังงานของตัวหน่วง เสียดทาน

รูปที่ 2.29 วงรอบฮิสเทอริติคของโครงสร้างที่ทำการเปลี่ยนแปลงค่า γ_h สำหรับการสั่นแบบฮาร์โมนิค

2.2.1.3 อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าสำหรับการสั่นแบบอิสระ

อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าสามารถหาได้จากการสลายพลังงานของโครงสร้างตั้งแต่ เริ่มการเคลื่อนที่จนกระทั่งโครงสร้างหยุดเคลื่อนที่ ซึ่งการสั่นแบบอิสระสามารถประมาณจำนวน รอบที่โครงสร้างหยุดเคลื่อนที่ได้ (N_f) จากสมการที่ 2.14a และ 2.14b ดังนั้นจะสามารถหาการ สลายพลังงานของโครงสร้างได้จากสมการที่ 2.19

$$\int_{0}^{\tau_{N_{f}+1}} \left[m\ddot{u} + c\dot{u} + ku + f_{d} \operatorname{sgn}(\dot{u}) \right] \dot{u}d\tau = 0$$
(2.19)

การสลายพลังงานของตัวหน่วงเสียดทานและตัวหน่วงของโครงสร้าง สามารถหาได้จาก สมการที่ 2.20

$$\int_{0}^{\tau_{N_{f}+1}} \left[c\dot{u} + f_{d} \operatorname{sgn}(\dot{u}) \right] \dot{u} d\tau = \frac{1}{2} k (u_{0}^{2} - u_{N_{f}}^{2})$$
(2.20)

โดยที่ u_{N_f} คือ ผลการตอบสนองของครึ่งรอบที่ N_f ซึ่งหาได้จากการแทนค่า N_f ลงในสมการที่ 2.12 แล้วคูณด้วยค่า μ

จากสมการที่ 2.20 สามารถเขียน u_{N_f} ให้อยู่ในรูปของตัวแปรอัตราส่วนความหน่วง เทียบเท่า $\left(\xi_{eq}
ight)$ ได้ตามสมการที่ 2.21

$$\frac{1}{2}ku_0^2(1-e^{-2\pi N_f\xi_{eq}/\sqrt{1-\xi_{eq}^2}})\approx \frac{1}{2}ku_0^2(1-e^{-2\pi N_f\xi_{eq}})$$
(2.21)

โดยที่ ξ_{eq} เมื่อเทียบกับ 1 มีค่าน้อยมาก

ดังนั้นจะสามารถประมาณอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าได้จากสมการที่ 2.22 โดยการ ให้พจน์ทางด้านขวาของสมการที่ 2.20 เท่ากับ สมการที่ 2.21

$$\xi_{eq} = -\frac{1}{\pi N_f} \ln(\overline{u}_{N_f})$$
(2.22)

เนื่องจากค่าของ $\bar{u}_{N_f}$ คือ การเคลื่อนที่ที่ถูก normalized และมีค่าน้อยกว่า 1 เสมอ ขึ้นอยู่กับค่า $\bar{u}_{N_f}$ และ N_f ซึ่งทั้งสองค่ามีผลมาจากอัตราส่วนความหน่วง และ ดังนั้นผู้ทำวิจัย จึงทำการหาอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าด้วยการเปลี่ยนแปลง หลายค่าแสดงใน*รูปที่ 2.30* จะ เห็นว่าค่าของ มีผลโดยตรงกับอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่า

รูปที่ 2.30 ค่าอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าเนื่องจากผลการเปลี่ยนแปลง ในการสั่นแบบอิสระ

2.2.1.4 อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าสำหรับการสั่นแบบฮาร์โมนิค

ผลเฉลยแบบปิดของการสั่นพ้องแบบฮาร์โมนิคได้ถูกพิสูจน์ไปแล้วในหัวข้อก่อน โดยผล การตอบสนองของโครงสร้างจะมีลักษณะ คือ จะมีการเพิ่มแอมพลิจูดของการเคลื่อนที่ขึ้นในช่วง การตอบสนองแบบชั่วครู่ เนื่องจากพลังงานที่ใส่เข้าไปในโครงสร้างจากแรงภายนอกแบบฮาร์โม นิคที่ทำให้เกิดการสั่นพ้องนั้นมากกว่าการสลายพลังงานของตัวหน่วงเสียดทาน แต่ช่วงการ ตอบสนองแบบคงตัวพลังงานที่ใส่เข้าไปในโครงสร้างจะเท่ากับพลังงานที่สลายออก กำหนดให้ N_h คือ จำนวนครึ่งรอบที่โครงสร้างมีผลการตอบสนองแบบคงตัว จะ สามารถหาการสลายพลังงานได้ตามสมการที่ 2.23

$$\int_{x_{N_h}}^{x_{N_h+2}} \left[c\dot{\mathbf{x}} + f_d \operatorname{sgn}(\dot{\mathbf{x}}) \right] d\mathbf{x} = 2\pi \xi k x_{N_h}^2 + 4 f_d x_{N_h}$$
(2.23)

โดยที่ $x_{_{N_h}}$ คือ ผลการตอบสนองเมื่อโครงสร้างเข้าสู่ช่วงผลการตอบสนองแบบคง ตัวซึ่งหาได้โดยนำ $\overline{x}_{_{N_h}}$ คูณด้วย $x_{_{st}}$

จากสมการที่ 2.23 สามารถรวมผลของการสลายพลังงานของโครงสร้างและตัวหน่วง เสียดทานได้เป็นค่าความหน่วงเทียบเท่า $c_{_{eq}}$ ดังนั้นสมการที่ 2.23 สามารถเขียนใหม่ได้เป็น สมการที่ 2.24 คือ

$$\int_{x_{N_h}}^{x_{N_h+2}} c_{eq} \dot{x} dx = \int_{T_{N_h}}^{T_{N_h+2}} c_{eq} \dot{x}^2 dt = 2\pi \xi_{eq} k x_{N_h}^2$$
(2.24)

โดยที่ ξ_{eq} คือ อัตราส่วนความหน่วงที่สัมพันธ์กับ c_{eq}

จากสมการที่ 2.23 และ สมการที่ 2.24 จะสามารถหา ξ_{eq} ได้จากสมการที่ 2.25

$$\xi_{eq} = \xi + \frac{2}{\pi} \frac{\gamma_h}{\overline{x}_{N_h}}$$
(2.25)

จากสมการที่ 2.25 จะเห็นว่า อัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าจะขึ้นกับค่า γ_h และแอม พลิจูดผลการตอบสนองที่ช่วงการตอบสนองแบบคงตัว ตามสมการที่ 2.18 ในบางครั้งค่า N_h อาจจะมีค่ามากเนื่องจากพจน์พจน์ของเอกซ์โพเนนเชียลมีค่าใกล้ศูนย์ ทำให้การประมาณค่าของ ξ_{eq} ต้องใช้สมการที่ 2.26

$$\begin{aligned} \xi_{eq} &= \xi + \frac{2\gamma_{h} \left(e^{-\xi \pi} - 1 \right)}{\left[\left(e^{-\xi \pi} + 1 \right) \gamma_{h} + \frac{\left(e^{-\xi \pi} - 1 \right)}{2\xi} \right] \left(e^{-2N_{h}\xi \pi} - 1 \right) \pi} \end{aligned}$$

$$\approx \xi + \frac{2\gamma_{h} \left(1 - e^{-\xi \pi} \right)}{\left[\left(e^{-\xi \pi} + 1 \right) \gamma_{h} + \frac{\left(e^{-\xi \pi} - 1 \right)}{2\xi} \right] \pi} \end{aligned}$$

$$(2.26)$$

จาก*รูปที่ 2.31* แสดงค่าอัตราหน่วงเทียบเท่า ξ_{eq} ที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงค่า γ_h และ จะเห็นว่า เมื่อเพิ่มค่า γ_h จะทำให้ค่าอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าเพิ่มขึ้นเช่นกัน

รูปที่ 2.31 อัตราส่วนความหน่วงที่การตอบสนองแบบคงตัวโดยการเปลี่ยนแปลงค่า γ_h

ผลเฉลยรูปแบบปิดของการสั่นแบบอิสระและการสั่นแบบฮาร์โมนิคที่มีตัวหน่วงเสียด ทานถูกทำให้อยู่ในรูปของตัวแปรใหม่ คือ อัตราส่วนแรงเสียดทาน (γ_f, γ_h) และจำนวนรอบของ จุดสูงสุดและต่ำสุดของการเคลื่อนที่ งานวิจัยนี้ยังสามารถหาผลการตอบสนองของโครงสร้าง ในช่วงผลการตอบสนองแบบชั่วครู่และผลการตอบสนองแบบคงตัว โดยหามาจากผลเฉลยรูปแบบ ปิดในกรณีของการสั่นพ้อง สุดท้ายแล้วจะหาอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่าที่อยู่ในรูปของ อัตราส่วนแรงเสียดทานสำหรับการสั่นแบบอิสระและการสั่นแบบฮาร์โมนิคได้

2.2.2 การวิเคราะห์และประเมินโครงสร้างเดิมตามมาตรฐาน ASCE41

ตามมาตรฐาน ASCE41 (2013) การจำลองพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นของชิ้นส่วน โครงสร้างนั้นสามารถแสดงได้ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูป (F-D relationship) โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเรียกว่า backbone curve ซึ่งจะเป็นการระบุกำลังของโครงสร้าง เปรียบเทียบกับการเสียรูปที่สัมพันธ์กับแรงกระทำดังกล่าว เช่น การเลื่อนที่หรือการหมุน โดยใน เส้นโค้งนี้จะระบุค่าต่างๆในจุดที่สำคัญต่อพฤติกรรมของโครงสร้างเช่น จุดคราก หรือ จุดวิบัติ เป็น ต้น

2.2.2.1 กระบวนการวิเคราะห์

การวิเคราะห์อาคารจะต้องกระทำเพื่อวิเคราะห์หาแรงและการเปลี่ยนแปลงรูปร่าง (deformation) ที่เกิดขึ้นในชิ้นส่วน (component) ต่างๆในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหวซึ่ง สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหว (earthquake hazard level) ที่กำหนดไว้ โดย กระบวนการวิเคราะห์จะต้องเลือกใช้จากกระบวนการหนึ่งกระบวนการใดดังต่อไปนี้

 กระบวนการเชิงเส้น (Linear analysis) ซึ่งได้แก่ กระบวนการสถิตยศาสตร์เชิงเส้น (Linear Static Procedure, LSP) หรือกระบวนการพลศาสตร์เชิงเส้น (Linear Dynamic Procedure, LDP)

 กระบวนการไร้เชิงเส้น (nonlinear analysis) ซึ่งได้แก่ กระบวนการสถิตยศาสตร์ไร้ เชิงเส้น (Nonlinear Static Procedure, NSP), กระบวนการพลศาสตร์ไร้เชิงเส้น (Nonlinear Dynamic Procedure, NDP)

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ยังจะต้องมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่มี ความเหมาะสม (Applicable acceptance criteria) โดยรูปที่ 2.32 แสดงถึงเส้นโค้งโดยทั่วไป ระหว่างแรงและการเสียรูป (Generalized force versus deformation curve) ที่ใช้ในมาตรฐาน นี้ โดยใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของขึ้นส่วน (Component acceptance criteria) สำหรับพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูป (Deformation-controlled action)

Deformation or deformation ratio

รูปที่ 2.32 การแสดงหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับชิ้นส่วนในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูป

โดยที่ P คือ ส่วนประกอบโครงสร้างที่ทำหน้าที่ต้านแรงแผ่นดินไหว (Primary component) และ S คือ ส่วนประกอบโครงสร้างที่ไม่ได้ทำหน้าที่ต้านแรงแผ่นดินไหว (Secondary component)

โมเดลพารามิเตอร์และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (modeling parameters and acceptance criteria) ขององค์อาคาร (elements), ชิ้นส่วน (components), ระบบและวัสดุ ต่างๆ ของโครงสร้างซึ่งไม่ได้มีการกำหนดให้ไว้ในมาตรฐานนี้ ผู้ประเมินสามารถหาค่าดังกล่าว ได้ จากการทดลองเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะการตอบสนองแบบวัฏจักร (cyclic response characteristics) ของชิ้นส่วนต่างๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ตามที่ระบุไว้ในหัวข้อนี้

2.2.2.2 หลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Acceptance criteria)

สำหรับขึ้นส่วนที่ถูกวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการเชิงเส้น (Linear procedures) และ กระบวนการไร้เชิงเส้น (Nonlinear procedures) จะต้องสอดคล้องกับข้อก้าหนดที่ระบุอยู่ใน หัวข้อนี้ ซึ่งก่อนที่จะทำการเลือกหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของชิ้นส่วน (Component acceptance criteria) ชิ้นส่วนดังกล่าวควรจะต้องถูกจำแนกเป็นชิ้นส่วนหลักหรือรองและพฤติกรรมควรจะถูก จำแนกเป็นพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูปหรือพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรงดังแสดงในตาราง ที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 รูปแบบที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูปและพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรง

 Table C7-1. Examples of Possible Deformation-Controlled and Force-Controlled Actions

	Deformation-Controlled	
Component	Action	Force-Controlled Action
Moment frames		
 Beams 	Moment (M)	Shear (V)
 Columns 		Axial load $(P), V$
 Joints 	_	V^a
Shear walls	M, V	Р
Braced frames		
 Braces 	Р	_
• Beams	_	Р
 Columns 		Р
 Shear link 	V	P, M
Connections	P, V, M^b	P, V, M
Diaphragms	M, V^c	P, V, M

"Shear may be a deformation-controlled action in steel moment frame construction.

^bAxial, shear, and moment may be deformation-controlled actions for certain steel and wood connections.

If the diaphragm carries lateral loads from vertical-force-resisting elements above the diaphragm level, then M and V shall be considered force-controlled actions.

การจำแนกประเภทของชิ้นส่วนโครงสร้างว่า เป็นพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูป หรือพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรง สามารถพิจารณาได้จากค่าความเหนียวของชิ้นส่วนโครงสร้าง ภายใต้แรงกระทำ โดยพิจารณาว่าชิ้นส่วนโครงสร้างไหนมีความเหนียวได้จากกราฟความสัมพันธ์ ระหว่างแรงและการเสียรูปของโครงสร้างดังรูปที่ 2.33

รูปที่ 2.33 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของชิ้นส่วนโครงสร้าง

กราฟเส้นโค้งที่ 1 ถ้าชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมตามกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง แรง-การเสียรูปนี้มีระยะ d ≥ 2g จะถือว่าชิ้นส่วนโครงสร้างมีพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูป นอกนั้นจะถือว่ามีพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรง

กราฟเส้นโค้งที่ 2 ถ้าชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมตามกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง แรง-การเสียรูปนี้มีระยะ e ≥ 2g จะถือว่าชิ้นส่วนโครงสร้างมีพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยการเสียรูป นอกนั้นจะถือว่ามีพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรง

กราฟเส้นโค้งที่ 3 ถ้าชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมตามกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง แรง-การเสียรูปนี้จะถือว่าชิ้นส่วนโครงสร้างมีพฤติกรรมที่ควบคุมด้วยแรง

2.2.2.3 ระดับสมรรถนะของโครงสร้างตามมาตรฐาน ASCE41

ระดับสมรรถนะของโครงสร้าง คือ ค่าที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของโครงสร้างใน ขณะที่รับแรงแผ่นดินไหว และความเสียหายที่เกิดขึ้นในโครงสร้างเนื่องจากแรงแผ่นดินไหว ตาม มาตรฐาน ASCE41 แบ่งสมรรถนะของโครงสร้างออกเป็น 4 ระดับดังต่อไปนี้

 1.ระดับใช้อาคารได้ตามปกติ (Operational) เกิดความเสียหายโดยรวมน้อยมาก โครงสร้างไม่เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้าง ไม่สูญเสียสติฟเนสและกาลัง อาจเกิดรอยร้าวขนาด เล็กในโครงสร้าง ฝ้าเพดาน ผนังชั่วคราว แต่ระบบที่สำคัญในอาคารทั้งหมดเช่นระบบไฟฟ้า ระบบ ลิฟต์ ระบบป้องกันไฟไหม้ ยังคงทำงานได้เป็นปกติความเสียหายโดยรวมน้อยมาก

2.ระดับเข้าใช้อาคารได้ทันที (Immediate occupancy, IO) เกิดความเสียหายโดยรวม น้อย โครงสร้างไม่เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้าง ไม่สูญเสียสติฟเนสและกำลัง อาจเกิดรอยร้าว ขนาดเล็กในโครงสร้าง ฝ้าเพดาน ผนังชั่วคราว ระบบที่สำคัญในอาคารเช่น ระบบไฟฟ้า ระบบ ลิฟต์ ระบบป้องกันไฟไหม้ อาจหยุดทำงานแต่สามารถเริ่มทำงานใหม่ได้หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว ความเสียหาย โดยรวมน้อย

3.ระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (Life safety, LS) เกิดความเสียหายโดยรวมระดับปาน กลาง โครงสร้างเกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้างเล็กน้อย สูญเสียกำลังและสติฟเนสแต่ยังสามารถ รับ น้ำหนักทั้งหมดได้ ต้องทำการซ่อมแซมอาคารก่อนเข้าใช้งานอีกครั้ง

4.ระดับเกิดความเสียหายรุนแรงเกือบพังทลาย (Collapse prevention, CP) เกิดความ เสียหายโดยรวมระดับรุนแรง แต่โครงสร้างยังไม่พังทลาย เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้างมาก คงเหลือกำลังและสติฟเนสเล็กน้อย ผนังชั่วคราวและกระจกในอาคารอาจเกิดการร่วงหล่น

2.2.2.4 วัฏจักรฮิสเทอริติค (Hysteretic Loop)

พฤติกรรมของขึ้นส่วนโครงสร้างภายใต้แรงกระทำแบบวัฏจักร ซึ่งเป็นลักษณะของแรง แผ่นดินไหวที่กระทำกับโครงสร้าง ความสัมพันธ์ของแรงและการเปลี่ยนรูปของชิ้นส่วน รวมถึงวัฏ จักรฮิสเรอริติคที่เกิดจากแรงกระทำแบบวัฏจักร แสดงดังรูปที่ 2.34

รูปที่ 2.34 ความสัมพันธ์ไม่เชิงเส้นของงแรงและการเสียรูปของชิ้นส่วนโครงสร้าง

โดยที่ ตำแหน่ง Y, First yield point คือ จุดที่ชิ้นส่วนเริ่มเกิดการครากทำให้ ชิ้นส่วนเริ่มพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก

> ตำแหน่ง U, Ultimate strength point คือ จุดที่ชิ้นส่วนสามารถรับกำลัง ได้สูงสุด

> ตำแหน่ง L, Ductile limit point คือ จุดที่ชิ้นส่วนเริ่มมีการสูญเสียของ กำลัง เมื่อมีการรับแรงมากขึ้น

> ตำแหน่ง R, Residual strength point คือ จุดที่แสดงกาลังคงค้างของ ชิ้นส่วน เมื่อรับกาลังได้ลดลง

สำหรับพื้นที่ใต้กราฟ Hysteretic loop ที่เกิดจากแรงกระทำแบบวัฏจักร แสดงถึง พลังงานที่ถูกสลายไปของชิ้นส่วนโครงสร้าง

สำหรับชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมที่ปราศจากการเสื่อมถอยของสติฟเนสหรือพลัง งานภายใต้แรงกระทำแบบวัฏจักร วัฏจักรฮิสริติค จะถูกแสดงดังรูปที่ 2.35

รูปที่ 2.35 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูป (a) พฤติกรรมแบบ Elastic perfectly plastic แบบไม่มีการเสื่อมถอยของสติฟเนส (b) พฤติกรรมแบบ Trilinear แบบไม่มีการเสื่อมถอยของสติฟเนส

รูปที่ 2.36 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของชิ้นส่วนโครงสร้างภายใต้แรงกระทำแบบวัฏจักรที่พิจารณา การเสื่อมถอยของสติฟเนส (Stiffness degradation)

จากรูปที่ 2.36 แสดงวัฏจักรฮิสเทอเรสิสจำนวน 2 วัฏจักร ที่คิดผลและไม่คิดผลของการ เสื่อมถอยของสติฟเนส ซึ่งการเสื่อมถอยของสติฟเนสจะมีผลทำให้ความสามารถในการรับกำลัง ของชิ้นส่วนน้อยลง อันเป็นผลจากคุณสมบัติของหน้าตัดชิ้นส่วนที่เปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรม ดังกล่าวอาจเกิดจากผลของการแตกร้าวในคอนกรีต หรือเกิดการโก่งเดาะในเหล็กเสริม เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ใต้กราฟซึ่งแสดงการสลายพลังงานของชิ้นส่วนโครงสร้างพบว่าการคิดผล ของการเสื่อมถอยของสติฟเนสจะมีการสลายพลังงานที่น้อยกว่า

2.2.2.5 โครงต้านแรงดัดคอนกรีต

โครงข้อแข็งต้านแรงดัดจะประกอบไปด้วยชิ้นส่วนเบื้องต้น ได้แก่ ชิ้นส่วนแนวราบ (คาน พื้น) ชิ้นส่วนแนวดิ่ง (เสา) และจุดเชื่อมต่อระหว่างชิ้นส่วนแนวราบและชิ้นส่วนแนวดิ่ง โดยชิ้นส่วน เหล่านี้จะถูกออกแบบให้สามารถรับแรงกระทำด้านข้างเพียงลำพัง หรือสามารถรับแรงร่วมกับ ผนังรับแรงเฉือน (Shear walls) โครงยึดรั้ง (Braced frame) หรือชิ้นส่วนอื่นๆ

สำหรับการวิเคราะห์ด้วยวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear Dynamic Procedure, NDP) แต่ละชิ้นส่วนจะถูกจำลองให้มีพฤติกรรมแบบฮิสเทอริติก (Hysteretic behavior) การ จำลองพฤติกรรรมความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (Generalized loaddeformation relation) ดังรูปที่ 2.37 ถูกนำมาวิเคราะห์ โดยการลดแรงและเพิ่มแรง จะแสดงถึง ความเสื่อมถอยของสติฟเนสและกำลังของโครงสร้าง

จากรูปที่ 2.37 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (Generalized load-deformation relation) จะมีพฤติกรรมแบบเชิงเส้นจาก จุด A (Unloaded component) ถึงจุด B ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เกิดการคราก หลังจากนั้นที่จุด B ถึง จุด C ชิ้นส่วนจะมีพฤติกรรมแบบ เชิงเส้นโดยที่ค่าสติฟเนสลดลง เหลือประมาณ 0-10% ของสติฟเนสเริ่มต้น เนื่องจากเกิด Strain hardening ของเหล็กเสริมในคอนกรีตและความต้านทานแรงด้านข้างจะลดลงอย่างฉับพลันเมื่อ ถึงจุด D หลังจากนั้นการตอบสนองที่ความต้านทานต่ำลงจะคงที่ถึงจุด E

สำหรับคานและเสา การเสียรูปของชิ้นส่วนตามรูปที่ 2.37 เป็นการเสียรูปของการหมุน ของคอร์ด หรือการหมุนของจุดหมุนพลาสติก สำหรับรอยต่อของระบบคาน-เสา การเสียรูป คือ ความเครียดจากแรงเฉือน โดยค่าที่ตำแหน่ง B, C และ D เป็นค่าที่ได้จากการทดลองหรือการ วิเคราะห์ โดยคิดผลจากแรงดัด, แรงตามแนวแกน และแรงเฉือนเข้าด้วยกัน โดยสามารถหา ค่าพารามิเตอร์นี้ได้จากตารางที่ 2.6 ถึงตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.6 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการวิเคราะห์โครงสร้าง คานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13

			n	/lodeling Paramete	ers ^a	Acceptance Criteriaª			
			Plastic Rota	tions Angle	Residual Strength	Plastic Rotations Angle (radians) Performance Level			
			(140	ansj					
	Conditions			b	с	ю	LS	CP	
Condition	i. Beams controlled by fl	exure ^b							
$\frac{\rho - \rho'}{\rho_{bal}}$	Transverse reinforcement ^c	$\frac{V}{b_w d\sqrt{f_c'}}^d$							
≤0.0	С	≤3 (0.25)	0.025	0.05	0.2	0.010	0.025	0.05	
≤0.0	С	≥6 (0.5)	0.02	0.04	0.2	0.005	0.02	0.04	
≥0.5	С	≤3 (0.25)	0.02	0.03	0.2	0.005	0.02	0.03	
≥0.5	С	≥6 (0.5)	0.015	0.02	0.2	0.005	0.015	0.02	
≤0.0	NC	≤3 (0.25)	0.02	0.03	0.2	0.005	0.02	0.03	
≤0.0	NC	≥6 (0.5)	0.01	0.015	0.2	0.0015	0.01	0.015	
≥0.5	NC	≤3 (0.25)	0.01	0.015	0.2	0.005	0.01	0.015	
≥0.5	NC	≥6 (0.5)	0.005	0.01	0.2	0.0015	0.005	0.01	
Condition	ii. Beams controlled by s	shear ^b							
Stirrup sp	$acing \le d/2$		0.0030	0.02	0.2	0.0015	0.01	0.02	
Stirrup sp	acing $> d/2$		0.0030	0.01	0.2	0.0015	0.005	0.01	
Condition	iii. Beams controlled by	inadequate developmen	t or splicing along th	e span ^b					
Stirrup spacing $\leq d/2$			0.0030	0.02	0.0	0.0015	0.01	0.02	
Stirrup sp	acing > $d/2$		0.0030	0.01	0.0	0.0015	0.005	0.01	
Condition	iv. Beams controlled by	inadequate embedment	into beam-column jo	int ^b					
			0.015	0.03	0.2	0.01	0.02	0.03	

Table 10-7. Modeling Parameters and Numerical Acceptance Criteria for Nonlinear Procedures-Reinforced Concrete Beams

NOTE: f'_c in lb/in.² (MPa) units. "Values between those listed in the table should be determined by linear interpolation. "Where more than one of conditions i, ii, iii, and iv occur for a given component, use the minimum appropriate numerical value from the table. "Where more than one of conditions i, ii, iii, and iv occur for a given component, use the minimum appropriate numerical value from the table. ""C" and "NC" are abbreviations for conforming and nonconforming transverse reinforcement, respectively. Transverse reinforcement is conforming if, within the flexural plastic hinge region, hoops are spaced at $\leq d/3$, and if, for components of moderate and high ductility demand, the strength provided by the hoops (V_e) is at least 3/4 of the design shear. Otherwise, the transverse reinforcement is considered nonconforming. "V is the design shear force from NSP or NDP.

ตารางที่ 2.7 การแบ่งประเภทของเสาคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับการวิเคราะห์ไม่เชิงเส้น ตามผลของแรงเฉือน และ

รายละเอียดของเหล็กเสริมตามขวาง

Table 10-11. Transverse Reinforcement Details: Condition to Be Used for Columns in Table 10-8

Shear Capacity Ratio	ACI 318 Conforming Seismic Details with 135-Degree Hooks	Closed Hoops with 90-Degree Hooks	Other (Including Lap-Spliced Transverse Reinforcement)
$V_p / V_o \le 0.6$	i ^a	ii	ii
$1.0 \ge V_p/V_o > 0.6$	ii	ii	iii
$V_p/V_o > 1.0$	iii	iii	iii

^aTo qualify for condition i, a column should have $A_s/b_w s \ge 0.002$ and $s/d \le 0.5$ within flaxural plastic hinge region. Otherwise, the column is assigned to condition ii.

ตารางที่ 2.8 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างเสา คอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13

			N	Acceptance Criteria*				
			Diactia Rotationa Angla		Residual	Plastic Rotations Angle (radians)		
			(radians)		Ratio	Performance Level		
Conditions		а	ь	c	ю	LS	СР	
Condition i.b								
<u>P</u> '	$o = \frac{A_v}{v}$							
$A_g f_c'$	$b_w s$							
≤0.1	≥0.006		0.035	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.010	0.010	0.0	0.003	0.009	0.010
≤0.1	=0.002		0.027	0.034	0.2	0.005	0.027	0.034
≥0.6	=0.002		0.005	0.005	0.0	0.002	0.004	0.005
Condition ii. ^b								
c	$\alpha = \frac{A_v}{A_v}$	V d						
$A_{g}f_{c}'$	b_{ws}	$b_w d \sqrt{f_c'}$						
≤0.1	≥0.006	≤3 (0.25)	0.032	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≤0.1	≥0.006	≥6 (0.5)	0.025	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006	≤3 (0.25)	0.010	0.010	0.0	0.003	0.009	0.010
≥0.6	≥0.006	≥6 (0.5)	0.008	0.008	0.0	0.003	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005	≤3 (0.25)	0.012	0.012	0.2	0.005	0.010	0.012
≤0.1	≤0.0005	≥6 (0.5)	0.006	0.006	0.2	0.004	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005	≤3 (0.25)	0.004	0.004	0.0	0.002	0.003	0.004
≥0.6	≤0.0005	≥6 (0.5)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Condition iii."								
P°	A _v							
$\overline{A_{p}f_{c}^{\prime}}$	$p = \frac{b_{yS}}{b_{yS}}$							
≤0.1	≥0.006		0.0	0.060	0.0	0.0	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.0	0.008	0.0	0.0	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005		0.0	0.006	0.0	0.0	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Condition iv. C	Columns controlled by in:	adequate development or sp	plicing along the cle	ar height"				
P ^c	A _v			5				
$\overline{A_{*}f_{c}'}$	$\rho = \frac{b_w s}{b_w s}$							
≤0.1	≥0.006		0.0	0.060	0.4	0.0	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.0	0.008	0.4	0.0	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005		0.0	0.006	0.2	0.0	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

NOTE: f'_c is in $Ib'in^2$ (MPa) units. "Values between those listed in the table should be determined by linear interpolation. "Refer to Section 10.4.2.2.2 for definition of conditions i, ii, and iii. Columns are considered to be controlled by inadequate development or splices where the calculated steel stress at the splice exceeds the steel stress specified by Eq. (10-2). Where more than one of conditions i, ii, iii, iii, and iv occurs for a given com-ponent, use the minimum appropriate numerical value from the table. Where $P > 0.7A_{a}f'$, the plastic rotation angles should be taken as zero for all performance levels unless the column has transverse reinforcement consisting of hoops with 135-degree hooks spaced at $\leq d/3$ and the strength provided by the hoops (V_t) is at least 3/4 of the design shear. Axial load P should be based on the maximum expected axial loads caused by gravity and earthquake loads. "V is the design shear force from NSP or NDP.

2.2.2.6 แบบจำลองคานและเสา

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการสร้างแบบจำลองโครงสร้างคานและเสาภายใต้แรงกระทำ ด้านข้างที่มีพฤติกรรมแบบไร้เชิงเส้น ดังรูปที่ 2.38 โดยกำหนดปลายคานและเสา ซึ่งเป็นบริเวณที่ เกิดโมเมนต์สูงกว่าบริเวณอื่นๆ จำลองให้เกิดจุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) ขึ้น โดยตำแหน่ง อื่นๆยังคงเป็นคุณสมบัติแบบอิลาสติก โดยที่จุดเชื่อมต่อระหว่างคานและเสา ซึ่งวัดจากจุดกึ่งกลาง ของคานมายังปลายเสาจำลองให้มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก และมีค่าสติฟเนสสูง

รูปที่ 2.38 แบบจำลองพฤติกรรมของเสาแบบไร้เชิงเส้นของชิ้นส่วนคานและเสา

จุดต่อของการหมุนแบบพลาสติกของเสา จะคิดผลทั้งแรงในแนวแกนและแรงดัด ใน แกนอ่อน จาก 2ทิศทาง (P-M-M hinge) เมื่อจุดต่อการหมุนคราก จะเกิดการเปลี่ยนรูปทั้งการยืด หดในแนวแกนและการหมุน กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนและโมเมนต์การดัด ดังรูป ที่ 2.39

รูปที่ 2.39 แผนภาพ P-M-M สำหรับหน้าตัดเสาคอนกรีตเสริมเหล็ก

2.2.3 การจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

2.2.3.1 การจำลองสติฟเนสของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

การจำลองค่าสติฟเนสของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นจะใช้ตามการจำลอง สติฟเนสของผนังก่อตามมาตรฐาน ASCE41 (2013) พฤติกรรมของผนังอิฐก่อที่รับแรงในระนาบ นั้นอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือพฤติกรรมที่ถูกควบคุมโดยการเสียรูป (Displacement-Control) และ พฤติกรรมที่ถูกควบคุมโดยแรง (Force-Control) ดังแสดงในรูปที่ 2.40 และรูปที่ 2.41 โดยพฤติกรรมที่ควบคุมโดยการเสียรูปจะมีการวิบัติแบบ rocking และ bed joint sliding บริเวณจุดต่อด้านบนและด้านล่างของผนัง พฤติกรรมที่ควบคุมโดยแรงจะมีการวิบัติแบบ toe crushing บริเวณด้านบนและล่างของผนัง diagonal tension ซึ่งทำให้เกิดรอยแตกในแนวทแยง ของผนัง และการวิบัติเนื่องจากแรงอัดตามแนวดิ่ง (Vertical compression)

รูปที่ 2.40 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของผนังอิฐที่มีพฤติกรรมที่ถูกควบคุมโดยการเสียรูป (Displacement-Control)

รูปที่ 2.41 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของผนังอิฐที่มีพฤติกรรมที่ถูกควบคุมโดยแรง (Force-Controlled)

ในการศึกษานี้จะจำลองสติฟเนสของกำแพงที่รับแรงแผ่นดินไหวในแนวราบตามการ เสียรูปเนื่องจากแรงดัดและแรง ซึ่งจะทำการจำลองสติฟเนสสำหรับกำแพง โดยสามารถจำลองค่า สติฟเนล *k* ดังแสดงในสมการที่ 2.27

โดยที่

$$k = \frac{1}{\frac{h_{eff}^{3}}{3E_{m}I_{g}} + \frac{h_{eff}}{A_{v}G_{m}}}$$
(2.27)

$$h_{eff} = \rho_{2}$$
ามสูงของกำแพง

$$A_{v} = พื้นที่รับแรงเฉือน
$$I_{g} =$$
โมเมนต์ความเฉื่อยของพื้นที่หน้าตัดทั้งหมดของกำแพง
โดยพิจารณาให้หน้าตัดยังไม่เกิดการแตกร้าว$$
E_m	=	โมดูลัสความยืดหยุ่นของกำแพง
G_m	=	โมดูลัสเฉือนของกำแพง

2.2.3.2 แบบจำลองพฤติกรรมไม่เชิงเส้นของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

ในการจำลองพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นจะใช้ ชิ้นส่วน Isolator ประเภท Friction pendulum ชิ้นส่วนดังกล่าวจะมีพฤติกรรมเหมือนสปริงรับ แรงเฉือนในแนวราบ สำหรับการรับแรงในแนวดิ่งชิ้นส่วนนี้จะมีสติฟเนสในการรับแรงอัดใน แนวดิ่งสูงมาก แต่จะไม่มีพฤติกรรมในการรับแรงดึงในแนวดิ่งโดยหากเกิดการยกตัวของโครงสร้าง ชิ้นโปรแกรม Perform-3D จะพิจารณาให้ไม่มีแรงเสียดทานในชิ้นส่วนดังกล่าว โดยความสัมพันธ์ ระหว่างแรงและการเสียรูปของ Friction pendulum แสดงได้ดัง*รูปที่ 2.42*

รูปที่ 2.43 ชิ้นส่วน Friction-Pendulum

พฤติกรรมในการรับแรงเฉือนของ Friction pendulum มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

 ก่อนที่ชิ้นส่วนจะเกิดการเลื่อนไถลจะมีค่าสติฟเนสเริ่มต้นเท่ากับ K0 ซึ่งค่าของสติฟ เนสไม่ควรมากเกินความเป็นจริง เนื่องจากในความเป็นจริงชิ้นส่วนสามารถเสียรูปได้ก่อนเกิดการ เลื่อนไถล

 แรงเลื่อนไถลขึ้นอยู่กับแรงกดแบกทานและสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน ดังนั้นถ้าเกิด การยกตัวของโครงสร้างขึ้น โปรแกรมจะพิจารณาให้แรงเสียดทานเป็นศูนย์

3) ค่า Hardening stiffness มีค่าเท่ากับแรงกดแบกทานขณะนั้นหารด้วยรัศมีความโค้ง ของผิวไถล

 นี่องจากสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานของวัสดุนั้นขึ้นกับอัตราการเลื่อนไถล ดังนั้น โปรแกรมจึงสามารถกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเลื่อนไถลและสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานได้ โดยให้มีความสัมพันธ์เป็นแบบ Multi-linear

5) ถ้าการเคลื่อนตัวของชิ้นส่วนมากกว่าขอบเขตการเลื่อนไถล (ระยะ DS) สติฟเนสจะ ถูกเพิ่มขึ้นเป็น KS โดยเป็นการพิจารณาผลของสติฟเนสที่ขอบเพิ่มเข้าไป

6) Friction-Pendulum isolator นอกจากจะเคลื่อนที่ในแนวราบแล้วยังสามารถ เคลื่อนที่ในแนวดิ่งได้เนื่องจากแนวการไถลเป็นเส้นโค้ง แต่ในการศึกษานี้การเคลื่อนที่ในแนวดิ่ง จะไม่ถูกพิจารณา จะพิจารณาเฉพาะผลของการเคลื่อนที่ในแนวราบด้วยการพิจารณาผลของ $P-\Delta$ เท่านั้น

Chulalongkorn University

บทที่ 3 พฤติกรรมของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานต่อการสั่นแบบฮาร์โมนิค

กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานอาศัยการสลายพลังงานโดยใช้แรงเสียดทานระหว่าง พื้นผิวของวัสดุโลหะเพื่อสลายพลังงาน โดยออกแบบให้กำแพงไม่มีการเลื่อนตัวเมื่อรับแรง ด้านข้างอื่นๆเช่นแรงลม แต่จะทำงานเมื่อมีแรงแผ่นดินไหวกระทำสูงกว่าค่าแรงเสียดทานที่ กำหนดไว้เพื่อให้รอยต่อเกิดการเลื่อนตัวและมีการสลายพลังงานออกมาในรูปของเสียงและความ ร้อนจากการเสียดสี พฤติกรรมการสลายพลังงานโดยอาศัยแรงเสียดทานนั้นจะมีรูปแบบของ วงรอบฮิสเทอริติคเป็นรูปสี่เหลี่ยมคล้ายกับพฤติกรรมแบบอีลาสโตพลาสติค โดยพฤติกรรมในการ สลายพลังงานจะไม่ขึ้นกับความเร็ว แต่จะแปรผันตามแรงและทิศทางการเคลื่อนที่ของกำแพง

กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานถูกออกแบบบนพื้นฐานของหลักเสียดทาน โดยอาศัย การออกแบบค่าแรงเสียดทาน โดยอาศัยแรงกดจากน้ำหนักของตัวกำแพงที่กดลงบนแผ่นโลหะ เสียดทานซึ่งมีสัมประสิทธิ์การเสียดทาน (Friction coefficient, μ) ที่เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่ สลายพลังงานของอาคารเมื่อมีการเคลื่อนที่จากแผ่นดินไหวตามรูปที่ 3.1 โดยในงานวิจัยนี้จะ สมมุติให้ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานระหว่างพื้นผิวโลหะมีค่าเท่ากับ 0.42 และน้ำหนักของตัว กำแพงจะเป็นตัวแปรที่ทำการแปรค่าในงานวิจัยชิ้นนี้โดยหน่วยน้ำหนักต่ำสุดที่ศึกษาอยู่ที่ 500 กก./ลบ.ม. ซึ่งใกล้เคียงกับหน่วยน้ำหนักของอิฐมวลเบา และค่าหน่วยน้ำหนักสูงสุดที่ทำการศึกษา อยู่ที่ 2500 กก./ลบ.ม. ซึ่งใกล้เคียงกับหน่วยน้ำหนักของคอนกรีต

รูปที่ 3.1 กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

มีการเว้นช่องว่างบริเวณโดยรอบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเป็นระยะ 10 เซนติเมตรดังแสดงในรูปที่ 3.2 เพื่อควบคุมรูปแบบการวิบัติของกำแพงให้เป็นไปตามที่ออกแบบไว้ โดยควบคุมให้การวิบัติเป็นแบบการเลื่อนแบบเฉือนที่บริเวณผิวโลหะบริเวณฐานของกำแพงที่ ติดตั้งไว้

รูปที่ 3.2 รายละเอียดของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

รอยต่อระหว่างคานด้านบนของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะเชื่อมต่อกันด้วย แผ่นโลหะดังแสดงในรูปที่ 3.3 เพื่อถ่ายเทแรงเฉือนระหว่างโครงสร้างโดยสมมุติให้การถ่ายเทแรง ระหว่างจุดเชื่อมต่อดังกล่าวจะถ่ายเทเฉพาะแรงเฉือนเท่านั้น

รูปที่ 3.3 ชิ้นส่วนภายในกำแพงสลายพลังงานแบบเสียดทาน

3.1 แบบจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานใช้ชิ้นส่วน Isolator element ประเภทลูกตุ้มเสียด ทาน (Friction pendulum) ของโปรแกรม Perform3D ในการสร้างแบบจำลอง ซึ่งมีพฤติกรรม การรับแรงเฉือนตามรูปที่ 3.4 ดังนี้

- 1. ค่าสติฟเนสของชิ้นส่วนก่อนไถลจะมีค่าเท่ากับ K0
- ค่าแรงไถล (Slip load) จะขึ้นอยู่กับน้ำหนักตัวกำแพงที่เป็นแรงกดและค่า สัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน โดยในการศึกษานี้จะสมมุติค่าเท่ากับ 0.42
- ถ้าการเคลื่อนตัวมากกว่าระยะขอบเขตพื้นผิวไถล สติฟเนสจะเพิ่มขึ้นเท่ากับ KS โดย ในงานวิจัยนี้จะไม่พิจารณาผลของการเพิ่มสติฟเนสดังกล่าว

รูปที่ 3.4 พฤติกรรมของ Friction-Pendulum Isolator

3.2 ผลการตอบสนองต่อการสั่นแบบฮาร์โมนิค

ทำการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของโครงสร้างอาคาร 1 ชั้นที่มีหนึ่งองศาอิสระโดย เปรียบเทียบระหว่างผลการตอบสนองจากงานวิจัยของ Seong และคณะ (2012) และการจำลอง คุณสมบัติของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานด้วยชิ้นส่วนประเภทลูกตุ้มเสียดทาน (Friction pendulum) ในโปรแกรม Perform3D โดยทำการศึกษาผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง 1 ชั้น ในรูปที่ 3.5 โดยอาคารมีความกว้าง 5.20 เมตร ยาว 4.00 เมตร สูง 2.80 เมตร กำลังอัดประลัย ของคอนกรีต เท่ากับ 280 กก./ตร.ซม. พื้นคอนกรีตหน้า 0.15 เมตร เสามีขนาด 0.20x0.20 เมตร เสริมเหล็ก 4 DB16 และเหล็กปลอก RB9@0.20 คานคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 0.20x0.40 เมตร เสริมเหล็ก 3DB16 ทั้งด้านบนและด้านล่างตลอดความยาวคานโดยมีเหล็กปลอกขนาด RB9@0.15 กำหนดให้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีความหนา 0.10 เมตร โดยมีแผ่นโลหะ ที่ทำหน้าที่เป็นตัวหน่วงเสียดทานอยู่ฐานของกำแพง สัมประสิทธิ์แรงเสียดทานของแผ่นโลหะมีค่า เท่ากับ 0.42

รูปที่ 3.5 อาคารตัวอย่าง 1 ชั้น

3.2.1 การหาผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง 1 ชั้น

การจำลองพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างในโปรแกรม Perform3D ทำการจำลอง โครงสร้างโดยประกอบไปด้วยขึ้นส่วนเสา, คาน และกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานโดย กำหนดค่าตัวแปรต่างๆดังต่อไปนี้

- โครงสร้างมีหนึ่งองศาอิสระโดยทำการรวมมวลของโครงสร้างทั้งหมดไว้ที่จุด ศูนย์กลางมวลของแผ่นพื้น โดยกำหนดให้โครงสร้างทั้งหมดมีมวลเท่ากับ 159.42 kN
- เสาและคานของโครงสร้างกำหนดให้เป็นขึ้นส่วนโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดหน้าตัดตามจริงโดยกำหนดให้มีค่าโมดูลัสยืดหยุ่น, E เท่ากับ 2.503×10⁷ kN/m² ค่าอัตราส่วนปัวซอง, v เท่ากับ 0.2 และค่าโมดูลัสแรงเฉือน, G เท่ากับ 1.043×10⁷ kN/m² ในขึ้นส่วนเสาและคานจะไม่มีการพิจารณาผลของ พฤติกรรมไม่เชิงเส้นของขึ้นส่วน
- 3. กำหนดให้ค่าอัตราส่วนความหน่วงของโครงสร้าง, ξ เท่ากับ 3%
- กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานใช้ชิ้นส่วนประเภทลูกตุ้มเสียดทานโดย กำหนดให้ค่าสติฟเนสเริ่มต้น, K0 เท่ากับ 8.986=x10⁵ kN/m² น้ำหนักของ กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเท่ากับ 20.341 kN ค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียด ทานเท่ากับ 0.42 จากค่าดังกล่าวจะได้ค่าแรงเสียดทานเท่ากับ 8.513 kN

รูปที่ 3.6 แบบจำลองอาคารตัวอย่างในโปรแกรม Perform3D

จากการวิเคราะห์หาผลตอบสนองด้วยโปรแกรม Perform3D จะได้ความถี่ของอาคาร ในทิศทางของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน, ω_n เท่ากับ 22.55 rad/s ซึ่งจะใช้ความถี่ ดังกล่าวในการหาผลตอบสนองของอาคารภายใต้การสั่นแบบฮาร์โมนิค ในกรณีที่คลื่นมีความถี่สั่น พ้องกับความถี่ธรรมชาติของโครงสร้างโดยกำหนดให้ขนาดของคลื่นมีค่าสูงสุดเท่ากับ 50kN โดยมี แรงฮาร์โมนิคดังแสดงในรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 แรงฮาร์โมนิคที่กระทำกับอาคารตัวอย่าง

จากนั้นทำการหาผลตอบสนองจากผลเฉลยตามงานวิจัยของ Seong และคณะ (2012) โดยพิจารณาผลตอบสนองของโครงสร้างที่มีความถี่, *ω*_n เท่ากับ 22.55 rad/s ค่าอัตราส่วน ความหน่วง, *ξ* เท่ากับ 3% ค่าอัตราส่วนแรงเสียดทาน γ_h เท่ากับ 0.3417 โดยหาผลการ ตอบสนองในรูปมาตรฐานของการเคลื่อนที่ของโครงสร้างเพื่อทำการเปรียบเทียบกับผลการ ตอบสนองจากโปรแกรม Perform3D

3.2.2 การเปรียบเทียบผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง 1 ชั้น

จากการเปรียบเทียบค่าการเคลื่อนที่ $\overline{x}(t)$ จากผลเฉลยรูปแบบปิดและค่าการเคลื่อนที่ ในรูปมาตรฐานของอาคารตัวอย่างจากโปรแกรม Perform3D สามารถแสดงได้ในรูปที่ 3.8 โดย พบว่าค่าการเคลื่อนที่ในรูปมาตรฐานของอาคารในช่วงสถานะอยู่ตัว (Steady responese) จาก การวิเคราะห์ผลเฉลยรูปปิดได้ค่าเท่ากับ 9.41 และจากโปรแกรม Perform3D ได้ค่าเท่ากับ 9.03 โดยแตกต่างกันอยู่ 4.04% แต่ว่าผลการตอบสนองในช่วงการตอบสนองชั่วครู่ (Transient response) ค่าที่ได้จากโปรแกรม Perform3D จะให้ค่าผลการตอบสนองที่มากกว่าเนื่องจาก โปรแกรม Perform3D คิดการสลายพลังงานจากค่าอัตราส่วนความหน่วงที่ใส่เข้าไปและการ สลายพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในโครงสร้างด้วย ซึ่งในอาคารตัวอย่างจะมีแต่ผลของการ สลายพลังงานจากกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเท่านั้นที่เพิ่มเข้ามา

รูปที่ 3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่และเวลาของผลเฉลยและ Perform3D (Damping ratio 3%)

เนื่องจากการสลายพลังงานมีผลมาจากสองส่วนคือผลจากค่าอัตราส่วนความหน่วงและ ผลจากตัวหน่วงเสียดทาน จึงทำการหาค่าอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่า, ξ_{eq} ซึ่งรวมผลจากการ สลายพลังงานทั้งสองส่วนแล้ว โดยกำหนดให้ค่า ξ_{eq} เท่ากับ 0.03 แล้วทำการหาค่า ξ เพื่อ ปรับแก้ค่าอัตราส่วนความหน่วงในโปรแกรม Perform3D โดยสมการในการปรับแก้ค่าอัตราส่วน ความหน่วงจากงานวิจัยของ Seong และคณะ (2012) สามารถแสดงได้ตามสมการที่ 3.1

$$\xi_{eq} \cong \xi + \frac{2\gamma_h \left(1 - e^{-\xi\pi}\right)}{\left[\left(e^{-\xi\pi} + 1\right)\gamma_h + \frac{\left(e^{-\xi\pi} - 1\right)}{2\xi}\right]\pi}$$
(3.1)

สามารถหาค่า ξ เพื่อทำการปรับแก้ค่าในโปรแกรม Perform3D ได้เท่ากับ 0.014 โดย
 ผลตอบสนองของอาคารเปรียบเทียบกรณีค่าอัตราส่วนความหน่วง 3% และ 1.4% ได้ตามรูปที่
 3.9 โดยพบว่าค่าการเคลื่อนที่ของอาคารตัวอย่างที่มีค่าอัตราส่วนความหน่วงต่ำกว่าจะมีค่า
 มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลเฉลยของการตอบสนองของอาคารในช่วงสถานะอยู่ตัว (Steady
 state response) ดังสมการที่ 3.2 แสดงให้เห็นว่าในกรณีที่โครงสร้างเกิดการสั่นพ้องจะได้

ความสัมพันธ์ของค่า $eta=\Omega/\varpi=1$ ซึ่งสามารถแสดงได้ว่าค่าการเคลื่อนที่ของโครงสร้าง แปรผกผันกับค่าอัตราส่วนความหน่วง

รูปที่ 3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่และเวลาของ Perform3D (Damping 1.4%, 3%)

ทำการคูณปรับแก้ค่าการเคลื่อนที่ข้างต้นด้วยค่า ξ_2/ξ_1 เพื่อทำการปรับลดค่าการ เคลื่อนที่ในกรณี $\xi = 1.4\%$ ลงมาเพื่อให้ใกล้เคียงกับกรณี $\xi = 3\%$ ดังรูปที่ 3.10 จากนั้นทำการ เปรียบเทียบกับผลเฉลยสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 3.11 จากกราฟแสดงให้เห็นผลตอบสนองในช่วง การตอบสนองชั่วครู่ (Transient response) ที่ใกล้เคียงกับผลเฉลยรูปแบบปิดมากขึ้น พบว่าค่า การตอบสนองในช่วงสถานะอยู่ตัว (Steady state response) มีค่า 8.15 โดยมีค่าน้อยกว่า ผลตอบสนองรูปมาตรฐานจากผลเฉลยรูปแบบปิดอยู่ 13.39% โดยรูปที่ 3.11 แสดงการ เปรียบเทียบผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างจากผลเฉลยรูปแบบปิด โปรแกรม Perform3D ใน กรณีค่าอัตราส่วนความหน่วง 3% แล้วค่าอัตราส่วนความหน่วง 1.4% ที่ปรับแก้ค่าแล้ว โดย แนวทางในการปรับแก้ค่าอัตราส่วนความหน่วงนี้จะใช้ในการศึกษาอาคารตัวอย่าง 4 ชั้นต่อไป

รูปที่ 3.10 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่และเวลาของผลเฉลยและ Perform3D (Damping ratio 1.4%)

รูปที่ 3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนที่และเวลาของผลเฉลย และ Perform3D (Damping ratio 1.4%, 3%)

ความสัมพันธ์ในช่วงเวลาต่างๆของการเคลื่อนที่, ความเร็ว และแรงเฉือนในกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถแสดงได้ในรูปที่ 3.12 จากรูปแสดงให้เห็นว่าค่าแรงเสียดทาน มีทิศทางของแรงตรงข้ามกับความเร็วโดยจุดที่ความเร็วมีค่าสูงสุดแรงเสียดทานก็จะมีค่าสูงสุด ตามไปด้วยแต่อยู่ในทิศทางตรงกันข้าม ความสัมพันธ์ของการเคลื่อนที่กับความเร็วนั้นพบว่าเมื่อ ค่าการเคลื่อนที่มีค่าสูงสุดความเร็วของโครงสร้างจะมีค่าเป็นศูนย์

ค่าแรงเฉือนในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถอ่านค่าได้สูงสุดอยู่ที่ 8.492 kN โดยแตกต่างจากค่าที่ป้อนให้โปรแกรมที่ 8.543 kN อยู่ 0.59% โดยสามารถแสดง ความสัมพันธ์ของแรงเฉือนและการเสียรูปในรูปแบบของวงรอบฮิสเทอริติคได้ดังรูปที่ 3.13

รูปที่ 3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนและการเสียรูปของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

บทที่ 4 อาคารพาณิชย์และคลื่นแผ่นดินไหว

4.1 อาคารพาณิชย์ตัวอย่าง

งานวิจัยชิ้นนี้สนใจศึกษาผลกระทบของอาคารพาณิชย์ที่อยู่ในพื้นที่เขตภาคเหนือ จึง สมมุติว่าอาคารตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงราย จึงนำอาคารตัวอย่างจากโครงการแบบบ้านเพื่อ ประชาชน เป็นแบบอาคารตึกแถวไทยอนุรักษ์ไทย ภาคเหนือ 4 ชั้น ของกรมโยธาธิการและผัง เมือง เป็นอาคารพาณิชย์สูง 4 ชั้น แต่ละคูหากว้าง 4 เมตร (รูปที่ 4.1) กลุ่มอาคารที่นำมาวิเคราะห์ หน้ากว้าง 16 เมตร ลึก 14.5 เมตร สูง 17 เมตร (รูปที่ 4.2 และรูปที่ 4.3) โครงสร้างอาคารเป็น คอนกรีตเสริมเหล็ก มาตรฐานวัสดุที่ใช้มีดังนี้ กำลังแรงอัดของคอนกรีต $(f_c^{\,\prime})$ 200 กิโลกรัมต่อ ตารางเซนติเมตร เหล็กกลมใช้เกรด SR24 เหล็กข้ออ้อยใช้เกรด SD40 เนื่องจากก่อสร้างในเขต พื้นที่ภาคเหนือจึงสมมุติว่ากำลังรับน้ำหนักปลอดภัยของดินมากกว่า 10 ตันต่อตารางเมตร ใน รายการประกอบแบบกำหนดให้ใช้เป็นฐานรากแผ่ โครงสร้างอาคารเป็นระบบเสา-คาน โดยมี ระบบพื้นเป็นแบบหล่อในที่และพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปซึ่งสามารถรับน้ำหนักบรรทุกจรปลอดภัยได้ ไม่น้อยกว่า 300 กิโลกรัมต่อตารางเมตร ระบบโครงหลังคาใช้เป็นโครงสร้างเหล็กรูปพรรณ อาคาร มีกำแพงก่อในแนวเดียวคือแนวที่แยกแต่ละคูหาออกจากกัน รายละเอียดแบบอาคารแสดงใน ภาคผนวก ก

รูปที่ 4.1 รูปทัศนมิติ

60

รูปที่ 4.3 รูปด้านอาคาร

รูปที่ 4.4 แปลนโครงสร้าง เสา คาน พื้น ชั้นที่ 1

เสาโครงสร้างในอาคารตัวอย่างมี 5 ประเภท โดยมีรูปแบบการวางตัวของเสาชั้นที่ 1 ดัง แสดงในรูปที่ 4.4 เสาโครงสร้างจะมีการลดขนาดและปริมาณเหล็กเสริมในบริเวณชั้นที่สูงขึ้น โดย ขนาดหน้าตัดเสาและปริมาณเหล็กเสริมสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 4.1 โดยมีเหล็กเสริมหลัก ขนาด DB16 และ DB20 สำหรับเหล็กปลอกมีขนาดเท่ากันในเสาทุกต้นโดยใช้เหล็กปลอก RB6 โดยมีจำนวนปลอกแตกต่างกัน ในระดับชั้นตั้งแต่ชั้น 3 ขึ้นไปจะมีการลดขนาดหน้าตัดไปจนเหลือ หน้าตัดเดียวกันหมดคือ 0.2x0.2 ม. โดยเสริมเหล็ก 4DB16 ในเสา C1, C2 และ 4DB20 ในเสา C3, C4 และ C5

งานวิจัยนี้ไม่ได้การพิจารณาพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในชิ้นส่วนคานและพื้น โดยกำหนดให้ ชิ้นส่วนคานมีขนาดหน้าตัดคอนกรีตตามที่แบบโครงสร้างกำหนด แต่ไม่ได้พิจารณาปริมาณเหล็ก เสริมเนื่องจากไม่ได้พิจารณาผลของจุดหมุนพลาสติกในคาน แผ่นพื้นสำเร็จและพื้นหล่อในที่จะทำ การคิดมวลไปรวมกับศูนย์กลางมวลของชั้นเท่านั้น ไม่มีการจำลองชิ้นส่วนโครงสร้างเข้าไปใน แบบจำลอง โครงสร้างหลังคาทั้งหมดจะทำการคิดมวลลงมารวมในส่วนของคานรับหลังคาเท่านั้น ไม่มีการจำลองชิ้นส่วนโครงสร้างเข้าไปในแบบจำลองเช่นกัน

เสา	ช่วงชั้น	หน้าตัด (ม.xม.)	เหล็กเสริม	เหล็กปลอก
C1	F-4	0.20×0.20	4DB16	RB6@0.20
	F-M	0.30x0.20	8DB16	2-RB6@0.20
C2	2	0.25x0.20	4DB16	RB6@0.20
	3-4	0.20x0.20	4DB16	RB6@0.20
	F	0.35x0.20	8DB20	2-RB6@0.20
C2	1-M	0.30x0.20	6DB20	2-RB6@0.20
C3 -	2	0.25x0.20	4DB20	RB6@0.20
	3-4	0.20x0.20	Unimitarial Unimitarial 4DB16 RB6@0.20 8DB16 2-RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB16 RB6@0.20 4DB20 2-RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 10DB20 2-RB6@0.20 10DB20 2-RB6@0.20 10DB20 2-RB6@0.20 8DB20 2-RB6@0.20 8DB20 2-RB6@0.20 6DB20 2-RB6@0.20 6DB20 2-RB6@0.20 6DB20 2-RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 4DB20 RB6@0.20 6DB20 2-RB6@0.20 6DB20 2-RB6@0.20	RB6@0.20
	F	0.40x0.20	10DB20	2-RB6@0.20
CA	1-M	0.30x0.20	6DB20	2-RB6@0.20
C4	2	0.25x0.20	4DB20	RB6@0.20
	3-4	0.20x0.20	4DB20	RB6@0.20
	F	0.45x0.30	10DB20	2-RB6@0.20
C1F-40.20x0.204DB16RC2F-M0.30x0.208DB162-4C20.25x0.204DB16R3-40.20x0.204DB16R3-40.20x0.208DB202-41-M0.30x0.206DB202-420.25x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R1-M0.30x0.206DB202-420.25x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R3-40.20x0.204DB20R10.45x0.3010DB202-420.25x0.206DB202-420.25x0.206DB202-43-40.35x0.208DB202-420.25x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB202-43-40.20x0.206DB203-43-40.20x0.20<	1	0.45×0.20	10DB20	2-RB6@0.20
	2-RB6@0.20			
	2	0.25x0.20	6DB20	2-RB6@0.20
	3-4	0.20x0.20	4DB20	RB6@0.20

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดการเสริมเหล็กในเสา

4.1.1 การจำลองเสา

แบบจำลองเสาประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ จุดเชื่อมต่อระหว่างเสาและ คานจะเป็นส่วนปลายแข็งเกร็ง (Rigid end zone) ส่วนที่ปลายทั้งสองข้างของเสาเป็นส่วนที่มี พฤติกรรมแบบอินอิลาสติกโดยจะใส่จุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) และส่วนกลางเสาจะเป็น ส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก

ส่วนของเสาที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติกเริ่มจากการกำหนดหน้าตัดของเสา กำหนดค่า โมดูลัสยืดหยุ่นและอัตราส่วนปัวร์ซอง จากนั้นโปรแกรม Perform3D จะคำนวณคุณสมบัติของ หน้าตัดให้ดังรูปที่ 4.5

พฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นในเสา ค่ากำลังรับแรงตามแนวแกนและแรงดัดของจุดหมุน พลาสติกจะพิจารณาจากค่า P-M Diagram ซึ่งคำนวณมาจากขนาดของหน้าตัดและปริมาณเหล็ก เสริมในเสาโดยค่าต่างๆจะทำการคำนวณจากโปรแกรม spColumn ดังรูปที่ 4.6 จากนั้นนำค่า ดังกล่าวมาใส่ในโปรแกรม Perform3D ดังแสดงรูปที่ 4.7 และรูปที่ 4.8 หลังจากนั้นกำหนดค่า ระดับสมรรถนะของโครงสร้างตามมาตรฐาน ASCE41-13 แล้วจึงทำการรวม 3 ส่วนของเสาเข้า ด้วยกัน ดังรูปที่ 4.9

Materials Strength Sects Compound Inelastic Strength Sects Compound Costs Status Status Saved Saved Saved Status Saved Chock Save As Delete Section Properties Cotical Area Out Calculate Status Saved Save As Delete Sortical Area Odd Calculate Status Saved Save As Delete Sortical Area Odd Calculate Section Properties Sortical Area Odd Torsional Inertia 24304E-04 Shear Area along Axis 2 Coston Axis 3 13333E-04 Shear Area along Axis 3 Delete Section Properties Export Components Export Components Material Stiffness Young's Modulus 2116662E+C Poisson's Ratio 18 Shear Modulus = 8968900	CO	MPONENT PROPERT	IES			
Inelastic Elastic Type Concrete Section Name Choose type and name to edit an existing section. Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and name to Image: Choose type and the properties of the above dimensions, press this buttom. Image: Choose type and the properties after they have been calculated. Status Saved Section Properties Image: Choose type and type	Materials	Strength Sects	Compound	Stiffness, Dimensions	Inelastic Strength	Elastic Strength
Shape and Dimensions Shape and Dimensions Shape and Dimensions Shape and Dimensions Section Shape Rectangle B Purge Rename Text Length Unit m Force Unit Kin Status Saved Saved Saved Section Properties for the above dimensions, press this button. Check Save As Detect Symmetry © Yes No Shape and Dimensions Section Properties of the above dimensions, press this button. Calculate Section Properties Status Saved Save Save As Detect Symmetry © Yes No Material Stiffness Young's Modulus 2:116662E+C Poisson's Ratio Texper Modulus = (8368900)	Inelastic	Elastic	Cross Sects.			
Section Shape Rendit an existing section. Name Check Save Status Save Save Symmetry Check Save Symmetry Check Save As Symmetry Section Properties <td>Type Column, Rein</td> <td>forced Concrete Sectio</td> <th>n 🔹 🛃</th> <td>Shape and Dimensions</td> <td></td> <td></td>	Type Column, Rein	forced Concrete Sectio	n 🔹 🛃	Shape and Dimensions		
Name C1 Import Cmech Import Import Export Cmech Import Import <td< td=""><td>🗙 New 🗋</td><td>Choose type and na edit an existing secti</td><th>meto on.</th><td>Section Shape Rectangle</td><td>↓ 8</td><td>Axis 2</td></td<>	🗙 New 🗋	Choose type and na edit an existing secti	meto on.	Section Shape Rectangle	↓ 8	Axis 2
Import Components Export Components Check components of this type. Import	Name C1		<u> </u>	B .2	D .2	D
Length Unit m Force Unit KN Status Saved If you with, you can edit the properties for the above dimensions, press this button. Calculate Status Saved Save As Delete Axial Area 0.4 To raional Inertia 2.4304E-04 Symmetry © Yes © No Yes C No Shear Area along Axis 2 0.33333 Bending Inertia about Axis 2 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 0.033333 Bending Inertia about Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 0.033333 Bending Inertia about Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 0.033333 Bending Inertia about Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.03338E-04 Shear Area along Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.03338E-04 Shear Area along Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.03338E-04 Shear Area along Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.03338E-04 Shear Area along Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.0338E-04 Shear Area along Axis 3 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 1.0338E-04 Shear Area along Axis 3 1.0338E-04 Youn	B Purge	Rename Text for	filter. Filter			B
Status Saved Save As Delete Symmetry © Yes No © Yes No Shear Area along Axis 2 0.33333 Bending Inetia about Axis 2 1.3338E-04 Shear Area along Axis 3 0.33333 Bending Inetia about Axis 3 1.13338E-04 Shear Area along Axis 3 0.33333 Bending Inetia about Axis 3 1.13338E-04 Shear Area along Axis 3 0.33333 Bending Inetia about Axis 3 1.13338E-04 Shear Area along Axis 3 0.33333 Bending Inetia about Axis 3 1.13338E-04 Shear Area along Axis 3 0.33333 Bending Inetia about Axis 3 1.13338E-04 Shear Area along Axis 3 1.13338E-04 <	Length U	Init m Force Uni	t kN	To calculate the section prop If you wish, you can edit the p	arties for the above dimensions, press th roperties after they have been calculate	is button. d. Calculate
Check Save As Delete Symmetry Import Components First Components Import Components of hill types. Import	Status Saved.					
Symmetry Import Components Import Lomponents Import Lomp	Check	Save Save	As Delete	Section Properties Axial Area	.04 To	sional Inertia 2.4304E-04
Shear Area along Axis 3 033333 Bending Inettia about Axis 3 1.3333E-04 Shear Area along Axis 3 000000000000000000000000000000000000		Symmet	ry (m. C.N.	Shear Area along Axis 2	.033333 Bending Inertia	about Axis 2 1.3333E-04
Shear area = 0 means no shear deformation. Material Stiffness Young's Modulus 2:116662E+C Poisson's Ratio 18 Shear Modulus = (8968900) Import Components Export Components Import C All components of all types. Import				Shear Area along Axis 3	.033333 Bending Inertia	about Axis 3 1.3333E-04
Material Stiffness Young's Modulus [2:116662E+C Poisson's Ratio 18 Shear Modulus = [8968900 Import Components This type. All components of all types.				Shear area =	0 means no shear deformation.	
Young's Modulus 2.116662E+C Poisson's Ratio 18 Shear Modulus = (8568900) Import Components Export Components Import For all components of all types. Import				Material Stiffness		
Import Components Export Components © Selected components of this type. Import C All components of all types. Import				Young's Modulus 2.116662E-	C Poisson's Ratio .18 She	ar Modulus = 8968900
Import Components Export Components Selected components of this type. All components of all types.						
Import Components Export Components © Selected components of this type. Import						
Import Components Export Lomponents © Selected components of this type.						
Selected components of this type. Import All components of all types.	Import Compor	nents Exp	ort Components			
	 Selected co All components 	omponents of this type. ents of all types.	Import			

รูปที่ 4.6 การหาแผนภาพ P-M ในโปรแกรม spColumn

รูปที่ 4.7 การกำหนดค่าแรงและการเสียรูปของจุดหมุนพลาสติกในโปรแกรม Perform3D

รูปที่ 4.8 การกำหนด Yield Surface ในเสาของโปรแกรม Perform3D

รูปที่ 4.9 การรวมพฤติกรรมของเสาในโปรแกรม Perform3D

4.1.2 การจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

การจำลองพฤติกรรมไม่เชิงเส้นของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ทำโดยใช้ ชิ้นส่วนประเภทลูกตุ้มเสียดทาน (Friction pendulum) โดยคำนวณค่าสติฟเนสของกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานตามสมการที่ 4.1 โดยกำหนดให้วัสดุเป็นคอนกรีตมีค่า E เท่ากับ 2.11×10⁷, ν เท่ากับ 0.18 กำหนดให้กำแพงสูง 3 เมตร ยาว 4 เมตร หนา 0.1 เมตร โดยสามารถ คำนวณค่า K0 เท่ากับ 61294.4 kN/m ดังแสดงในรูปที่ 4.10 และกำหนดให้ระนาบที่ชิ้นส่วนเกิด การเลื่อนนไถลอยู่บริเวณฐานของชิ้นส่วนดังแสดงในรูปที่ 4.11

$$k = \frac{1}{\frac{h_{eff}^3}{3E_m I_g} + \frac{h_{eff}}{A_v G_m}}$$
(4.1)

กำหนดให้ค่าสัมประสิทธิแรงเสียดทานของกำแพงมีค่าเท่ากับ 0.42 และค่าน้ำหนักของ ตัวกำแพงกำหนดให้เป็นแรงในแนวดิ่งกระทำบนชิ้นส่วนโดยสมมุติให้หน่วยน้ำหนักของกำแพงมี ค่าเท่ากับ 1000 กก./ลบ.ม. สามารถคำนวณน้ำหนักของกำแพงแต่ละแผ่นมีค่าเท่ากับ 11.77 kN ดังแสดงในรูปที่ 4.12 และ

รูปที่ 4.10 การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเสียรูปของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานในโปรแกรม Perform3D

รูปที่ 4.11 การกำหนดระนาบการเลื่อนไถลของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

รูปที่ 4.12 การกำหนดน้ำหนักของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานในโปรแกรม Perform3D

4.1.3 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง

อาคารตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทตามแนวทางในการ สร้างแบบจำลองคืออาคารแบบโครงเฟรมที่มีการจำลองชิ้นส่วนเสาและคาน ชิ้นส่วนโครงสร้าง อื่นๆคิดเป็นมวลและน้ำหนักที่กระทำต่อชิ้นส่วนต่างๆเท่านั้น กำหนดให้โครงสร้างมีอัตราส่วน ความหน่วง, ξ เท่ากับ 2% และอีกอาคารหนึ่งซึ่งมีการจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ไปในโครงสร้างด้วย โดยอาคารนี้จะมีการคิดอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่า, ξ_{eq} เท่ากับ 1.19% ค่าคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างทั้งสองที่คำนวณได้จากโปรแกรม Perform3D แสดงได้ตามตารางที่ 4.2 โดยทิศทางที่สนใจในงานวิจัยนี้คือคาบการสั่นไหวใน ทิศทาง H2 โดยอาคารที่ไม่มีกำแพงมีคาบเท่ากับ 0.9696 วินาที และอาคารที่มีกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานมีคาบเท่ากับ 0.4749 วินาที โดยการเคลื่อนตัวในโหมดการเคลื่อนที่ในทิศทาง H2 ของอาคารที่ไม่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานแสดงในรูปที่ 4.13 และการเคลื่อนตัวใน โหมดการเคลื่อนที่ในทิศทาง H2 ของอาคารที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานแสดงในรูปที่ 4.14

อาคาร	โหมดการสั่น	คาบ (วินาที)	พิสพา เหล้อ	Mass Participation (%)		
				H1	H2	
ไม่มี กำแพง	1	1.218	โหมดการเคลื่อนตัวในแนว H1	61.85	0	
	2	0.9696	โหมดการเคลื่อนตัวในแนว H2	0	59.59	
	3	0.859	โหมดการบิด	5.20	0	
มีกำแพง	1	1.088	โหมดการเคลื่อนตัวในแนว H1	67.89	0	
	2	0.4942	โหมดการบิด	0.79	0	
	3	0.4749	โหมดการเคลื่อนตัวในแนว H2	0	67.71	

ตารางที่ 4.2 ค่าคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างจากโปรแกรม Perform3D

รูปที่ 4.13 โหมดการเคลื่อนตัวในทิศทาง H2 ของอาคารที่ไม่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

รูปที่ 4.14 โหมดการเคลื่อนตัวในทิศทาง H2 ของอาคารที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

4.1.4 การวิเคราะห์โครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว

เมื่อทำการสร้างแบบจำลองเรียบร้อยแล้ว จึงทำการวิเคราะห์โครงสร้างอาคารตัวอย่าง ทั้ง 2 หลังด้วยวิธีสถิตศาสตร์ไร้เชิงเส้น และ พลศาสตร์ไร้เชิงเส้น โดยจะใช้ผลรวมแรงในการ วิเคราะห์ตามมาตรฐาน ASCE41 (2013) คือ 1.0D+0.25L+E โดยที่ D คือ น้ำหนักบรรทุกคงที่ L คือ น้ำบรรทุกจร และ E คือ แรงแผ่นดินไหว โดยแรงแผ่นดินไหวจะใช้คลื่นแผ่นดินไหวที่ได้ทำการ ปรับขนาดความรุนแรงตามสเปกตรัมผลตอบสนองตามมาตรฐานมยผ.1302 (2552) โดยจะ ระดับความรุนแรงของคลื่นแผ่นดินไหวคือแผ่นดินไหวรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา พิจารณา 2 (Maximum considered earthquake, MCE) โดยมีความน่าจะเป็นที่จะเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง กว่าระดับที่พิจารณา (Probability of exceedance) เท่ากับร้อยละ 2 ในช่วงเวลา 50 ปี และอีก ระดับความรุนแรงคือแผ่นดินไหวสำหรับการออกแบบ (Design basis earthquake, DBE) โดยมี ระดับความรุนแรงเป็น 2 ใน 3 ของแผ่นดินไหวรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา ในการวิเคราะห์โครงสร้าง ภายใต้แรงแผ่นดินไหวในหนึ่งคลื่นจะใส่คลื่นแผ่นดินไหวเข้าไปกระทำกับโครงสร้างทิศทางเดียว คือ ทิศทางแกน H2 โดยจะเลือกคลื่นส่วนประกอบในแนวนอนของแต่ละคลื่นที่มีค่าความเร่งผิว ดินสูงสุด (Peak ground acceleration, PGA) ที่มากที่สุดเข้าทางแกนที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานให้กับอาคารคือ แกน H2 ในการวิเคราะห์กำหนดให้โครงสร้างที่ไม่มี การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีอัตราส่วนความหน่วง, ζ เท่ากับ 2% และอีก อาคารหนึ่งซึ่งมีการจำลองกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานไปในโครงสร้างอาคารตัวอย่างด้วย โดยอาคารนี้จะมีการคิดค่าอัตราส่วนความหน่วงเทียบเท่า, $\xi_{\scriptscriptstyle eq}$ เท่ากับ 1.19% และได้เลือกใช้ ความละเอียดในการวิเคราะห์ (Time step) ทุกๆ 0.0005 วินาที

4.2 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์โครงสร้างวิธีพลศาสตร์ไร้เชิงเส้นตามมาตรฐาน ASCE41 (2013) กำหนดว่าถ้าทำการวิเคราะห์โดยใช้คลื่นแผ่นดินไหวน้อยกว่า 7 คลื่น ค่าการตอบสนองสูงสุดของ โครงสร้างที่ทำการวิเคราะห์จากทุกคลื่นจะถูกนำมาใช้ในการพิจารณาออกแบบ แต่ถ้าทำการ วิเคราะห์โดยใช้คลื่นแผ่นดินไหวมากกว่าหรือเท่ากับ 7 คลื่น ค่าการตอบสนองของโครงสร้างที่ทำ การวิเคราะห์จากทุกคลื่นจะถูกนำเฉลี่ยเพื่อใช้ในการพิจารณาออกแบบ

งานวิจัยชิ้นนี้จึงเลือกคลื่นแผ่นดินไหวที่บันทึกได้จากแผ่นดินไหวในอดีตจากฐานข้อมูล ของ PEER (Pacific earthquake engineering research center) จำนวน 12 คลื่น โดยคลื่น แผ่นดินไหวที่เลือกพยายามให้มีความสอดคล้องกับสเปกตรัมตอบสนองของอาคารตัวอย่างดัง แสดงในตารางที่ 4.3 ในแต่ละคลื่นประกอบไปด้วยคลื่นในแนวตั้งฉากกับรอยเลื่อน (FN) และ ขนานกับรอยเลื่อน (FP) หากคลื่นในแกนใดมีความเร่งสูงสุดของ พื้นดิน (Peak ground acceleration-PGA) มากกว่า กำหนดให้นำคลื่นนั้นมากระทำกับอาคารในแกนที่จำลองกำแพงซึ่ง เป็นแกนหลัก

NGA No.	เหตุการณ์แผ่นดินไหว	ป	สถานีรังวัด	Mw	ระยะทาง (km)	Vs30 (m/s)	PGA (g)
169	Imperial Valley-06	1979	Delta	6.53	22.0	274.5	0.32
175	Imperial Valley-06	1979	El Centro Array #12	6.53	17.9	196.9	0.14
186	Imperial Valley-06	1979	Niland Fire Station	6.53	35.6	207.5	0.09
187	Imperial Valley-06	1979	Parachute Test Site	6.53	12.7	348.7	0.19
189	Imperial Valley-06	1979	SAHOP Casa Flores	6.53	9.6	338.6	0.46
457	Morgan Hill	1984	Gilroy Array #3	6.19	13.0	349.9	0.26
548	Chalfant Valley-02	1986	Benton	6.19	21.6	271.4	0.20
549	Chalfant Valley-02	1986	Bishop-LADWP South St	6.19	14.4	271.4	0.23
718	Superstition Hills-01	1987	Wildlife Liquef. Array	6.22	17.6	207.5	0.15
719	Superstition Hills-02	1987	Brawley Airport	6.54	17.0	208.7	0.16
880	Landers	1992	Mission Creek Fault	7.28	27.0	345.4	0.13
882	Landers	1992	North Palm Springs	7.28	26.8	345.4	0.13

ตารางที่ 4.3 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา

1. คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.53 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 100 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.32g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงใน รูปที่ 4.15 และรูปที่ 4.16

รูปที่ 4.15 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

รูปที่ 4.16 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

2. คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.53 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 39 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.14g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.17 และรูปที่ 4.18

รูปที่ 4.17 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

รูปที่ 4.18 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

3. คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.53 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 40 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.09g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.19 และรูปที่ 4.20

Imperial Valley-06, Niland Fire Station

รูปที่ 4.19 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

รูปที่ 4.20 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

4. คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.53 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 40 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.09g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.21 และรูปที่ 4.22

รูปที่ 4.21 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

รูปที่ 4.22 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

5. คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.53 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 15.71 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุด เท่ากับ 0.19g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.23 และรูปที่ 4.24

รูปที่ 4.23 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

รูปที่ 4.24 คลื่นแผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

6. คลื่นแผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.19 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 40 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.26g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.25 และรูปที่ 4.26

รูปที่ 4.25 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

รูปที่ 4.26 คลื่นแผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.19 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 40 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.20g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.27 และรูปที่ 4.28

รูปที่ 4.27 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

รูปที่ 4.28 คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

8. คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.19 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 40 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.23g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.29 และรูปที่ 4.30

รูปที่ 4.29 คลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

รูปที่ 4.30 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

9. คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.22 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 30 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.15g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.31 และรูปที่ 4.32

รูปที่ 4.31 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

รูปที่ 4.32 คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

10. คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 6.54 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 22 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.16g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.33 และรูปที่ 4.34

Superstition Hills-02, Brawley Airport

รูปที่ 4.33 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

รูปที่ 4.34 คลื่นแผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

11. คลื่นแผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 7.28 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 70 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.13g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.35 และรูปที่ 4.36

Landers, Mission Creek Fault

รูปที่ 4.35 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)

รูปที่ 4.36 คลื่นแผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

12. คลื่นแผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

เป็นคลื่นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความรุนแรงระดับ 7.28 ตาม มาตราโมเมนต์แมกนิจูด โดยเกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน 70 วินาที มีความเร่งที่ฐานสูงสุดเท่ากับ 0.13g สเปกตรัมและความถี่ของคลื่นแสดงในรูปที่ 4.37 และรูปที่ 4.38

รูปที่ 4.37 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

รูปที่ 4.38 คลื่นแผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992) ในแนวแกนหลักและแนวแกนรอง

4.3 การปรับขนาดคลื่นแผ่นดินไหว

การเลือกชุดข้อมูลคลื่นแผ่นดินไหวเพื่อทำการวิเคราะห์โครงสร้างด้วย วิธีวิเคราะห์การ ตอบสนองแบบประวัติเวลาตามมาตรฐาน ASCE41-13 กำหนดให้ทำการวิเคราะห์ด้วยชุดข้อมูล คลื่นความเร่งผิวดินไม่ต่ำกว่า 3 ชุด โดยในแต่ละชุดประกอบไปด้วยคลื่นในแนวราบ 2 ทิศทาง การ ้ ปรับขนาดคลื่นแผ่นดินไหวกระทำโดยการหาสเปกตรัมตอบสนองของคลื่นแนวราบข้างต้น โดย จากนั้นทำการหาผลรวมของสเปคตรัมตอบสนองของคลื่นใน พิจารณาให้มีความหน่วง 5% แนวราบ 2 คลื่นดังกล่าวโดยวิธีการรวมผลด้วยการคำนวณค่ารากที่สองของผลรวมค่ายกกำลังสอง (SRSS) จากนั้นทำการหาค่าตัวคูณปรับค่า (Scaled factor) ที่ทำให้ค่าเฉลี่ยของสเปคตรัม ตอบสนอง SRSS ของข้อมูลทั้งหมดที่ทำการพิจารณามีค่าสูงกว่าสเปคตรัมเป้าหมาย (Target response spectrum) ในทุกช่วงคาบของสเปคตรัมการตอบสนองตั้งแต่ 0.2T₁ จนถึง 1.5T₁ โดย เป็นค่าคาบพื้นฐานของอาคารที่พิจารณา การกำหนดสเปคตรัมเป้าหมายในงานวิจัยนี้ Τı กำหนดให้สเปคตรัมเป้าหมายมีค่าตามค่าสเปคตรัมตอบสนองของพื้นที่ อ.เมือง จ.เชียงราย ตาม มาตรฐาน มยพ. 1302 โดยเป็นความเร่งตอบสนองเชิงสเปคตรัมของแผ่นดินไหวสำหรับออกแบบ (Design basis earthquake, DBE)

รูปที่ 4.39 สเปคตรัมตอบสนอง SRSS ที่คุณปรับค่าแล้ว

ในงานวิจัยนี้ทำการศึกษาอาคารตัวอย่าง 2 อาคารคืออาคารแบบโครงเฟรมและอาคาร ที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานโดยอาคารทั้งสองมีคาบพื้นฐานในทิศทางที่ พิจาณาเท่ากับ 0.97 วินาที และ 0.47 วินาทีตามลำดับ เมื่อทำการคูณปรับค่าผลตอบสนองใน แนวราบของแต่ละชุดข้อมูลและทำการหาค่าผลตอบสนองแบบ SRSS ของแต่ละชุดข้อมูล สามารถแสดงสเปคตรัมตอบสนอง SRSS ของชุดข้อมูลคลื่นแผ่นดินไหวที่พิจารณาทั้งหมดได้ดังรูป ที่ 4.39

เมื่อทำการหาค่าเฉลี่ยสเปคตรัมตอบสนอง SRSS ที่คูณปรับค่าแล้วของชุดข้อมูลทั้งหมด พบว่า ค่าเฉลี่ยสเปคตรัมตอบสนองของชุดข้อมูลทั้งหมดที่พิจารณามีค่าสูงกว่าสเปคตรัมเป้าหมาย ในช่วงคาบ 0.2T₁ จนถึง 1.5T₁ ในทุกคาบพื้นฐานของอาคารทั้ง 2 ดังแสดงในรูปที่ 4.40

83
บทที่ 5 การเสริมประสิทธิภาพอาคารด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

การวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างใช้โปรแกรม Perform3D เพื่อทำการศึกษา ประสิทธิภาพในการเสริมสมรรถนะต้านทานแผ่นดินไหวของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยทำการศึกษาพฤติกรรมของอาคารด้วยวิธีสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear static procedure) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ผลักอาคาร (Push over analysis) และวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic analysis) แบบประวัติเวลา (Time history analysis)

ในการออกแบบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นมีคุณสมบัติที่สามารถปรับได้อยู่ 2 ค่าคือค่าสัมประสิทธิการเสียดทานระหว่างพื้นผิวโลหะโดยในงานวิจัยนี้จะสมมุติให้สัมประสิทธิ การเสียดทานมีค่าคงที่เท่ากับ 0.42 และค่าหน่วยน้ำหนักของกำแพง การพิจารณาพฤติกรรมของ อาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของ อาคารตัวอย่างที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงและติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานโดยมีการ เปลี่ยนค่าแรงเสียดทานในกำแพงทั้งหมด 5 ค่า โดยกำหนดให้ค่าแรงเสียดทานมีค่าแปรเปลี่ยน ตามหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 500, 1000, 1500, 2000 และ 2500 กก./ลบ.ม.ตามลำดับ ในการศึกษา ผลกระทบของค่าแรงเสียดทานที่มีผลต่อพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างนั้น ไม่ได้พิจารณาการ เปลี่ยนแปลงมวลของโครงสร้างเนื่องจากกำแพง โดยสมมุติมวลของโครงสร้างคงคิดจากกรณีที่ กำแพงมีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 1000 กก./ลบ.ม.

5.1 พฤติกรรมของอาคารภายใต้การวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น

ในการวิเคราะห์แบบ Push over งานวิจัยนี้ให้แรงกระทำกับโครงสร้างในทิศทางตาม แนวกำแพง โดยมีรูปแบบการกระจายแรงแบบคงที่ตลอดความสูง ดังแสดงในรูปที่ 5.1 โดย กำหนดให้โปรแกรม Perform3D หยุดทำการวิเคราะห์เมื่อค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงกว่า 5%

ผลการวิเคราะห์แสดงในรูปที่ 5.2 โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนที่ฐานและ การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคาร พบว่าในช่วงเริ่มต้นอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบ เสียดทานจะมีค่าสติฟเนสเริ่มต้น (Initial stiffness) สูงกว่าอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานเนื่องจากอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งกำแพงไม่ได้พิจารณาผลของสติฟเนสของกำแพง อาคารในการวิเคราะห์ หลังจากการวิเคราะห์ผ่านไปจนถึงจุดที่กำแพงเกิดการเลื่อนตัว พบว่าค่า สติฟเนสของอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าลดลงจนมีค่าใกล้เคียงกับ อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งกำแพงโดยค่าสติฟเนสของอาคารสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 5.1

รูปที่ 5.1 รูปแบบการให้แรงด้านข้างกับอาคาร

ค่าแรงเฉือนที่ฐานและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคาร ณ จุดที่กำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานเกิดการเลื่อนตัว สามารถพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ในรูปที่ 5.2 เมื่อค่าสติฟเนส ของอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าใกล้เคียงกับ ค่าสติฟเนสของ อาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงเนื่องจากสติฟเนสของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานหลังการ เลื่อนตัวมีค่าเข้าใกล้ 0 โดยจุดที่ค่าสติฟเนสทีค่าใกล้เคียงกันแสดงได้ตามรูปที่ 5.2 โดยพบว่า ค่าแรงเฉือนที่ฐานและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารมีค่าสูงขึ้นโดยแปรผันตามค่าแรงเสียด ทานที่ออกแบบไว้

รูปที่ 5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนที่ฐานและการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคาร

ค่าแรงเฉือนที่ฐานสูงสุดของอาคารมีค่าเพิ่มสูงขึ้นโดยแปรผันตามค่าแรงเสียดทานแต่ ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดจะลดลงโดยแปรผกผันกับค่าแรงเสียดทาน โดยอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะมีค่าแรงเฉือนที่ฐานสูงสุดสูงกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงในทุก ค่าแรงเสียดทาน และค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบ เสียดทานจะมีค่าต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงในทุกค่าแรงเสียดทาน โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.1

	สติฟเนส (kN/m)		เมื่อเกิด	การเลื่อนตัว	แรงเจี้	วื่อนสูงสุด
		หลังเลื่อน	แรงเฉือน	การเคลื่อนที่	แรงเฉือน	การเคลื่อนที่
	เริ่มต้น	ตัว	(kN)	สัมพัทธ์ (%)	(kN)	สัมพัทธ์ (%)
ไม่มีกำแพง	5.33E+06	5.33E+06	-	-	862.32	0.59%
Self-weight 0.5	1.62E+07	5.84E+06	221.57	0.04%	923.43	0.49%
Self-weight 1.0	1.42E+07	5.92E+06	350.18	0.05%	979.71	0.44%
Self-weight 1.5	1.51E+07	5.92E+06	520.67	0.08%	1037.53	0.42%
Self-weight 2.0	1.53E+07	5.92E+06	677.99	0.10%	1096.13	0.40%
Self-weight 2.5	1.54E+07	5.75E+06	870.84	0.13%	1154.73	0.39%

ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์อาคารด้วยวิธีสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น

การตรวจสอบน้ำหนักของอาคารโดยการหาค่าแรงปฏิกิริยาที่ฐานของอาคารตัวอย่างใน ทุกกรณีแสดงในตารางที่ 5.2 โดยน้ำหนักของอาคารมีค่าเพิ่มขึ้นโดยแปรผันตามแรงกดที่กระทำ บนกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Samani และ คณะ (2015) จึงทำการกำหนดค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (Normalize friction force, η) ดังสมการที่ 5.1

= ผลรวมของค่าแรงเสียดทานในกำแพงในชั้นที่ 1

$$\eta = \frac{f_{s1}}{w} \tag{5.1}$$

โดย

 f_{s1}

w

= น้ำหนักของอาคาร

ค่า η ของอาคารตัวอย่างสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.2

a	0 e	1 A	9 1	,	•
mngn.991 5 7	าเาหาเกลาดารเ	าลงดาแรงเสยต	ลจภาจเป็จเสจไจ	เาตรฐาง (ท	)
VIJJJNVIJ.Z	B V B E F J B	6610FJ J66 JN6610V	JVJ J 1666 J UL	]V] J U] LJ (I]	/
			91	d3	

	ไม่มี	Self-	Self-	Self-	Self-	Self-
	11.111MA	weight 0.5	weight 1.0	weight 1.5	weight 2.0	weight 2.5
น้ำหนักอาคาร (kN)	5940	5294	5624	5953	6283	6612
η	-	0.017	0.031	0.044	0.056	0.067

ลักษณะการวิบัติในเสาจากการวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้นพบว่าในทุกอาคาร เกิดการวิบัติในเสาบริเวณชั้น 2 ดังแสดงในรูปที่ 5.3 และรูปที่ 5.4 โดยเสามีความเสียหายถึงระดับ รุนแรงเกือบพังทลาย (Collapse prevention, CP) โดยพบว่าเสาจะเริ่มเสียหายจากบริเวณเสา ต้นริมอาคารและกระจายตัวไปจนทั่วทั้งชั้นที่เกิดความเสียหาย อาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงจะมีความ เสียหายถึงระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ในเสาบริเวณชั้นที่ 2 ทุกต้น ในขณะที่อาคารที่มีการ ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะมีปริมาณเสาที่เกิดความเสียหายต่ำกว่าโดย เสาทุกต้น ในชั้นที่ 2 มีขนาด 0.2x0.25 ม.ปริมาณเหล็กเสริมและจำนวนเสาที่เกิดความเสียหายสามารถสรุป ได้ตามตารางที่ 5.3 โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นทำให้ปริมาณความเสียหายระดับรุนแรง เกือบพังทลาย (CP) ในเสาอาคารตัวอย่างลดลง โดยการเพิ่มแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (*ŋ*) ให้ สูงกว่า 0.056 (Slip load 2.0) อาจไม่มีความแตกต่างในประสิทธิภาพในการต้านทานแผ่นดินไหว ของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมากนัก

รูปที่ 5.3 รูปแบบความเสียหายระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ในเสาอาคารตัวอย่างที่ไม่มีการติดตั้งกำแพง

รูปที่ 5.4 รูปแบบความเสียหายระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ในเสาอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทาน

	C2	C3	C4	C5	% เสาที่ เสียหาย
เหล็กเสริมหลัก	4DB16	4DB20	4DB20	6DB20	
% เหล็กเสริม	1.61%	2.51%	2.51%	3.77%	
ไม่มีกำแพง	6	8	3	3	100%
Slip load 0.5	3	5	2	2	60%
Slip load 1.0	3	5	2	2	60%
Slip load 1.5	3	4	1	1	45%
Slip load 2.0	3	3	1	1	40%
Slip load 2.5	3	3	1	1	40%

ตารางที่ 5.3 ความเสียหายที่เกิดในเสาอาคารตัวอย่างจากการวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น

5.2 ผลตอบสนองและความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับออกแบบ

ในการวิเคราะห์หาผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างโดยโปรแกรม Perform3D ด้วย วิธีการวิเคราะห์พลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic procedure) โดยใช้วิธีแบบประวัติ เวลา (Time history analysis) ทำการคำนวณผลการตอบสนองของอาคารตัวอย่างที่ทุกช่วงขณะ เวลา ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 12 คลื่น โดยเลือกใช้ความละเอียดในการวิเคราะห์ (Time step) เท่ากับ 0.0005 วินาที ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมในการลดความคลาดเคลื่อนของผลการ วิเคราะห์โครงสร้างที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก และพิจารณาผลของพฤติกรรมแบบ $P - \Delta$ จากน้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งรวมเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย

ศึกษาโดยให้แผ่นดินไหวกระทำกับโครงสร้างในแกนเดียวคือทิศทาง H2 ซึ่งเป็นทิศทาง ที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ทำการเปรียบเทียบผลตอบสนองของอาคารที่ไม่ ติดตั้งกำแพง และอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานโดยมีการเพิ่มค่าแรงเสียดทาน ในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยกำหนดให้ค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) มีค่า เท่ากับ0.017, 0.031, 0.044, 0.056 และ 0.067 ตามลำดับ

5.2.1 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่าง

5.2.1.1 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.20g พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ โดยพบว่าอาคารที่ไม่ ติดตั้งกำแพงมีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย ในขณะที่อาคารที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายในเสาลงมาได้ โดยไม่มีเสาที่มีความเสียหาย ถึงระดับพังทลาย

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.5 โดยพบว่าอาคารที่ไม่ ติดตั้งกำแพงเกิดการพังทลายของอาคารโดยค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 89.6 มิลลิเมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัว ที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคาร ลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับ กำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้น หลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 59.71% ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดัง ตารางที่ 5.4

รูปที่ 5.5 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-169	0.0896	
FW0.5-169	0.0542	39.52
FW1.0-169	0.0503	43.87
FW1.5-169	0.0430	52.00
FW2.0-169	0.0409	54.42
FW2.5-169	0.0361	59.71

ตารางที่ 5.4 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

รูปที่ 5.6 และรูปที่ 5.7 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 2.59% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.52% ถึง 1.12% ดังแสดงตามตารางที่ 5.5 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 80.07%

รูปที่ 5.6 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

ตารางที่ 5.5 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

Sec. 182		
Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-169	2.59	9
FW0.5-169	1.12	56.82
FW1.0-169	0.86	66.65
FW1.5-169	0.66	74.63
FW2.0-169	0.58	77.53
FW2.5-169	0.52	80.07

91

5.2.1.2 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.24g พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานใน กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ โดยพบว่า อาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย ในขณะที่อาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายในเสาลงมาได้ โดยไม่มีเสาที่มีความ เสียหายถึงระดับพังทลาย ยกเว้นอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มี ค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเทียบเท่ากับ 500 กก./ลบ.ม. ($\eta = 0.017$) พบว่ามีความเสามีความเสียหายถึงระดับพังทลาย เนื่องจากอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีคาบการสั่นของอาคารที่ต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพง และสเปคตรัม ตอบสนองของคลื่นแผ่นดินไหวในช่วงคาบของอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานมีค่าความเร่งที่สูงกว่าเมื่อเทียบอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพง

รูปที่ 5.8 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.8 โดยพบว่าอาคารที่ไม่ ติดตั้งกำแพงเกิดการพังทลายของอาคารโดยค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 81.7 มิลลิเมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัว ที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคาร ลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับ กำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้น หลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 50.73% ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดัง ตารางที่ 5.6

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-175	0.0817	
FW0.5-175	0.1023	-25.19
FW1.0-175	0.0816	0.15
FW1.5-175	0.0635	22.35
FW2.0-175	0.0468	42.71
FW2.5-175	0.0403	50.73

ตารางที่ 5.6 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

รูปที่ 5.9 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

รูปที่ 5.9 และรูปที่ 5.10 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 2.05% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.60% ถึง 2.46% ดังแสดงตามตารางที่ 5.7ตารางที่ 5.5 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน ที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 70.79%

รูปที่ 5.10 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, El Centro Array #12 (1979)

ตารางที่ 5.7	ค่าการเคลื่อนตัวสั	ัมพัทธ์สูงสุดขอ [ุ]	งอาคารตัวอย่าง	เภายใต้แผ่น	เดินไหว
	Imperial Valley	-06, El Centro	o Array #12 (1	1979)	

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-175	2.05	
FW0.5-175	2.46	19.98
FW1.0-175	1.56	24.08
FW1.5-175	1.19	41.91
FW2.0-175	0.84	58.88
FW2.5-175	0.60	70.79

5.2.1.3 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.23g พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานใน กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ โดยพบว่า อาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย ในขณะที่อาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายในเสาลงมาได้ โดยไม่มีเสาที่มีความ เสียหายถึงระดับพังทลาย

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.11 โดยพบว่าอาคารที่ ไม่มีการติดตั้งกำแพงเกิดการพังทลายของอาคาร โดยค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 78.7 มิลลิเมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของ อาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทาน เทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 20.59% ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาสูงสุดของทุก อาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.8

รูปที่ 5.11 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

ตารางที่ 5.8 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

6

5

4

Story

2

1

0

0.00

0.02

Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

รูปที่ 5.12 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

Displacement (m)

0.06

0.04

disp-FW1.5-186 disp-FW2.0-186

disp-FW2.5-186

0.10

0.08

รูปที่ 5.12 และรูปที่ 5.13 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ้ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2×0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ้ ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ้ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 2.48% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง ้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.96% ถึง 1.68% ดังแสดงตามตารางที่ 5.9 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (*ท* =0.067) สามารถลด ้ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 59.08%

ตารางที่ 5.9 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Niland Fire Station (1979)

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-186	2.48	อัย
FW0.5-186	1.68	32.06
FW1.0-186	1.18	52.47
FW1.5-186	1.11	55.27
FW2.0-186	0.96	61.31
FW2.5-186	1.01	59.08

5.2.1.4 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.39g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่มี ความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.14 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 73.1 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 39.85% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.10

รูปที่ 5.14 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-187	0.0731	
FW0.5-187	0.0718	1.75
FW1.0-187	0.0589	19.49
FW1.5-187	0.0483	33.88
FW2.0-187	0.0414	43.33
FW2.5-187	0.0440	39.85

ตารางที่ 5.10 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

รูปที่ 5.15 และรูปที่ 5.16 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.57% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.22% ถึง 1.35% ดังแสดงตามตารางที่ 5.11 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 56.17%

รูปที่ 5.15 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

ตารางที่ 5.11 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-187	1.57	อัย
FW0.5-187	1.35	14.15
FW1.0-187	0.88	44.09
FW1.5-187	0.63	59.83
FW2.0-187	0.62	60.56
FW2.5-187	0.69	56.17

Imperial Valley-06, Parachute Test Site (1979)

5.2.1.5 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.36g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่มี ความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 4.19 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 88.0 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 47.20% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.12

รูปที่ 5.17 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-189	0.0880	
FW0.5-189	0.0808	8.23
FW1.0-189	0.0637	27.59
FW1.5-189	0.0533	39.45
FW2.0-189	0.0496	43.61
FW2.5-189	0.0465	47.20

ตารางที่ 5.12 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

รูปที่ 5.18 และรูปที่ 5.19 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.66% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.65% ถึง 1.29% ดังแสดงตามตารางที่ 5.13 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 61.00%

รูปที่ 5.18 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

ตารางที่ 5.13 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-189	1.66	9
FW0.5-189	1.29	22.56
FW1.0-189	0.92	44.78
FW1.5-189	0.75	54.98
FW2.0-189	0.69	58.64
FW2.5-189	0.65	61.00

Imperial Valley-06, SAHOP Casa Flores (1979)

5.2.1.6 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.40g พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ โดยพบว่าอาคารที่ไม่ ติดตั้งกำแพงมีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย ในขณะที่อาคารที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายในเสาลงมาได้ โดยไม่มีเสาที่มีความเสียหาย ถึงระดับพังทลาย

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.20 โดยพบว่าอาคารที่ ไม่มีการติดตั้งกำแพงเกิดการพังทลายของอาคาร โดยค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 102.6 มิลลิเมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของ อาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทาน เทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 62.73% ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาสูงสุดของทุก อาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.14

รูปที่ 5.20 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-457	0.1026	
FW0.5-457	0.0712	30.59
FW1.0-457	0.0612	40.28
FW1.5-457	0.0514	49.89
FW2.0-457	0.0440	57.13
FW2.5-457	0.0382	62.73

ตารางที่ 5.14 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

รูปที่ 5.21 และ รูปที่ 5.22 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ ของอาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณ ชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่า การเคลื่อนตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้ง กำแพงมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 2.22% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มี การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.53% ถึง 1.39% ดังแสดงตามตารางที่ 5.15 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มี ค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 76.09%

รูปที่ 5.21 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

ตารางที่ 5.15 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

18.1	0	124
Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-457	2.22	2
FW0.5-457	1.39	a 8 37.49
FW1.0-457	1.12	49.62
FW1.5-457	0.86	61.10
FW2.0-457	0.66	70.16
FW2.5-457	0.53	76.09

Morgan Hill, Gilroy Array #3 (1984)

5.2.1.7 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.25g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่มีความ เสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.23 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 61.2 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 47.08% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.16

รูปที่ 5.23 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-548	0.0612	
FW0.5-548	0.0519	15.13
FW1.0-548	0.0506	17.30
FW1.5-548	0.0434	29.15
FW2.0-548	0.0366	40.10
FW2.5-548	0.0324	47.08

ตารางที่ 5.16 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

รูปที่ 5.24 และรูปที่ 5.25 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.43% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.41% ถึง 1.18% ดังแสดงตามตารางที่ 5.17 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 71.60%

ตารางที่ 5.17 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Benton (1986)

See a second		
Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-548	1.43	9
FW0.5-548	1.18	17.01
FW1.0-548	0.90	36.65
FW1.5-548	0.64	55.08
FW2.0-548	0.49	65.92
FW2.5-548	0.41	71.60

109

5.2.1.8 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.23g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่ มีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.26 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 75.1 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 44.07% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.18

รูปที่ 5.26 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-549	0.0751	
FW0.5-549	0.0734	2.23
FW1.0-549	0.0633	15.64
FW1.5-549	0.0542	27.74
FW2.0-549	0.0478	36.35
FW2.5-549	0.0420	44.07

ตารางที่ 5.18 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

รูปที่ 5.27 และรูปที่ 5.28 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.54% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.63% ถึง 1.29% ดังแสดงตามตารางที่ 5.19 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 59.11%

รูปที่ 5.27 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

รูปที่ 5.28 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

ตารางที่ 5.19 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chalfant Valley-02, Bishop-LADWP South St (1986)

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-549	1.54	9
FW0.5-549	1.29	16.38
FW1.0-549	0.95	38.72
FW1.5-549	0.86	44.10
FW2.0-549	0.76	51.02
FW2.5-549	0.63	59.11

5.2.1.9 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.31g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่ มีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.29 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 57.1 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 21.45% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.20

รูปที่ 5.29 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-718	0.0571	
FW0.5-718	0.0602	-5.46
FW1.0-718	0.0553	3.16
FW1.5-718	0.0497	12.92
FW2.0-718	0.0467	18.19
FW2.5-718	0.0448	21.45

ตารางที่ 5.20 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

รูปที่ 5.30 และรูปที่ 5.31 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.62% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.64% ถึง 1.35% ดังแสดงตามตารางที่ 5.21 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 55.99%

รูปที่ 5.30 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

รูปที่ 5.31 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

ตารางที่ 5.21 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-718	1.62	9
FW0.5-718	1.35	16.54
FW1.0-718	1.07	33.80
FW1.5-718	0.83	48.49
FW2.0-718	0.64	60.46
FW2.5-718	0.71	55.99

Superstition Hills-01, Wildlife Liquef. Array (1987)

5.2.1.10 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.31g พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานใน กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ โดยพบว่า อาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย ในขณะที่อาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดความเสียหายในเสาลงมาได้ โดยไม่มีเสาที่มีความ เสียหายถึงระดับพังทลาย

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.32 โดยพบว่าอาคารที่ ไม่มีการติดตั้งกำแพงเกิดการพังทลายของอาคาร โดยค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 101.2 มิลลิเมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของ อาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทาน เทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η = 0.067) สามารถลดค่าการ เคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 32.44% ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาสูงสุดของทุก อาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.22

รูปที่ 5.32 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-719	0.1012	
FW0.5-719	0.0987	2.46
FW1.0-719	0.0831	17.87
FW1.5-719	0.0705	30.27
FW2.0-719	0.0723	28.56
FW2.5-719	0.0684	32.44

ตารางที่ 5.22 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

รูปที่ 5.32 และ รูปที่ 5.33 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ ของอาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณ ชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่า การเคลื่อนตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้ง กำแพงมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 2.30% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มี การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 1.12% ถึง 1.59% ดังแสดงตามตารางที่ 5.23 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มี ค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 51.19%

รูปที่ 5.33 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

ตารางที่ 5.23 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

N 95.1		12.4
Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)
BF-719	2.30	2
FW0.5-719	1.59	30.72
FW1.0-719	1.29	43.93
FW1.5-719	1.19	48.10
FW2.0-719	1.17	49.05
FW2.5-719	1.12	51.19

5.2.1.11 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.27g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่มีความ เสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.35 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 68.1 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 60.78% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.24

รูปที่ 5.35 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)
Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-880	0.0681	
FW0.5-880	0.0468	31.21
FW1.0-880	0.0358	47.45
FW1.5-880	0.0306	55.08
FW2.0-880	0.0267	60.84
FW2.5-880	0.0267	60.78

ตารางที่ 5.24 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Landers, Mission Creek Fault (1992)

รูปที่ 5.36 และรูปที่ 5.37 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.43% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.33% ถึง 0.90% ดังแสดงตามตารางที่ 5.25 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 76.92%

รูปที่ 5.36 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)

ตารางที่ 5.25 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, Mission Creek Fault (1992)

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)						
BF-880	1.43	/						
FW0.5-880	0.90	37.40						
FW1.0-880	0.49	65.52						
FW1.5-880	0.37	73.81						
FW2.0-880	0.36	74.97						
FW2.5-880	0.33	76.92						

121

5.2.1.12 ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

การวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992) โดยคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak groud acceleration) หลังจากคูณปรับค่าแล้วอยู่ที่ 0.21g พบว่าอาคารตัวอย่างทั้งหมดไม่มีความ เสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย การเพิ่มค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของอาคารได้ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารลดลง

ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.38 โดยพบว่าอาคาร ตัวอย่างทั้งสองไม่เกิดความเสียหายในเสาถึงระดับพังทลาย โดยอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพงมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาอยู่ที่ 79.6 มิลลิเมตร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา การเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารลดลง สำหรับอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η =0.067) สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากที่สุดอยู่ที่ 51.31% ค่าการเคลื่อนตัวที่ ชั้นหลังคาสูงสุดของทุกอาคารแสดงได้ดังตารางที่ 5.26

รูปที่ 5.38 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

Cases	Roof Displacement (m)	Reduction (%)
BF-882	0.0796	
FW0.5-882	0.0718	9.80
FW1.0-882	0.0508	36.15
FW1.5-882	0.0409	48.59
FW2.0-882	0.0396	50.23
FW2.5-882	0.0388	51.31

ตารางที่ 5.26 ค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว

Landers, North Palm Springs (1992)

รูปที่ 5.39 และรูปที่ 5.40 แสดงค่าการเคลื่อนตัวสูงสุดและค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของ อาคารตัวอย่างตามลำดับโดยพบว่าค่าการเคลื่อนตัวบริเวณพื้นชั้นที่ 4 (Story 3) มีค่าการเคลื่อน ตัวของอาคารสูงที่สุด เนื่องจากเสามีการลดขนาดลงเหลือ 0.2x0.2ม. ทุกต้นตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 ขึ้นไป และมีการลดปริมาณเหล็กเสริมลง โดยพบว่าค่าแรงเสียดทานที่สูงขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อน ตัวและค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของอาคารลดลงตามลำดับ โดยอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงมีค่า การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ 1.69% โดยพบบริเวณพื้นชั้นที่ 4 สำหรับอาคารที่มีการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารอยู่ที่ 0.52% ถึง 1.23% ดังแสดงตามตารางที่ 5.27 โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรง เสียดทานเทียบเท่ากับกำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม. (η=0.067) สามารถลด ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้มากที่สุดโดยสามารถลดลงได้ 65.18%

รูปที่ 5.39 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

ตารางที่ 5.27 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

Cases	Story Drift (%)	Reduction (%)						
BF-882	1.69	9						
FW0.5-882	1.23	27.54						
FW1.0-882	0.87	48.35						
FW1.5-882	0.63	62.65						
FW2.0-882	0.52	69.16						
FW2.5-882	0.58	65.81						

124

5.2.2 ความเสียหายของอาคารตัวอย่าง

5.2.2.1 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองของโครงสร้างภายใต้แผ่นดินไหวที่ความรุนแรงระดับ ออกแบบ (DBE) พบว่าอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงเกิดการวิบัติภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว 5 คลื่น ได้แก่คลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 169, 175, 186, 457 และ 719 โดยพบความเสียหายในระดับ รุนแรงเกือบพังทลาย (CP) บริเวณเสาชั้นที่ 3 ความเสียหายของอาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว หมายเลข 169 แสดงในรูปที่ 5.41 โดยเสาจะเริ่มมีความเสียหายที่เสาบริเวณริมอาคารก่อนแล้ว กระจายตัวไปทั้งชั้นจนกระทั่งเกิดการพังทลายของอาคาร สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะสามารถลดความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาลงมาอยู่ที่ระดับความ ปลอดภัยต่อชีวิต (LS) ดังแสดงในรูปที่ 5.42 โดยมีความเสียหายสูงสุดอยู่ที่ 0.65LS, 0.48LS, 0.32LS, 0.29LS และ 0.27LS ในอาคารที่มีค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.017, 0.031, 0.044, 0.056 และ 0.067 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในรูปที่ 5.43 และมีค่า ของระดับสมรรถนะแสดงในตารางที่ 5.28

รูปที่ 5.41 ความเสียหายในระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) ของอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

รูปที่ 5.42 ความเสียหายในระดับปลอดภัยต่อชีวิต (LS) ของอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานภายใต้ แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

จากข้อมูลระดับสมรรถนะในอาคารตามรูปที่ 5.43 พบว่าโดยภาพรวมพบว่าการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถลดระดับความเสียหายของอาคารลงมาได้ โดยอาคาร ที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงที่มีการพังทลายของอาคาร หรือมีค่าระดับสมรรถนะอยู่ในระดับรุนแรง เกือบพังทลาย (CP) การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะสามารถลดระดับความ เสียหายของอาคารลงมาให้อยู่ในระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (LS) สำหรับอาคารที่ไม่มีการติดตั้ง กำแพงที่มีความเสียหายอยู่ในระดับที่น้อยกว่าที่กล่าวไปข้างต้น การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานจะสามารถลดความเสียหายของอาคารลงมาอยู่ที่ระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (LS) หรือ ระดับเข้าใช้งานได้ทันที (IO)

เนื่องจากอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีคาบของอาคารที่ต่ำ กว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงจึงส่งผลอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานรับแรง แผ่นดินไหวมากกว่า โดยพบว่าภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 175 อาคารที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่า η เท่ากับ 0.017 นั้นยังพบการพังทลายของอาคารอยู่ถึงแม้จะ มีการเพิ่มค่า η ไปจนถึง 0.031 ระดับความเสียหายของอาคารก็ยังเกินระดับรุนแรงเกือบ พังทลาย (CP) โดยมีค่าอยู่ที่ 0.04CP เมื่อเพิ่มค่า η ไปจนสูงกว่า 0.044 ความเสียหายของอาคาร จึงจะลดลงไปอยู่ในระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (LS) โดยพฤติกรรมนี้จะใกล้เคียงกับกรณีคลื่น แผ่นดินไหวหมายเลข 186 เช่นกันแต่จะพบความเสียหายในระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (CP) เฉพาะกรณีที่ค่า η เท่ากับ 0.017 เท่านั้น

รูปที่ 5.43 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่มีกำแพงและมีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว

ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะของอาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวทั้ง 12 คลื่นสามารถแสดงได้ ดังรูปที่ 5.44 โดยพบว่าอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงจะมีค่าระดับสมรรถนะอยู่ที่ 0.76CP สำหรับ อาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน จะมีค่าระดับสมรรถนะของอาคารเท่ากับ 0.02CP, 0.62LS, 0.39LS, 0.23LS และ 0.21LS ในอาคารตัวอย่างที่มีค่าแรงเสียดทานในรูป มาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.017, 0.031, 0.044, 0.056 และ 0.067 ตามลำดับ โดยการเพิ่มค่า η ให้ สูงกว่า 0.044 นั้นไม่พบว่าประสิทธิภาพของอาคารเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนักและในทาง ปฏิบัติแล้วการเพิ่มหน่วยน้ำหนักของกำแพงให้สูงกว่ากำแพงก่ออิฐเดิมจะเป็นการเพิ่มภาระใน

การรับน้ำหนักในแนวดิ่งของโครงสร้างเสาและคานของอาคารเดิมทำให้เกิดความยุ่งยากในการ ออกแบบและติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเข้าไปในโครงสร้างที่มีอยู่เดิม

รูปที่ 5.44 ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง

NGA No.	BF	FW0.5	FW1.0	FW1.5	FW2.0	FW2.5
169	3.50	1.65	1.48	1.32	1.29	1.27
175	3.50	3.50	3.04	1.77	1.53	1.32
186	3.50	3.05	1.64	1.63	1.58	1.59
187	3.01	1.95	1.51	1.31	1.04	1.25
189	1.96	1.76	1.49	1.40	1.36	1.33
457	3.50	1.82	1.71	1.55	1.42	1.32
548	1.82	1.73	1.55	1.31	0.69	0.55
549	1.96	1.76	1.55	1.52	1.50	1.40
718	1.95	1.80	1.58	1.45	1.31	1.35
719	3.50	1.97	1.76	1.73	1.71	1.72
880	1.82	1.54	0.63	0.42	0.48	0.46
882	3.10	1.74	1.51	1.32	0.83	0.97
Average	2.76	2.02	1.62	1.39	1.23	1.21

ตารางที่ 5.28 ค่าระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง

5.2.2.2 ค่ามุมหมุนพลาสติคในเสา

ในหัวข้อนี้จะทำการพิจารณาผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว ระดับออกแบบ (DBE) โดยพิจารณาค่ามุมหมุนพลาสติคสูงสุดที่เกิดขึ้นในเสาของอาคารตัวอย่างที่ มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเท่านั้น โดยทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของ อาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว 12 คลื่น และค่าแรงเสียดทาน 5 ค่า โดยแสดงรายละเอียดของค่า มุมหมุนพลาสติคสูงสุดในเสาและค่าแรงเสียดทานในตารางที่ 5.29 โดยพบว่าค่ามุมหมุนพลาสติค ในเสาจะมีค่าลดลงเมื่อมีการเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นโดยค่าเฉลี่ยของมุมหมุนพลาสติคที่ เกิดขึ้นภายใต้แผ่นดินไหวทั้ง 12 คลื่นมีค่าเท่ากับ 0.0144 rad, 0.0096 rad, 0.0072 rad, 0.0061 rad และ 0.0056 rad ในอาคารที่มีค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.017, 0.031, 0.044, 0.056 และ 0.067 ตามลำดับ

	NGA Normalize Friction Force							
	No.	0.017	0.031	0.044	0.056	0.067		
Plastic hinge rotation (rad)	No. EQ169 EQ175 EQ186 EQ187 EQ189 EQ457 EQ548 EQ549 EQ718 EQ719	0.017 0.0103 0.0300 0.0209 0.0150 0.0120 0.0130 0.0115 0.0119 0.0127 0.0154 0.0085	0.031 0.0077 0.0207 0.0102 0.0082 0.0078 0.0078 0.0087 0.0087 0.0087 0.0092 0.0121 0.0031	0.044 0.0050 0.0122 0.0099 0.0050 0.0063 0.0087 0.0049 0.0083 0.0072 0.0116 0.0022	0.056 0.0045 0.0083 0.0091 0.0046 0.0057 0.0066 0.0034 0.0079 0.0050 0.00114 0.0024	0.067 0.0043 0.0050 0.0095 0.0055 0.0053 0.0050 0.0028 0.0062 0.0056 0.0115 0.0023		
	EQ882	0.0115	0.0080	0.0050	0.0038	0.0043		
	Average	0.0144	0.0096	0.0072	0.0061	0.0056		

,						,		
a		1	9 9	2		aa 0	a	a
202000	F 20	000 10 10 00 10 10100	amalellandoer	RODOORM	0001000	naionianac	COLOR MINIO	101011000001
1111111	7/9		INVERTILA MIR	191 191 13121	10181 131	VIII7I ILLVV.7V	191717171911711	L1111LAEBIVI11
,,,,,,,,,,	2.2/	1]] 0 1 0 1 7 0 1 0 1 0 1	101111000001100	VO 11 1011	000,00	, ovi)) oo i i vi)	0 61 0 7 0 7 0 0 10	
		0 0						

ความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุมหมุนพลาสติคในเสาและค่าแรงเสียดทานสามารถแสดงได้ ดังรูปที่ 5.45 โดยเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่พบการพังทลายของอาคารในกรณีที่ไม่มีการติดตั้ง

กำแพงอันได้แก่แผ่นดินไหวหมายเลข 169, 175, 186, 457 และ 719 นั้นพบว่าค่ามุมหมุนพลา สติคมีแนวโน้มที่จะมีค่าสูงกว่ากรณีอื่นๆดังแสดงด้วยเส้นประดังแสดงใน รูปที่ 5.45 โดยพบว่าค่า มุมหมุนพลาสติคในเสามีค่าลดลงเมื่อมีการเพิ่มค่าแรงเสียดทาน และเริ่มมีค่ามุมหมุนพลาสติคใน เสาใกล้เคียงกันเมื่อมีค่า η สูงกว่า 0.044 ในกรณีของคลื่นแผ่นดินไหวที่มีค่ามุมหมุนพลาสติคสูงกว่าค่าเฉลี่ยมากนั้นได้แก่คลื่น แผ่นดินไหวหมายเลข 175 และ 186 โดยคลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 175 อาคารเกิดการพังทลาย ในกรณีที่มีค่า η เท่ากับ 0.017 และมีความเสียหายเกินกว่าระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (1.04CP) ในกรณีที่มีค่า η เท่ากับ 0.031 สำหรับคลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 186 พบความเสียหายเกินกว่า ระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (1.05CP) ในกรณีที่มีค่า η เท่ากับ 0.017

สำหรับคลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 880 ซึ่งมีค่ามุมหมุนพลาสติคต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากนั้น พบว่าอาคารมีระดับสมรรถนะของอาคารอยู่ในระดับปลอดภัยต่อชีวิต (LS) สำหรับอาคารที่ไม่มี กำแพง และติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่า η เท่ากับ 0.017 และเมื่อมีการเพิ่ม ค่า η ให้สูงกว่า 0.031 พบว่า อาคารมีระดับสมรรถนะของอาคารอยู่ที่ระดับเข้าใช้งานได้ทันที่ (IO)

รูปที่ 5.45 ความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุมหมุนพลาสติคในเสาและค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η)

จากการพิจารณาค่ามุมหมุนพลาสติคในเสายังคงได้ข้อสรุปเช่นเดียวกับหัวข้อก่อนหน้า คือค่าแรงเสียดทานที่เหมาะสมในการออกแบบกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานเท่ากับค่าแรง เสียดทานในรูปมาตรฐาน η เท่ากับ 0.044

5.2.2.3 ค่าการสลายพลังงานในเสาของอาคารตัวอย่าง

ค่าการสลายพลังงานของโครงสร้างที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงพลศาสตร์ด้วยโปรแกรม Perform-3D นั้นสามารถจำแนกได้ออกเป็น 4 ประเภทคือ พลังงานจลน์ (Kinetic energy, E_{κ}), พลังงานความเครียด (Strain energy, E_s), พลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้น (Inelastic energy, E_{In}) และพลังงานความหนืด (Viscous energy, E_{D}) เพื่อพิจารณาความเสียหายของ โครงสร้างในรูปแบบของค่าพลังงานในชิ้นส่วนต่างๆนั้น จะทำการพิจารณาพลังงานที่เกิดจาก พฤติกรรมไม่เชิงเส้นของชิ้นส่วนโครงสร้างมาเปรียบเทียบกัน โดยชิ้นส่วนโครงสร้างในอาคาร ้ตัวอย่างที่มีการพิจารณาผลของพฤติกรรมไม่เชิงเส้นนั้นมี 2 ชิ้นส่วนได้แก่ เสาและกำแพงคอนกรีต ซึ่งตัวกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นถูกออกแบบให้สามารถสลาย เบาแบบเสียดทาน เมื่อพิจารณาค่าพลังงานรวมภายในโครงสร้าง พลังงานได้โดยไม่เกิดความเสียหายในตัวกำแพง อาคารตัวอย่าง ($E_I = E_S + E_K + E_D + E_{In}$) ที่ถูกใส่เข้าไปในโครงสร้างตามรูปที่ 5.46 พบว่าเมื่อ พิจารณาอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวคลื่นใดคลื่นหนึ่ง พบว่าการเปลี่ยนแปลงค่าแรง เสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) ไม่ส่งผลต่อค่าพลังงานรวมที่โครงสร้างรับไว้ โดยความแตกต่างของ พลังงานรวมที่เข้าสู่โครงสร้างมีค่าน้อยมากเนื่องจากอาคารตัวอย่างทั้ง 5 ตัวอย่างมีคุณสมบัติทาง พลศาสตร์ที่เหมือนกัน แต่ตัวแปรที่แตกต่างกันคือความสามารถในการสลายพลังงานของกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

รูปที่ 5.46 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานรวมในโครงสร้างและค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η)

เมื่อทำการแจกแจงค่าพลังงานโดยละเอียดโดยรูปที่ 5.47 แสดงค่าพลังงานรวม (E_I) พลังงานจลน์ (Kinetic energy, E_K), พลังงานความเครียด (Strain energy, E_S), พลังงานความ

หนืด (Viscous energy, E_D) และพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้น (Inelastic energy, E_{In}) โดยพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในการศึกษานี้จะประกอบไปด้วยพลังงานจากพฤติกรรมไม่ เชิงเส้นในเสา ($E_{In,col}$) และพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียด ทาน ($E_{In,fw}$) ซึ่งแสดงด้วยเส้นประในรูปที่ 5.47

จากความสัมพันธ์ในรูปที่ 5.47 พบว่าการเพิ่มค่า η ส่งผลให้ความเสียหายในเสาลดลง โดยพิจารณาจากค่า E_{In,col} ที่มีแนวโน้มลดลงเมื่อค่า η สูงขึ้น ในทางกลับกันการเพิ่มค่า η ทำ ให้กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแทนได้ โดยพิจารณา จากค่า E_{In,fw} ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อค่า η มีค่าเพิ่มขึ้น

รูปที่ 5.47 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานในโครงสร้างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวหมายเลข 882 และค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (**ท**ุ)

ในการเปรียบเทียบค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในเสา ($E_{In,col}$) จะทำการ เปรียบเทียบกับค่าพลังงานจากการวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น (E_{Push}) โดยการหาพื้นที่ ใต้กราฟในรูปที่ 5.2 โดยค่าที่ได้สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5.30 โดยค่าที่สูงกว่า 1 แสดงให้เห็น ว่าค่าพลังงานในเสาของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมีค่าสูงกว่าค่าพลังงานจาก การวิเคราะห์แบบสถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้นจนเกิดการพังทลาย ซึ่งแสดงถึงปริมาณพลังงานที่ เกี่ยวเนื่องกับการวิบัติพังทลายของอาคาร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว 12 คลื่น พบว่าเมื่อค่า η สูงกว่า 0.031 ค่าเฉลี่ยของค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ จะมีค่าน้อยกว่า 1 ซึ่งแปลว่า พลังงานที่เสาต้องแบกรับไว้มีค่าต่ำกว่ากรณีที่เกิดการพังทลายภายใต้การวิเคราะห์แบบ สถิตยศาสตร์ไม่เชิงเส้น

	NGA No		Normalize Friction Force ($oldsymbol{\eta}$)						
	NG/TNO.	0	0.017	0.031	0.044	0.056	0.067		
	EQ169	1.37	2.17	1.20	0.81	0.58	0.45		
	EQ175	1.37	1.34	1.44	1.07	0.81	0.64		
	EQ186	1.43	1.73	0.94	0.75	0.63	0.53		
	EQ187	1.66	1.36	0.78	0.56	0.47	0.43		
	EQ189	1.48	1.29	0.74	0.53	0.41	0.34		
	EQ457	1.79	1.44	0.80	0.58	0.47	0.38		
$E_{In,col}/E_{Push}$	EQ548	1.30	1.00	0.55	0.34	0.22	0.15		
	EQ549	1.27	1.18	0.88	0.69	0.52	0.38		
	EQ718	1.25	0.78	0.46	0.31	0.27	0.27		
	EQ719	0.72	1.72	1.09	0.80	0.65	0.56		
	EQ880	1.98	0.82	0.26	0.12	0.10	0.09		
	EQ882	2.64	1.85	0.81	0.43	0.30	0.26		
	Average	1.52	1.39	0.83	0.58	0.45	0.37		

ตารางที่ 5.30 ค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ ของอาคารตัวอย่าง

รูปที่ 5.48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ และค่า η โดยกรณีคลื่น แผ่นดินไหวหมายเลข 169, 175, 186, 457 และ 719 เป็นกรณีที่พบการพังทลายของอาคารใน กรณีที่ไม่ได้มีการเสริมสมรรถนะของอาคารด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยจะแสดง ความสัมพันธ์ของกรณีคลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวด้วยเส้นประ ค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ ของข้อมูลในกลุ่ม นี่จะมีค่าสูงกว่ากรณีคลื่นแผ่นดินไหวอื่นๆ โดยค่า η ที่ทำให้ค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ มีค่าต่ำกว่า 1 ของ ข้อมูลในกลุ่มนี่อยู่ที่ $\eta \ge 0.044$ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มข้อมูลทั้งหมดจะพบว่าต้องการ ค่า $\eta \ge 0.031$ ในการทำให้ค่า $E_{In,col}/E_{Push}$ มีค่าต่ำกว่า 1

ในกรณีของคลื่นแผ่นดินไหวที่หมายเลข 175 อาคารเกิดการพังทลายในกรณีที่มีค่า η เท่ากับ 0.017 และเป็นกรณีเดียวที่พบการวิบัติของอาคารในกรณีที่มีการเสริมกำลังด้วยการติดตั้ง กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยพบว่าอาคารวิบัติไปในวินาทีที่ 12.37 จากคลื่นความยาว คลื่นทั้งหมด 40 วินาที จึงเป็นเหตุผลให้ค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในเสามีค่าต่ำกว่า กรณีศึกษาอื่นๆ เนื่องจากค่าพลังงานเป็นค่าที่ทำการคำนวณสะสมตลอดการวิเคราะห์ ถ้าหาก โครงสร้างมีการวิบัติไปก่อนจึงไม่มีการคำนวณค่าพลังงานต่อ

รูปที่ 5.48 ความสัมพันธ์ระหว่าง $E_{{\scriptscriptstyle In,col}}/E_{{\scriptscriptstyle Push}}$ และ η

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทาน ($E_{In,fw}$) และค่าพลังงานความหนืด (E_D) เพื่อทำการเปรียบเทียบว่ากำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการการสลายพลังงานให้แก่โครงสร้าง อย่างไร โดยค่าที่ได้แสดงได้ตามตารางที่ 5.31

2.87		N	ormalize	e Friction	Force (f	J)
0	NGA NO.	0.017	0.031	0.044	0.056	0.067
GHUL	EQ169	3.22	5.81	7.33	7.90	7.79
	EQ175	2.23	4.90	6.58	7.58	7.92
	EQ186	2.81	5.31	6.78	7.30	7.30
	EQ187	3.25	5.63	6.91	7.25	6.94
	EQ189	2.33	4.28	5.71	6.69	7.21
	EQ457	2.77	4.84	6.27	7.09	7.44
$E_{In,fw}/E_D$	EQ548	3.14	5.48	6.97	7.65	7.56
	EQ549	2.70	4.21	5.47	6.48	6.99
	EQ718	3.01	5.06	6.36	6.86	6.85
	EQ719	2.44	4.58	6.25	7.21	7.44
	EQ880	3.34	5.98	7.38	7.74	7.56
	EQ882	3.06	5.62	7.34	7.96	7.77
	Average	2.86	5.14	6.61	7.31	7.40

ตารางที่ 5.31 ค่า $E_{_{In,fw}}/E_{_D}$ ของอาคารตัวอย่าง

รูปที่ 5.48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า $E_{In,fv}/E_D$ และค่า η พบว่าเมื่อมีการเพิ่ม ค่า η ในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานส่งผลให้ตัวกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีความ สามารถในการสลายพลังงานสูงขึ้นเนื่องจากวงรอบฮิสเทอริติคของชิ้นส่วนมีวงรอบที่กว้างขึ้นจึง ส่งผลให้ค่าพลังงานที่โครงสร้างรับได้มีค่าสูงขึ้นตามค่า η ที่เพิ่มขึ้นตามรูปที่ 5.49 โดยพบว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีรูปแบบสอดคล้องกับงานวิจัยของ Samani และคณะ (2015) โดยพบว่า เมื่อค่า η มีค่าสูงกว่า 0.056 นั้นความชันของเส้นโค้งเริ่มมีค่าลดลงซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานอาจะมีแนวโน้มที่ลดลง ถึงแม้ว่าค่า η ที่ ทำการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้จะต่ำกว่าการศึกษาในอดีต แต่ก็พบว่าค่า η ในช่วงที่ทำการศึกษา สามารถป้องกันความเสียหายของอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 4 ชั้นได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 5.49 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในกำแพงและค่าแรงเสียดทานของกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

จากการพิจารณาค่าพลังงานจากพฤติกรรมไม่เชิงเส้นในเสาได้ข้อสรุปเช่นเดียวกับ หัวข้อก่อนหน้าคือค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน () ที่เหมาะสมในการออกแบบกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานเท่ากับ 0.044 เนื่องจากการเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงกว่านี้ประสิทธิภาพของ กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานไม่ได้เพิ่มขึ้นมากนัก และการเพิ่มค่าแรงเสียดทานจะทำให้ น้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งของกำแพงมีค่าสูงกว่าน้ำหนักของกำแพงก่ออิฐ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระ ให้กับโครงสร้างเสาและคานโครงสร้างที่มีอยู่เดิม

5.2.2.4 ค่าแรงเฉือนที่ฐาน

จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับออกแบบ ค่าแรงเฉือนที่ฐานสูงสุดในทิศทาง H2 ของอาคารตัวอย่างมีค่าดังแสดงในตารางที่ 5.32 โดยพบว่า การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานส่งผลให้ค่าแรงเฉือนที่ฐานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปเมื่อ เปรียบเทียบกับกรณีที่ไม่มีการติดตั้งกำแพง โดยค่าแรงเฉือนที่ฐานมีทั้งค่าที่เพิ่มขึ้นและลดลง เมื่อ ค่าแรงเสียดทานในกำแพงมีค่าน้อยค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีแนวโน้มที่จะมีค่าต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพง ในทาง กลับกันเมื่อค่าแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่ามากค่าแรงเฉือนที่ฐานของ อาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีแนวโน้มที่จะมีค่าสูงกว่าอาคารที่ ไม่มีการติดตั้งกำแพง

โดยความแตกต่างของค่าแรงเฉือนแสดงในวงเล็บ เมื่อหาค่าเฉลี่ยความแตกต่างของ ค่าแรงเฉือนที่ฐาน 12 คลื่นแผ่นดินไหวพบว่า อาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานเทียบเท่ากำแพงที่มีหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 500 กก./ลบ.ม.มี ค่าแรงเฉือนที่ฐานต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงอยู่ที่ -3.6% และค่าความแตกต่างมีค่า สูงขึ้นเมื่อค่าแรงเสียดทานมีค่าเพิ่มขึ้นโดยในกรณีที่มีค่าแรงเฉือนเท่ากับ 2500 กก./ลบ.ม.ค่า ความแตกต่างอยู่ที่ +6.6%

ค่าความแตกต่างสูงสุดของแรงเฉือนของอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานอยู่ที่ +22.0% และ -24.1% ในกลุ่มคลื่นแผ่นดินไหวที่ทำการศึกษาในงานวิจัย ขิ้นนี้ ซึ่งหากมีการนำกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานไปใช้ในการเสริมความต้านทาน แผ่นดินไหวในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาความสามารถในการต้านทานแรงเฉือนของโครงสร้างที่ ฐานของอาคารไว้ด้วย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนที่ฐานและค่าแรงเสียดทานในกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่เปลี่ยนไปดังแสดงในรูปที่ 5.50 พบว่าค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคาร ตัวอย่างจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อค่าแรงเสียดทานในกำแพงมีค่าสูงขึ้น

	Design Basis Earthquake									
	Base Shear (kN)									
NGA No.	Friction Wall Density (ton/m ³)									
	0.0	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5				
F01(0	946.7	917.7	980.8	1042.4	1043.9	1027.5				
EQ169		(-3.1%)	(+3.6%)	(+10.1%)	(+10.3%)	(+8.5%)				
FO175	1167.3	1135.3	1117.6	1050.8	1081.9	1113.4				
EQIIS		(-2.7%)	(-4.3%)	(-10.0%)	(-7.3%)	(-4.6%)				
EO186	1127.7	1047.9	1100.6	1217.2	1237.8	1220.7				
EQ100		(-7.1%)	(-2.4%)	(+7.9%)	(+9.8%)	(+8.2%)				
FO187	1355.1	1428.9	1418.3	1522.5	1504.9	1510.9				
LQ107		(+5.4%)	(+4.7%)	(+12.4%)	(+11.1%)	(+11.5%)				
EQ180	1308.3	1283.5	1144.6	1140.1	1278.8	1350.5				
LQ109	2	(-1.9%)	(-12.5%)	(-12.9%)	(-2.3%)	(+3.2%)				
E0457	1029.0	964.9	1039.5	1077.5	1153.6	1167.1				
LQ4JI		(-6.2%)	(+1.0%)	(+4.7%)	(+12.1%)	(+13.4%)				
EO548	1163.1	1031.7	1021.1	984.3	1063.9	1057.6				
LQJ40		(-11.3%)	(-12.2%)	(-15.4%)	(-8.5%)	(-9.1%)				
EOE40	954.0	893.6	977.9	1063.9	1094.8	1073.3				
EQ049	04	(-6.3%)	(+2.5%)	(+11.5%)	(+14.8%)	(+12.5%)				
EO718	978.1	960.9	1074.9	969.7	1071.4	1193.1				
EQTIO		(-1.8%)	(+9.9%)	(-0.9%)	(+9.5%)	(+22.0%)				
EO710	1351.9	1409.7	1451.4	1466.8	1486.8	1563.9				
EQTIP	Chula	(+4.3%)	(+7.4%)	(+8.5%)	(+10.0%)	(+15.7%)				
E0000	1058.0	949.1	802.8	848.2	886.7	948.0				
EQ00U		(-10.3%)	(-24.1%)	(-19.8%)	(-16.2%)	(-10.4%)				
F0000	828.2	762.9	812.4	836.6	849.9	913.2				
EQ002		(-7.9%)	(-1.9%)	(+1.0%)	(+2.6%)	(+10.3%)				
Average	1105.6	1065.5	1078.5	1101.7	1146.2	1178.3				
Average		(-3.6%)	(-2.5%)	(-0.4%)	(+3.7%	(+6.6%)				
Maximum		(+5.4%)	(+9.9%)	(+12.4%)	(+14.8%)	(+22.0%)				
Minimum		(-11.3%)	(-24.1%)	(-19.8%)	(-16.2%)	(-10.4%)				

ตารางที่ 5.32 ค่าแรงเฉือนที่ฐานอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับออกแบบ

รูปที่ 5.50 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงเฉือนที่ฐานและค่าแรงเสียดทานของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน (DBE)

ค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคารที่ได้จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารภายใต้คลื่น แผ่นดินไหวระดับออกแบบทั้งหมดนั้น พบว่าเมื่อทำการหาสัดส่วนของแรงเฉือนที่ฐานของอาคาร เฉลี่ยพบว่ามีค่าแรงเฉือนที่ฐานประมาณ 19% ของน้ำหนักที่กระทำในแนวดิ่งดังแสดงในตารางที่ 5.33

ตารางที่ 5.33 การเปรียบเทียบค่าแรงเฉือนที่ฐานกับน้ำหนักในแนวดิ่ง (DBE)

จุหาลง	Friction Wall Density (ton/m ³)							
CHULALO	-0	0.5	1	1.5	2	2.5		
Vertical Load (kN)	5940.0	5294.7	5624.3	5953.8	6283.4	6613.0		
Average Base Shear (kN)	1105.6	1065.5	1078.5	1101.7	1146.2	1178.3		
Base Shear Coefficient (g)	0.19	0.20	0.19	0.19	0.18	0.18		

5.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างจำนวน 2 อาคาร ได้แก่อาคารที่ไม่มี การติดตั้งกำแพง และ อาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทาน ในรูปมาตรฐานเท่ากับ =0.044 ภายใต้แผ่นดินไหวในระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา (Maximum considered earthquake, MCE) โดยทำการคูณเพิ่มค่าความเร่งของคลื่น แผ่นดินไหวขึ้นไปอีก 1.5 เท่าจากแผ่นดินไหวระดับออกแบบ (Design basis earthquake, DBE)

จากการศึกษาพบว่า ภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา (MCE) อาคารตัวอย่างที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงพบการพังทลายของอาคาร 11 ใน 12 คลื่นแผ่นดินไหวที่ทำ การพิจารณา โดยมีค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.109 เมตร เมื่อเปรียบเทียบกับ อาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานพบว่า เมื่อมีการติดตั้งกำแพง จำนวนคลื่นที่ทำให้เกิดการพังทลายของอาคารลดเหลือ 2 ใน 12 คลื่นแผ่นดินไหวที่การพิจารณา โดยมีค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.086 เมตร โดยอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีต เบาแบบเสียดทานสามารถลดการเคลื่อนตัวของอาคารลงได้ 21.18% เมื่อเทียบกับอาคารที่ไม่มี การติดตั้งกำแพง โดยมีรายละเอียดดังแสดงตามตารางที่ 5.34 และมีค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคา ของอาคารตัวอย่างในแต่ละคลื่นแผ่นดินไหวแสดงได้ตามรูปที่ 5.51 ถึงรูปที่ 5.62

ตารางที่ 5.34 ค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

Imperial Valley-06, Delta (1979)

Chalfant Valley-02, Benton (1986)

Superstition Hills-02, Brawley Airport (1987)

รูปที่ 5.62 ค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาภายใต้แผ่นดินไหว Landers, North Palm Springs (1992)

ค่าการเคลื่อนตัวในแต่ละระดับชั้นของอาคารสามารถแสดงได้ตามรูปที่ 5.63 โดยพบว่า อาคารตัวอย่างทั้ง 2 มีค่าการเคลื่อนตัวของอาคารสูงสุดอยู่บริเวณชั้นหลังคา (Story 6) และ ชั้นที่ 4 (Story 5) เนื่องจากมีการลดขนาดเสาตั้งแต่บริเวณชั้นที่ 3 (Story 4) ขึ้นไป จึงทำให้เสาในชั้นที่ 3 เป็นต้นไปมีการเสียรูปของโครงสร้างมากกว่าชั้นอื่นๆ โดยมีค่าการเคลื่อนตัวเฉลี่ยของอาคาร เท่ากับ 0.104 เมตรและ 0.109 เมตรสำหรับชั้นที่ 4 และชั้นหลังคาตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับ กรณีที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทาน () เท่ากับ 0.044 พบว่า ค่าการเคลื่อนตัวเฉลี่ยของอาคารลดลงเหลือ 0.083 เมตร (ลดลง 20.08%) และ 0.086 เมตร (ลดลง 21.24%) สำหรับชั้นที่ 4 และชั้นหลังคาตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5.35

รูปที่ 5.63 ค่าการเคลื่อนตัวเฉลี่ยของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

ตารางที่ 5.35 ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

43			18	Sto	ory		
3 1/ 3 2	1	2	3	4	5	6	
Average Displacement (m)	BF	0.001	0.014	0.026	0.056	0.104	0.109
	FW1.5	0.001	0.012	0.023	0.057	0.083	0.086
Difference (%)		-3.09	12.42	10.59	-1.57	20.08	21.24

ค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ในแต่ละระดับขั้นของอาคารสามารถแสดงได้ตามรูปที่ 5.64 โดยพบว่าอาคารตัวอย่างทั้ง 2 มีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารสูงกว่า 1% บริเวณขั้นที่ 3 (Story 4) และ ขั้นที่4 (Story 5) เนื่องจากมีการลดขนาดเสาตั้งแต่บริเวณขั้นที่ 3 (Story 4) ขึ้นไป จึงทำให้เสาในขั้นที่ 3 เป็นต้นไปมีการเสียรูปของโครงสร้างมากกว่าขั้นอื่นๆ โดยมีค่าการเคลื่อนตัว สัมพัทธ์เฉลี่ยเท่ากับ 1.34% และ 2.17% สำหรับขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ กับกรณีที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน เท่ากับ เท่ากับ 0.044 พบว่าค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์เฉลี่ยของอาคารลดลงเหลือ 1.34% (ลดลง 0.12%) และ 1.10% (ลดลง 49.11%) สำหรับขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 5.35

รูปที่ 5.64 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์เฉลี่ยของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

ตารางที่ 5.36 ค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

	23	Story					
	ลหาล	1	2	3	4	5	6
Average Drift	BF	0.081	0.529	0.505	1.342	2.170	0.419
(%)	FW1.5	0.083	0.458	0.463	1.341	1.104	0.115
Difference (%)		-3.09	13.29	8.37	0.12	49.11	72.43

การวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่ พิจารณา (MCE) ตามมาตรฐานมยผ.1302 จำนวน 12 คลื่นพบว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงพบการพลัง ทลายของอาคาร 11 ใน 12 คลื่นแผ่นดินไหวที่ทำการศึกษาดังแสดงในรูปที่ 5.65 โดยพบความ เสียหายในเสาบริเวณชั้นที่ 3 มากที่สุดเนื่องจากมีการลดขนาดหน้าตัดเสาและปริมาณเหล็กเสริม หลัก ค่าระดับสมรรถนะของอาคารแสดงได้ตามตารางที่ 5.37 โดยระดับเข้าใช้งานได้ทันที (Immediate occupancy, IO) มีค่าอยู่ในช่วง 0.00-1.00 ระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (Life safety, LS) มีค่าอยู่ในช่วง 1.00-2.00 และระดับรุนแรงเกือบพังทลาย (Collapse prevention, CP) มีค่าอยู่ในช่วง 2.00-3.00 ค่าระดับสมรรถนะของอาคารเฉลี่ยภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวทั้ง 12 คลื่นมีค่าเท่ากับ 3.36 หรือ 1.36CP สำหรับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานใน รูปมาตรฐานเท่ากับ =0.044 นั้นพบว่าสามารถลดระดับความเสียหายของอาคารลงมาได้โดย พบว่ามีคลื่นแผ่นดินไหวที่ทำให้เกิดการพังทลายของอาคารลดลงเหลือ 2 ใน 12 คลื่นแผ่นดินไหว สามารถลดระดับความเสียหายของอาคารลงมาเหลือระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (LS) ได้ 3 ใน 12 คลื่น และลดระดับความเสียหายในเสาเหลือระดับเข้าใช้งานได้ทันที (IO) ได้ในคลื่น แผ่นดินไหวที่เหลือทั้งหมด (7 ใน 12 คลื่น) โดยมีรายละเอียดแสดงในรูปที่ 5.65 ค่าระดับ สมรรถนะของอาคารเฉลี่ยภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวทั้ง 12 คลื่นมีค่าเท่ากับ 2.15 หรือ 0.15CP รูป ที่ 5.66 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถนะเปรียบเทียบระหว่างอาคารที่ไม่มีกำแพงและอาคารที่มี การติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

NGA No.	BF	FW1.5	
169	3.50	1.75	
175	3.35	2.40	
186	3.50	1.90	
187	3.50	2.27	
189	3.50	1.84	
457	3.50	2.33	
548	3.50	1.82	
549	3.50	3.21	
718	1.97	1.65	
719	3.50	3.50	
880	3.50	ERS1.46	
882	3.50	1.68	
Average	3.36	2.15	

ตารางที่ 5.37 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

รูปที่ 5.65 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่มีกำแพงและมีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานภายใต้คลื่น แผ่นดินไหวระดับความรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

รูปที่ 5.66 ค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างภายใต้แผนดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรง สูงสุดที่พิจารณาพบว่าค่าแรงเฉือนที่ฐานสูงสุดในทิศทาง H2 ของอาคารตัวอย่างมีค่าดังแสดงใน ตารางที่ 5.38 โดยพบว่าการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานส่งผลให้ค่าแรงเฉือนที่ฐานมี แนวโน้มที่มีค่าสูงกว่าอาคารที่ไม่มีการติดตั้งกำแพงโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ +5.9% สำหรับกรณีที่ เลวร้ายที่สุดค่าความแตกต่างของแรงเฉือนของอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานอยู่ที่ +44.4% สำหรับกลุ่มคลื่นแผ่นดินไหวที่ทำการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้

	Maximum Considerated Earthquake				
NGA No.	Base Shear (kN)		Difference (%)		
	BF	FW1.5			
EQ169	1249.0	1249.8	0.1%		
EQ175	1376.2	1489.3	8.2%		
EQ186	1479.4	1544.0	4.4%		
EQ187	1391.0	2009.2	44.4%		
EQ189	1791.7	1820.3	1.6%		
EQ457	1286.4	1482.2	15.2%		
EQ548	1506.0	1377.1	-8.6%		
EQ549	1119.8	1244.0	11.1%		
EQ718	1452.2	1452.2	0.0%		
EQ719	1700.6	1765.0	3.8%		
EQ880	1403.0	1157.6	-17.5%		
EQ882	1068.8	1152.8	7.9%		
Average	1402.0	1478.6	5.9%		
Maximum			44.4%		
Minimum			-17.5%		

ตารางที่ 5.38 ค่าแรงเฉือนที่ฐานอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา

ค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคารที่ได้จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารภายใต้คลื่น แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณานั้น พบว่าเมื่อทำการหาสัดส่วนของแรงเฉือนที่ฐานของ อาคารเฉลี่ยเปรียบเทียบกับแรงกระทำในแนวดิ่งพบว่ามีค่าแรงเฉือนที่ฐานประมาณ 25% ของ น้ำหนักที่กระทำในแนวดิ่งดังแสดงในตารางที่ 5.39

ตารางที่ 5.39 การเปรียบเทียบค่าแรงเฉือนที่ฐานกับน้ำหนักในแนวดิ่ง (MCE)

	BF	FW1.5
Vertical Load (kN)	5940.0	5953.8
Average Base Shear (kN)	1402.0	1478.6
Base Shear Coefficient (g)	0.24	0.25

บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการเสริมสมรรถนะในการต้านทานแผ่นดินไหวให้แก่ อาคารพาณิชย์ตัวอย่างสูง 4 ชั้นด้วยการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยกำแพง ดังกล่าวเป็นกำแพงคอนกรีตเพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพของการก่อสร้างได้สะดวกและ สามารถควบคุมหน่วยน้ำหนักของตัวกำแพงได้ มีการออกแบบช่องว่างด้านข้างกำแพงเพื่อป้องกัน มิให้กำแพงมีการเชื่อมต่อกับเสาโครงสร้างเพื่อทำหน้าที่ควบคุมรูปแบบการวิบัติที่มุมของตัว กำแพงเอง และช่วยป้องกันการวิบัติด้วยแรงเฉือนในเสาอันเนื่องมาจากเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน การรับแรงของอาคารที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้เหตุการณ์แผ่นดินไหว กำแพงคอนกรีตเบาแบบ เสียดทานออกแบบให้มีการเสียรูปของกำแพงด้วยการเฉือนโดยทำการติดตั้งแผ่นเหล็กบริเวณฐาน ของกำแพงเพื่อทำการควบคุมการเลื่อนตัวของกำแพง นอกจากนั้นแผ่นเหล็กดังกล่าวยังทำหน้าที่ ในการสลายพลังงานโดยใช้หลักการของตัวหน่วงเสียดทานในการสลายพลังงานโดยการเสียดสี ของแผ่นเหล็กออกมาในรูปของความร้อนและเสียง

จากการวิเคราะห์ผลตอบสนองด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบไม่เชิงเส้นด้วยวิธีประวัติเวลา ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับออกแบบ (DBE) และ แผ่นดินไหวระดับรุนแรงสูงสุดที่พิจารณา (MCE) ตามมาตรฐานมยผ.1302 ในพื้นที่บริเวณ อ.เมือง จ.เชียงราย เมื่อทำการเปรียบเทียบ ผลตอบสนองของอาคารที่ไม่มีกำแพงกับอาคารที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน พบว่ากำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานสามารถทำหน้าที่ป้องกันความเสียหายและการวิบัติ พังทลายของโครงสร้างได้เป็นอย่างดี โดยงานวิจัยนี้ศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ค่าแรงเสียดทานที่ส่งผลประสิทธิภาพในการสลายพลังงานของกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทาน โดยได้ทำการศึกษาค่าแรงเสียดทาน 5 ค่า โดยให้มีค่าแปรผันตามหน่วยน้ำหนักของกำแพงโดยมี ค่าเท่ากับ 500 (η =0.017), 1000 (η =0.031), 1500 (η =0.044), 2000 (η =0.056) และ 2500 (η =0.067) กก./ลบ.ม. ซึ่งจากการศึกษาได้ข้อสรุปสำคัญดังนี้

 มลการศึกษาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเป็นไปได้ในการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการต้านทานแรงแผ่นดินไหวให้อาคารโดยการเปลี่ยนผนังปกติเป็นกำแพง คอนกรีตเบาแบบเสียดทาน

 พบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) ในกำแพงคอนกรีตเบา แบบเสียดทานให้สูงขึ้นในช่วงน้ำหนักของคอนกรีตเบาที่สามารถก่อสร้างได้ด้วยเทคโนโลยี ปกติ เช่นการใช้มวลรวมเบาหรือการเติมฟองอากาศ ส่งผลให้ความสามารถในการต้านทาน แผ่นดินไหวของอาคารสูงขึ้นตามไปด้วย

 ผลตอบสนองของอาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับออกแบบนั้นพบว่า อาคารมีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์สูงสุดบริเวณพื้นชั้นที่ 4 เนื่องจากอาคารตัวอย่างมีการลด ขนาดเสาลงมาเรื่อยๆตามความสูงของชั้นและลดลงเหลือขนาดหน้าตัดเสาเล็กที่สุดตั้งแต่ พื้นชั้นที่ 3 ขึ้นไปโดยมีปริมาณเหล็กเสริมหลักอยู่ที่ 2% ของพื้นที่หน้าตัดเสาและไม่มีการ เสริมเหล็กปลอกต้านทานแรงแผ่นดินไหว จากผลการศึกษาพบว่ากำแพงคอนกรีตเบาแบบ เสียดทานสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของอาคารได้เฉลี่ย 35%, 45%, 58%, 63% และ 65% สำหรับกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานโดยค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.017, 0.031, 0.044, 0.056 และ 0.067 ตามลำดับ

 ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับออกแบบพบว่าอาคารมีแนวโน้มพังทลายโดย พบว่ามีคลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 5 ใน 12 คลื่นทำให้อาคารวิบัติ เมื่อเปรียบกับอาคารที่มีการ ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานพบว่าสามารถลดความเสียหายของอาคารลงได้ อย่างมีนัยสำคัญ โดยการเพิ่มค่าแรงเสียดทานให้สูงขึ้นส่งผลให้ความเสียหายของอาคาร ลดลง ยิ่งไปกว่านั้นพบว่าเมื่อค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) สูงกว่า 0.044 ขึ้นไปจะ ไม่พบระดับความเสียหายของอาคารตัวอย่างที่สูงกว่าระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (LS) เลย ในทุกคลื่นแผ่นดินไหวที่พิจารณา

 เมื่อทำการวิเคราะห์ผลตอบสนองของอาคารตัวอย่างซ้ำอีกรอบภายใต้คลื่น แผ่นดินไหวรุนแรงสูงสุดพิจารณา โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างอาคารที่ไม่ติดตั้งกำแพง และอาคารที่ติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.044 พบว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงจะเกิดการพังทลายภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว 11 ใน 12 คลื่น ในขณะที่อาคารที่มีกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะเกิดการพังทลายลดลง เหลือ 2 ใน 12 คลื่นแผ่นดินไหว โดยอาคารตัวอย่างทั้งสองมีระดับสมรรถนะของอาคาร เฉลี่ยอยู่ที่ 1.36CP สำหรับอาคารที่ไม่มีกำแพง และลดลงเหลือเพียง 0.15CP สำหรับอาคาร ที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่มีค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.044

จากการศึกษาเปรียบเทียบค่าแรงเสียดทานที่แตกต่างกันของกำแพง
คอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นพบว่า ค่าการสลายพลังงานรวมของโครงสร้างนั้นมีค่า
ใกล้เคียงกันแต่กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานจะทำหน้าที่แบ่งเบาภาระในการสลาย

พลังงานจากโครงสร้างอาคารแทน โดยพบว่าการเพิ่มค่าแรงเสียดทานในรูปมาตรฐาน (η) เท่ากับ 0.044 จะทำให้ค่าพลังงานที่ถูกสลายโดยโครงสร้างเนื่องจากเกิดความเสียหายมีค่า ลดลงประมาณ 61.7 % ทำให้อาคารได้รับความเสียหายน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ

 ค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคารตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบ เสียดทานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากอาคารปกติ โดยพบว่าค่าแรงเฉือนที่ฐานมีแนวโน้มที่จะมี ค่าเพิ่มขึ้นเมื่อแรงเสียดทานในกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ภายใต้ คลื่นแผ่นดินไหวที่ทำการพิจารณาจำนวน 12 คลื่นพบว่าค่าแรงเฉือนที่ฐานของอาคาร ตัวอย่างที่มีการติดตั้งกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานมีค่าเพิ่มสูงขึ้น 22.0% ในการ วิเคราะห์ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวระดับออกแบบ และ 44.4% ในการวิเคราะห์ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหวระดับรุนแรงเกือบพังทลายจึงควรพิจารณาถึงความสามารถในการต้านทานแรง ของฐานรากอาคารด้วย

ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้กำแพงใน
อาคารและการใช้ตัวหน่วงเสียดทานในการเสริมประสิทธิภาพในการต้านทานแผ่นดินไหวของ
อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทั่วไปที่ไม่ได้มีการออกแบบต้านทานแผ่นดินไหว โดยการเสริม
ประสิทธิภาพของอาคารด้วยกำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นสามารถลดการเคลื่อนตัวของ
อาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ ลดความเสียหายที่จะเกิดแก่เสาโครงสร้างและสามารถป้องกันการ
พังทลายของอาคารได้ในหลายกรณีที่ทำการศึกษา อย่างไรก็ตามแนวทางในการใช้กำแพง
คอนกรีตเบาแบบเสียดทานนั้นมีข้อจำกัดในการนำไปประยุกต์ใช้งานจริง แพราะยังจำกัดผล
การศึกษาเฉพาะบางลักษณะอาคารและรูปแบบของแผ่นดินไหว ยังไม่มีการผลิตกำแพงคอนกรีต
เบาแบบเสียดทานตัวอย่างจริงเพื่อทำการทดสอบพฤติกรรมในการรับแรงของกำแพงคอนกรีตเบา
แบบเสียดทานในห้องปฏิบัติการหรือการทดสอบอาคารจริง จึงควรมีการศึกษาในประเด็นเหล่านี้
เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำไปใช้กับอาคารจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

รายการอ้างอิง

1. ASCE41 (2013), *Seismic Evaluation and Retrofit of Existing Buildings*: American Society of Civil Engineers.

2. Asteris, P., Antoniou, S., Sophianopoulos, D. and Chrysostomou, C. (2011) 'Mathematical Macromodeling of Infilled Frames: State of the Art', *Journal of Structural Engineering*, 137(12), pp. 1508-1517.

3. Castaldo, P. (2014) *Integrated seismic design of structure and control systems.* Springer.

4. Cho, C.-G. and Kwon, M. (2004) 'Development and modeling of a frictional wall damper and its applications in reinforced concrete frame structures', *Earthquake Engineering & Structural Dynamics*, 33(7), pp. 821-838.

5. Dai, J. and Sun, B. 'Seismic Damage of R/C Frame Structures in Ms8.0 Wenchuan Earthquake'. *The 14th World Conference on Earthquake Engineering*, Beijing, China.

6. Doğangün, A., Ural, A., Sezen, H., Güney, Y. and Fırat, F. (2013) 'The 2011 Earthquake in Simav, Turkey and Seismic Damage to Reinforced Concrete Buildings', *Buildings,* 3(1), pp. 173.

7. Kam, W. Y. and Pampanin, S. (2011) 'The seismic performance of RC buildings in the 22 February 2011 Christchurch earthquake', *Structural Concrete*, 12(4), pp. 223-233.

8. Mehrabi, A., Benson Shing, P., Schuller, M. and Noland, J. (1996) 'Experimental Evaluation of Masonry-Infilled RC Frames', *Journal of Structural Engineering*, 122(3), pp. 228-237.

9. Mohammadi, M. and Akrami, V. (2010) 'An engineered infilled frame: Behavior and calibration', *Journal of Constructional Steel Research*, 66(6), pp. 842-849. 10. Morgen, B. G. and Kurama, Y. C. (2004) 'A friction damper for post-tensioned precast concrete moment frames', *Pci Journal*, 49(4), pp. 112-133.

11. Murty, C. and Jain, S. K. 'Beneficial influence of masonry infill walls on seismic performance of RC frame buildings'. *Proceedings of the 12th World Conference on Earthquake Engineering, Auckland, New Zealand, Paper*.

12. Penna, A., Lagomarsino, S. and Galasco, A. (2014) 'A nonlinear macroelement model for the seismic analysis of masonry buildings', *Earthquake Engineering & Structural Dynamics*, 43(2), pp. 159-179.

PERFORM-3D (2011), *Components and Elements* for PERFORM 3D and PERFORM-COLLAPSE: Computers and Structures, Inc.

14. PERFORM-3D (2011), *User Guide PERFORM-3D* Nonlinear Analysis and Performance Assessment for 3D Structures: Computers and Structures, Inc.

15. Samani, H. R., Mirtaheri, M. and Rafiee, M. (2015) 'The effects of various slippage loads on the response modification factor of steel structures equipped with frictional dampers', *International Journal of Structural Stability and Dynamics*, 15(06), pp. 1450080.

16. Sasani, M. and Popov, E. P. (2001) 'Seismic Energy Dissipators for RC Panels: Analytical Studies', *Journal of Engineering Mechanics*, 127(8), pp. 835-843.

17. Seong, J.-Y., Min, K.-W. and Kim, J.-C. (2012) 'Analytical investigation of an SDOF building structure equipped with a friction damper', *Nonlinear Dynamics*, 70(1), pp. 217-229.

18. Symans, M., Charney, F., Whittaker, A., Constantinou, M., Kircher, C., Johnson, M. and McNamara, R. (2008) 'Energy dissipation systems for seismic applications: current practice and recent developments', *Journal of structural engineering*, 134(1), pp. 3-21.

19. Wongdee, A. (2014) *Behaviors of reinforced concrete buildings under Tsunami and Flood loads.* Master, Chulalongkorn University. 20. มยผ.1302 (2552), มาตรฐานการออกแบบอาคารต้านทานการสั่นสะเทือน ของแผ่นดินไหว: กรมโยธาธิการและผังเมือง.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

รูป ก-1 รูปด้านอาคาร 1

หมายเหตุ แบบที่แสดงอยู่นี้ได้รับการย่อส่วน เพื่อใช้แสดงผลทางหน้าจอเท่านั้น สำหรับแบบที่ใช้ขออนุญาตก่อสร้าง ให้ถ่ายสำเนาจากหนังสือแบบบ้าน

รูป ก-3 รูปด้านอาคาร 3

หมายเหตุ แบบที่แสดงอยู่นี้ได้รับการซ่อส่วน เพื่อใช้แสดงผลทางหน้าจอเท่านั้น สำหรับแบบที่ใช้ขออนุญาตก่อสร้าง ให้ถ่ายสำเนาจากหนังสือแบบบ้าน

รูป ก-4 รูปด้านอาคาร 4

รูป ก-6

รูป ก-8 แปลนเสา คานและพื้นชั้นที่ 1

รูป ก-9 แปลนเสา คานและพื้นชั้นลอย

รูป ก-10 แปลนเสา คานและพื้นชั้นที่ 2

รูป ก-11 แปลนเสา คานและพื้นชั้นที่ 3

รูป ก-12 แปลนเสา คานและพื้นชั้นที่ 4

รูป ก-13 แปลนเสา คานชั้นหลังคา

หมายเหตุ แบบที่แสดงอยู่นี้ได้รับการซ่อส่วน เพื่อไข้แสดงผลทางหน้าจอเท่านั้น สำหรับแบบที่ไข้ขออนุญาตก่อสร้าง ให้ถ่ายสำเนาจากหนังสือแบบบ้าน

รูป ก-14 แปลนหลังคา

าด เองหตุ่ ขออมพลตออื่นหลงอย่างออนงด เพองอนสมสตลม สมดารองกาศติ สาคงอนออกอรออดร์เชิงตาอสง ส รมการอยางสาร แบบหลุด

รูป ก-16 แบบขยายการเสริมเหล็กคานคสล.

รูป ก-17 แบบขยายการเสริมพื้น, บันได

ภาคผนวก ข การปรับแก้ค่า modal damping ratio ของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระ

ตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม PERFORM-3D ของโครงสร้าง หนึ่งองศาอิสระที่ไม่มีตัวหน่วงแบบเสียดทานภายใต้แรงแบบฮาร์มอนิคที่มีความถิ่โครงสร้างเกิด การสั่นพ้อง โดยทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนที่แบบคงตัว (Steady state) ที่วิเคราะห์ได้จาก โปรแกรม PERFORM-3D กับผลเฉลยแบบปิดของ Seong และคณะ (2012) จะทำการเพิ่มค่าแรง ฮาร์มอนิคจนกระทั่งมีแอมพลิจูดเท่ากับ 50 kN พบว่า ผลการวิเคราะห์จากโปรแกรม PERFORM-3D มีค่าเท่ากับผลการวิเคราะห์จากผลเฉลยรูปแบบปิดจังกล่าว ตามรูปที่ ข.1

รูป ข-1 ค่าการเคลื่อนที่แบบคงตัวสูงสุดของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระ

หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์โครงสร้างหนึ่งองศาอิสระที่มีตัวหน่วงแบบเสียดทานด้วย โปรแกรม PERFORM-3D เปรียบเทียบกับผลเฉลยรูปแบบปิดของ Seong และคณะ (2012) โดย ให้แรงฮาร์มอนิคแบบเดียวกันกับโครงสร้างที่ไม่มีตัวหน่วงแบบเสียดทาน จากที่กล่าวในข้างต้น โปรแกรม PERFORM-3D นั้นจะไม่ทำการคำนวณแรงตัวหน่วงความหนืด (Viscous damping forces) ใหม่ หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงสติฟเนสของโครงสร้าง จึงทำการปรับแก้ค่า modal damping ratio ของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระ โดยรูป ข-2 พบว่าเมื่อโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระยัง ไม่เกิดการไถลการใส่ค่า modal damping ratio ในโปรแกรม PERFORM-3D เท่ากับการ วิเคราะห์ตามผลเฉลยรูปแบบปิดนั้นจะได้การเคลื่อนที่เท่ากัน แต่หลังจากที่โครงสร้างเกิดการไถล แล้ว (เมื่อแรงกระทำมีค่ามากกว่า 20 kN) โครงสร้างที่ใส่ค่า modal damping ratio ในโปรแกรม PERFORM-3D เท่ากับการวิเคราะห์ตามผลเฉลยรูปแบบปิด (*ξ* =2%) นั้นจะได้ค่าการเคลื่อนที่ น้อยกว่ามาก โดยมีการคลาดเคลื่อนถึง 51%-61% ตามรูปที่ ข.3 แต่เมื่อทำการปรับแก้ค่า modal damping ratio นั้นจะพบว่า ค่าการเคลื่อนที่จากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม PERFORM-3D จะ มีค่าใกล้เคียงกับการเคลื่อนที่ที่วิเคราะห์ด้วยผลเฉลยรูปแบบปิด ส่วนช่วงระหว่างค่าแรง 1 kN ถึง 20 kN ในโปรแกรม PERFORM-3D พบว่าเกิดการไถลเกิดขึ้น แต่ไม่สามารถทำการวิเคราะห์ด้วย ผลเฉลยรูปแบบปิดได้เนื่องจากค่าแรงที่กระทำต่อโครงสร้างมีค่าน้อยกว่าแรงเสียดทานซึ่งแสดงว่า โครงสร้างไม่เกิดการไถลทำให้ขัดต่อสมมติฐานของผลเฉลยรูปแบบปิด

รูป ข-2 ค่าการเคลื่อนที่แบบคงตัวสูงสุดของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระที่มีตัวหน่วงแบบเสียดทานในช่วงที่ยังไม่เกิด

รูป ข-3 ค่าการเคลื่อนที่แบบคงตัวสูงสุดของโครงสร้างหนึ่งองศาอิสระที่มีตัวหน่วงแบบเสียดทาน

ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบผลของการจำลองผนังก่ออิฐในอาคารตัวอย่าง

เปรียบเทียบพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างระหว่างอาคารที่ไม่มีกำแพงและอาคารที่ทำ การจำลองกำแพงด้วยชิ้นส่วนประเภท Infill panel, shear model โดยคิดค่าสติฟเนสของ กำแพงก่ออิฐตามสมการ ค1

$$k = \frac{1}{\frac{h_{eff}^3}{3E_m I_g} + \frac{h_{eff}}{A_v G_m}} \tag{P1}$$

การจำลองความสามารถในการรับแรงเฉือนของกำแพงสมมุติให้กำแพงมีรูปแบบการ วิบัติเนื่องจากการเลื่อนแบบเฉือนบริเวณปูนก่อประสาน โดยกำลังรับแรงเฉือนตามมาตรฐาน ASCE41 (2013) สามารถแสดงได้ดังสมการ ค2

$$V_{ine} = A_{ni} f_{vie} \tag{P2}$$

A_{ni} = พื้นที่หน้าตัดของปูนก่อตลอดความยาวกำแพง

 $f_{\it vie}$ = กำลังรับแรงเฉือนของปูนก่อ

โดยใช้ค่าคุณสมบัติของกำแพงอิฐก่อจากการศึกษาของ Wongdee (2014) ดังแสดงใน ตาราง ค1

Chulalongkorn Universi	W1
Masonry type	Brick
Wall thickness, t_w	5.5 cm
Prism compressive strength, f'_m	7.4 MPa
Mortar compressive strength, f'_j	21 MPa
Elastic modulus, $E_{_{\!W}}$	2138 MPa
Shear modulus, G_{w}	855 MPa
Mode of failure	Shear sliding

	29	0 9 1
ຫາຈາຍ ໑1	@013919100000	221101102502
	WICIJCN 1 I I 19191 PINI	
F)] 0] V I] I	1100010 011 00 11	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
	9	63

โดยกำลังรับแรงเฉือนของปูนก่อ (f_{vie}) มีค่าเท่ากับ 0.04 f'_m จากข้อมูลข้างต้น สามารถหาค่าสติฟเนสของกำแพงอิฐก่อได้ 60006 kN/m และค่ากำลังรับแรงเฉือนของกำแพงได้ 118.4 kN (กำแพงคอนกรีตเบาแบบเสียดทานที่ใช้ในการศึกษามีค่าสติฟเนสเท่ากับ 612194 kN/m และค่าแรงเสียดทานเท่ากับ 4.9 kN)

จากการศึกษาผลตอบสนองของอาคารพบว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงมีคาบของอาคารอยู่ที่ 0.97 วินาที และอาคารที่มีการจำลองกำแพงก่ออิฐมีคาบของอาคารอยู่ที่ 0.29 วินาทีซึ่งคาบ อาคารที่ลดลงเนื่องจากมีการคิดสติฟเนสของกำแพงก่ออิฐเพิ่มเข้าไป

เนื่องจากสติฟเนสของอาคารที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ค่าการเคลื่อนตัวของอาคารมีค่าลดลงดัง แสดงในรูป ค1 ถึงแม้ว่าอาคารที่มีการจำลองกำแพงก่ออิฐจะมีค่าการเคลื่อนตัวของอาคารที่ต่ำ กว่าอาคารที่ไม่มีกำแพง แต่ว่าจะพบความเสียหายในกำแพงก่ออิฐในระดับรุนแรงเกือบพังทลาย ก่อนที่จะเกิดความเสียหายในเสาดังแสดงในรูป ค1 จากนั้นอาคารจะเริ่มมีการเสียรูปเพิ่มขึ้น เรื่อยๆจนเกิดการวิบัติแต่ค่าการเสียรูปสุดท้ายนั้นจะมีค่าที่ต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงก่อเนื่องจาก กำแพงอิฐก่อที่เกิดการวิบัตินต่ค่าการเสียรูปสุดท้ายนั้นจะมีค่าที่ต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงก่อเนื่องจาก กำแพงอิฐก่อที่เกิดการวิบัตินต่ำการเสียรูปสุดท้ายนั้นจะมีค่าที่ต่ำกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพงก่อเนื่องจาก กำแพงอิฐก่อที่เกิดการวิบัตินต้นจะไม่ได้เกิดการวิบัติทั้งอาคาร จึงทำให้มีกำแพงอิฐก่อบางส่วนช่วย รับแรงอยู่ดังแสดงในรูป ค2 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความเสียหายในอาคาร โดยพบว่ากำแพงใน บริเวณชั้น 1 เกิดความเสียหายทั้งหมดและระดับความเสียหายในกำแพงจะลดลงตามระดับความ สูง เมื่อกำแพงก่ออิฐในชั้นที่ 1 เกิดการพังทลายทั้งหมดนั้นเสาของอาคารยังไม่เกิดความเสียหาย จากนั้นจะเริ่มเกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจนเกิดการพังทลายโดยมีค่าการเคลื่อนตัวของชั้น หลังคาอยู่ที่ 0.050 ม. และ 0.089 ม. สำหรับอาคารที่มีการจำลองกำแพงก่ออิฐและไม่มีการ จำลองกำแพงตามลำดับ การพังทลายของอาคารตัวอย่างที่มีการจำลองพฤติกรรมของกำแพงอิฐ ก่อภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวที่ทำการศึกษานั้น พบการพังทลาย 11 จาก 12 คลื่น เมื่อเปรียบเทียบ กันแล้วอาคารที่ไม่มีกำแพงพบการพังทลาย 5 จาก 12 คลื่นแผ่นดินไหว

จะเห็นได้ว่าการจำลองพฤติกรรมของอาคารที่มีกำแพงอิฐก่อนั้น ในช่วงแรกค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารจะมีค่าน้อยกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพง จนกระทั่งกำแพงเกิดการวิบัติค่าการ เคลื่อนตัวของอาคารจะมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกิดการพังทลายในเสาอาคาร โดยค่าการ เคลื่อนตัวสุดท้ายของอาคารที่มีกำแพงจะมีค่าต่ำกว่า เนื่องจากกำแพงก่ออิฐมีการพังทลายเพียง บางส่วนเท่านั้นทำให้สติฟเนสโดยรวมของอาคารยังมีค่าสูงกว่าอาคารที่ไม่มีกำแพง แต่ในบริเวณที่ มีการพังทลายของกำแพงนั้นเสาโครงสร้างจะมีพฤติกรรมเหมือนอาคารที่ไม่มีกำแพง แต่ในบริเวณที่ พังทลายในเวลาที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการศึกษา จะสมมติให้แรงแผ่นดินไหวทำ ให้เกิดการวิบัติของกำแพงก่ออิฐทั้งหลัง จึงใช้แบบจำลองอาคารที่ไม่มีกำแพงก่ออิฐในการจำลอง พฤติกรรมภายใต้แรงแผ่นดินไหวของอาคารเดิม

รูป ค2 ระดับสมรรถนะของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Imperial Valley-06, Delta (1979)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอาทิกวี อัศวรักษ์ เกิดเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2526 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นบุตร ของนายเทียม อัศวรักษ์ และ นางสุภาณี อัศวรักษ์ เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียน เซนต์จอห์น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนอัสสัมชัญ มัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษา จากนั้นเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 และเข้า ศึกษาต่อระดับปริญญาโทในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโครงสร้าง ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2556

จุฬาลงกรณมหาวทยาลย Chulalongkorn University